

PĂRINȚI MODEL, COPII LA FEL

POVEȘTI DE VIAȚĂ,
POVEȘTI EDUCATIVE

Proiect de parteneriat
CAERI 2022/2023

ȘCOALA GIMNAZIALĂ SPECIALĂ NR.4 - BUCUREȘTI
Nr.6/2022

COORDONATORI:
prof. Geabău Marilena
prof. Sava Elena
prof. Sava Cristian

COLECTIVUL DE REDACȚIE:
prof. Popa Sorin Valentin
prof. Sava Elena
prof. Sava Cristian
prof. Geabău Marilena

ISSN 2601-1298

CUPRINS

SF. ANTIM IVIREANU ȘI BIRUINȚA LIMBII ROMÂNE ÎN CULTUL BISERICII.....	1
PLAN DE INTERVENȚIE ÎNTR-O SITUAȚIE DE CRIZĂ EDUCAȚIONALĂ.....	4
LEGENDA RÂULUI BUZĂU.....	6
LEGENDA “LACULUI FĂRĂ FUND” DIN MUNȚII BUZĂULUI	8
INTEGRAREA COPIILOR CU CES.....	10
LEGENDA FLORII DE COLȚ	12
POEZII CU TÂLC.....	14
RATONUL HOȚOMAN.....	14
TARANTULA DEZORDONATĂ.....	15
CROCODILUL OPORTUNIST.....	16
BERBECUL NERĂBDĂTOR	17
FURNICUȚA SCLIFOSITĂ.....	18
LEGENDA VÂRFULUI TOACA	19
LUMEA LUI SELFIE	21
MIHAI ȘI RÂNDUNICA.....	22
PORTUL POPULAR ÎN SPAȚIUL DOBROGEAN	23
PIATRA SUFERINȚEI HĂLMĂGENE.....	26
SATUL DINTRE VII	27
POVESTEA PESCARULUI	29
ARICIUL CEL TIMID ÎN PRIMA ZI DE ȘCOALĂ	30
ZGÂRCITUL ȘI VALOROASA LUI AVERE.....	32
SĂPTĂMÂNA ALTFEL PENTRU PROFI / O GREVĂ SPECIALĂ	33
ZÂNA ÎNVĂȚĂTURII	35
ȘTRUMPFUȚA ȘI ȘTRUMPFUL CEL NECUNOSCUȚ	37
UN COLȚ DE SUFLET – SATUL COPILĂRIEI	39
PRIMĂVARA MAGICĂ	42
AMINTIRI TEMEINICE DINTR-O VREME DEMULT APUSĂ.....	43
LA FURAT DE ZMEURĂ.....	45
BĂIEȚELUL CARE NU SE MAI TEME DE TUNET	47
CHEMĂRILE STRĂBUNILOR.....	49
COPIII SUNT LUMINA!.....	51
CE AM ÎNVĂȚAT DIN ȘCOALA SPECIALĂ	57
TULBURAREA DE SPECTRU AUTIST	61
STUDIU DE CAZ	61
BRĂILA, ORAȘ DE POVESTE.....	69
MĂR ROȘU	70
PUIUL DE VULTUR.....	72
ÎNTÂLNIRE ÎN NOAPTE.....	74
LEGENDA COMUNEI CÂRNA.....	76
LEGENDA SATULUI DRAGODANA.....	78
“LEGENDA”	80

OLTENI ȘI ARDELENI- O POVESTE DESPRE IUBIRE.....	81
FOCUL VIU – LOCURI ȘI LEGENDE	82
PRIMUL SPECTACOL LA CIRC.....	84
NUNKI-STELUȚA ALBASTRĂ	86
CEI TREI PRIETENI	88
STUDIU DE CAZ	89
CURAJUL DE A FI VULNERABIL	91
DEZRĂDĂCINARE... ..	93
LEGENDA ORAȘULUI BACĂU	95
ÎNCREDEREA.....	96
IUBIREA.....	97
COPACUL VIEȚII.....	98
TOLERANȚA	100
POVEȘTILE STRĂBUNILOR.....	101
SĂ FIM COPII!	103
POVESTEA CĂȚELUȘILOR.....	105
OPTIMIZAREA ATENȚIEI LA ELEVII CU CES INTEGRAȚI ÎN ȘCOALA DE MASĂ	108
ÎN LUMEA LUI „VREAU” ȘI „DĂ-MI”	113
AURORA	116
ÎNTRE DOI PINI ESTE O UȘĂ CĂTRE O LUME NOUĂ. POVESTE A DOUĂ CĂRȚI	119
POVESTE A URIAȘULUI CEL FRICOS ȘI A PITICULUI CURAJOS	122
STUDIU DE CAZ	125
FURIA – SĂ MĂ ENERVEZ SAU NU?	130
POVESTIREA, METODĂ DE ANTRENARE A PROCESELOR PSIHICE	133
MANAGEMENTUL EDUCAȚIONAL, UN EXERCİȚIU DE NAVIGAȚIE	136
JOC DE COPII ... CU NORI	138
EXERCİȚIU DE CONSILIERE.....	140
ROLUL PROFESORULUI ÎN CREAREA COEZIUNII GRUPULUI CLASEI	144
SPAȚIUL AFECTIV,UN SPAȚIU UMAN	146
„ȘCOALA –INIMA UNEI HĂRTI,, APLICATIE IN PROIECT „PĂRINTI MODEL, COPII LA FEL,,	149
COORDONATELE DEZVOLTĂRII PSIHICE ALE PREȘCOLARULUI	151
VALOAREA EDUCAȚIEI	154
RESPECTUL DE ALȚII, RESPECTUL DE SINE.....	155
STUDIU DE CAZ	156

SF. ANTIM IVIREANU ȘI BIRUINȚA LIMBII ROMÂNE ÎN CULTUL BISERICII

Prof. Înv. Preșcolar: Boleac Adriana Lucia

Grădinița „Pisicile Aristocrate”

Se cunoaște faptul că Antim Ivireanu era originar din Iviria, Georgia de astăzi. Acesta s-a născut din părinții Ion și Maria, așa cum reiese din pomelnicul lăsat la ctitoria sa bucureșteană. Primește la botez numele de Andrei.

Din nefericire, acesta a căzut rob turcilor și a fost dus la Constantinopol.

Primește o educație aleasă pe lângă Școala Teologică de pe lângă Patriarhia Ecumenică. Acolo a avut parte de a învăța limbile greacă, turcă, slavă și arabă. Așadar, fiind foarte abil și învățat este răscumpărat de Patriarhul Dositei I al Ierusalimului, fie pentru calitățile sale excepționale în caligrafie, desene și miniatură, fie spun unii cercetători, pentru a putea traduce scrisorile trimise patriarhului Georgiei.

Patriarhul Dositei se plângea într-o scrisoare că „...Scrisorile dumneavoastră sunt interesante și voluminoase, dar cine să mi le traducă? N-avem traducător. De mii de ori v-am rugat să ne trimiteți un sclav pe care să-l educăm și să-l învățăm ca să ne ajute la corespondența noastră”.

Acum rămâne să vorbim cum acesta a ajuns în Țara Românească. Și din nou apar două ipoteze: una este că a fost adus în țară de Constantin Brâncoveanu la sfatul Patriarhului Dositei, iar cea de-a doua este că a fost trimis aici pentru a deschide o tipografie de cărți bisericești, lucru care în Constantinopol nu ar fi putut fi înfăptuit.

Este adus la anul 1690 în Țările Române deoarece în acest an, Brâncoveanu a întemeiat noua tiparniță domnească de la București.

L-a avut mentor pe Ieromonahul Macarie din Țara Românească.

Aici vine ca mirean, îmbrăcând haina monahală la catedrala mitropolitană a Țării Românești, acolo unde vor avea loc și hirotonia întru diacon și preot. Ca naș de călugărie l-a avut același Macarie Ieromonahul, care îi pune numele de Antim, iar hirotonia a primit-o de la Mitropolitul Teodosie.

Sf. Antim a învățat să tipărească de la Mitrofan, cel care era deja la Tipografia din București. După un an de la venirea sa în țară preia conducerea tipografiei din capitala țării, iar în 1694 este numit egumen la Mănăstirea Snagov, unde își va muta întreaga tipografie de la București. În urma unor neînțelegeri, în 1704 este readus la București, mai apoi este ales și hirotonit episcop de Râmnic (1705), timp în care înființează o nouă tipografie și reface mănăstirile Cozia, Strehaia,

Surpatele, Govora, Hotărani și Fedeleșoiu. După moartea Mitropolitului Teodosie, prin testament scaunul vacant al Țării Românești îi revine lui Antim, care este întronizat în Duminica Ortodoxiei a anului 1708.

Aici a înflorit activitatea culturală și bisericească prin tipăriturile de cărți, pe care le va împodobi cu miniaturi și desene, lucru atestat de Nicolae Dobrescu caligraf, sculptor în lemn și piatră, lucrător în broderie, mai târziu manifestându-se și ca desenator (gravor), miniaturist, pictor, arhitect și tipograf, orator și stilist desăvârșit.

Așadar, imediat după ce a ajuns în țară, preia conducerea tipografiei din capitală și tipărește aici următoarele: un text neogrecesc Învățăturile lui Vasile Macedoneanul către fiul său Leon. Apoi începe să tipărească în grecește slujbele Sf. Parascheva și Sf. Grigore Decapolitul. Tot la București tipărește un Evangheliar greco-român, cu o foaie de titlu gravată de el. Ultima tipăritură aici este Psaltirea românească care are o gravură a proorocului David.

Numit mai apoi egumen la Snagov, acesta nu încetează a tipări, ci înființează o altă tiparniță la Snagov unde mai cu seamă formează și o școală de tipografi, avându-l ajutor pe Mihai Ștefanovici. Acesta tipărește Slujba Sfinților Împărați. Antim tipărește aici un Evangheliar român și tot aici tipărește Floarea Darurilor.

În anul 1704 se mută la București cu toate utilaje tipografice, tipărind două Panegirice ale lui Ștefan Brâncoveanu, unul închinat Sfântului Constantin cel Mare și unul Sfântului Ștefan, întâiul Martir. Tot aici se tipărește și un Ceaslov greco-arab pentru cei din Antiohia. Ultima carte tipărită aici, și poate una din cea mai importantă este Noul Testament în limba română. Antim s-a arătat preocupat și de grija celorlalte patriarhii autocefale și astfel, tipărește un Liturghier greco - arab, pentru cei din Antiohia.

Ales episcop de Râmnic, Sfântul Antim Ivireanu nu încetează a tipări cărți. Astfel, ajutat și de ucenicul său iubit Mihai Ștefanovici, se începe a lucra la un proiect de amploare – introducerea limbii române în cult. Așadar se tipăresc Slujba Adormirii Maicii Domnului, un Octoih, și un Molitfelnic – toate în limba română.

Ales și întronizat mitropolit la București, acesta continuă activitatea tipografică, de data aceasta poate cu mai multe ispite având câteva conflicte atât cu Bisericele străine, cât și cu Domnii Țării.

Înființează și la Târgoviște o tipografie unde tipărește a doua carte georgiană Liturghierul, apoi cărți și slujbe în grecește și românește dintre care amintim Învățătura Bisericească adresată preoților.

Ajutat de un alt ucenic de-al său, Gheorghe Radovici tipărește un Liturghier românesc, Ceaslov slavo-român, Catavasier slavo-greco-român, o altă ediție a Molitvenicului de la Râmnic.

Se pun bazele unei tiparnițe și la Mănăstirea Antim, unde se va tipări ultima operă în timpul Sfântului Antim – Istoria Sfântă – opera lui Mavrocordat.

Prin toate aceste tipărituri, pe care de-a lungul vremii le-a realizat Sfântul Antim se poate observa grija pentru poporul său natal, unde trimite atât cărți tipărite, cât și o tiparniță și pe ucenicul său Mihai Ștefanovici. Mai apoi își arată grija de alte patriarhii, acesta tipărind și în arabă, greacă și slavă.

Însă pentru poporul român, rămâne în istorie ca înnoitorul limbii. Odată cu el începe să se concretizeze procesul de introducere a limbii române în cult, proces început de Diaconul Coresi și Mitropolitul Dosoftei. Așadar se marchează deplina biruință a limbii române în cultul Bisericii, înfățișându-l pe Sfântul Antim Ivireanu drept un veritabil creator de limbă liturgică și de literatură oratorică 6.

De amintit este și faptul că Sfântul Antim ne-a lăsat câteva lucrări personale despre se spun următoarele: de asemenea, scrierile Sfântului Antim ne dezvăluie bogata lui cultură teologică și laică sintetizată în adevărate capodopere dedicate catehizării și îndrumării preoților, în misiunea lor de păstori: Învățătură bisericească la cele mai trebuincioase și mai de folos pentru învățatura preoților (1710), Capete de poruncă la toată ceata bisericească, Didahiile (28 de predici ale sale), Învățătură pe scurt pentru taina pocăinței (1705), Chipurile Vechiului și Noului Testament (1709).

Mitropolitul Antim Ivireanu a rămas în cultura românească drept acela care a izbutit să transmită învățăturile de credință creștină într-un stil unic, îmbinând explicarea adevărurilor creștine, cu erudiția, cu iscusința interpretării și cu frumusețea demonstrației oratorice.

Bibliografie:

1. Mazilu, Dan Horia, Recitind literatura română veche, vol. I, Ed. Universității București, 1994.
2. Călinescu, G., Istoria literaturii române. De la origini până în prezent, ediție nouă revăzută de autor, text stabilit de Al. Piru, Ed. Vlad & Vlad, Craiova, 1993
3. Ștrempel, Gabriel, Antim Ivireanu, Ed. Academiei Române, București, 1997
4. Del Chiaro Fiorentino, Anton Maria, Revoluțiile Valahiei, în românește de S. Cris Cristian, cu o introducere de Nicolae Iorga, Ed. Viața Românească, Iași, 1929.
5. Didahii – Sfântul Antim Ivireanu, Ed. Basilica, 2016
6. Sfântul Martir Antim Ivireanu – Un Ierarh misionar și Martir, Ed. Basilica, 2016
7. Anuarul liturgic și tipiconal, Ed. Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, 2016
8. Pr. Mircea Păcurariu, Istoria Bisericii Ortodoxe Române, Ed. Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 1981.

PLAN DE INTERVENȚIE ÎNTR-O SITUAȚIE DE CRIZĂ EDUCAȚIONALĂ

Prof. învă. primar Dascălu Iuliana – Cătălina
Școala Gimn. „Matei Basarab” Târgoviște, Dâmbovița

Nume si prenume : G.M.-I.

Clasa Pregătitoare

I. IDENTIFICAREA SITUAȚIEI DE CRIZĂ EDUCAȚIONALĂ

Eleva, în vârstă de 7 ani, dovedește fluctuații de comportament. Aceasta este remarcată, adeseori, de către colegi, ca fiind un copil violent, cu ieșiri și izbucniri impulsive și neprietenoase. Există și momente în care comunică și se înțelege bine cu aceștia, fiind prietenoasă și sociabilă. În majoritatea situațiilor, ea are ieșiri agresive, impulsive, reacționând agresiv în relația cu colegii, având reacții de respingere, lovire și de distrugere a bunurilor acestora.

II. ETIOLOGIA SITUAȚIEI DE CRIZĂ EDUCAȚIONALĂ

Din discuțiile purtate cu mama, am aflat că fetița a locuit, până la intrarea în clasa pregătitoare, în Franța, unde părinții s-au mutat împreună cu întreaga familie. Aceasta mi-a comunicat că, frecventând grădinița în Franța și necunoscând limba, a dobândit un comportament retras, manifestându-se violent cu cei din jur, ca o reacție de apărare. Ori de câte ori colegii din Franța încercau să se apropie de ea și să comunice, ea îi respingea împingându-i și lovindu-i.

Fetița provine dintr-o familie în care climatul se bazează pe relații armonioase, de înțelegere între membri, o familie bine încheată și sprijinită de bunicii materni și cei paterni, cu o situație materială foarte bună.

III. LUAREA DECIZIEI

În urma întâlnirilor și a discuțiilor purtate cu familia, am aflat că fetița a făcut ore /
ședințe de terapie comportamentală la întoarcerea în țară. Mama a fost de acord să continue
ședințele de terapie și în școala noastră, urmând să aibă întâlniri cu psihologul și consilierul școlar.

Am stabilit împreună un plan de măsuri care constau în:

- Organizarea unei ședințe cu părinții în care mama să prezinte situația fetei – prin aceasta am urmărit înțelegerea și diminuarea acuzelor aduse de părinții copiilor loviți

- Continuarea ședințelor de terapie comportamentală
- Implicarea acesteia în activități care presupun interacțiunea într-un grup, în cadrul orelor de curs, dar și în cadrul activităților extrașcolare
- Trasarea unor sarcini prin care ea să vină în sprijinul colegilor ei, în cadrul orelor de arte vizuale și abilități practice, deoarece ea are un talent deosebit la desen/pictură
- Crearea de situații, acasă și la școală, în care copila este pusă să verbalizeze și să-și comunice sentimentele față de cei din jur
- Încurajarea și stimularea prin laudă în urma activităților desfășurate
- Lecții tematice cu consilierul școlar, lecții desfășurate cu întregul colectiv de elevi

IV. APLICAREA MĂSURILOR

Am aplicat planul de măsuri și am urmărit permanent evoluția comportamentală a elevei.

V. CONTROLUL

Aplicând acest plan de măsuri, atât la școală, cât și acasă, am urmărit manifestările permanente, am intervenit prompt și pozitiv ori de câte ori a fost cazul, am purtat discuții cu eleva și am încurajat tot timpul acțiunile pozitive, frumoase privind comportamentul relațional cu colegii.

VI. EVALUAREA

Familia a sprijinit și a comunicat permanent cu cadrele didactice și echipa de intervenție. Mama a dovedit interes și a fost informată zilnic în ceea ce privește evoluția comportamentală.

VII. CONCLUZII:

În urma aplicării planului de măsuri, cu sprijinul consilierului, psihologului și al familiei, s-a observat o îmbunătățire în ceea ce privește relațiile cu cei din jur și comportamentul față de colegi.

Eleva va continua ședințele de terapie comportamentală, va fi implicată în activitățile școlare, valorizată și urmărită permanent în relațiile cu cei din jur.

LEGENDA RÂULUI BUZĂU

Bădăluță Denisa, Clasa a V-a B
Școala Gimnazială Căndești, jud. Buzău
Prof. coordonator: Fănică Daniel

În vremuri când pe meleagurile Buzăului domnea împăratul Zizin Crai, la marginea unui sat trăia o femeie săracă. Dar zâmbetul îi apărui pe buze într-o zi, născu un băiat cu părul ca aurul. Vestea ajunse la Zizin împărat și acesta porunci ca pruncul să-i fie adus la curte pentru a-l crește. Însuși marele crai, curios se îndreptă spre casa femeii. În cele din urmă, femeia dădu băiatul împăratului cu condiția să-l însoțească la palat.

Palatul se afla într-un codru adânc înconjurat de munți. Copilul creștea văzând cu ochii, dar în fiecare zi firea lui se schimba, devenea mai gânditor, închis la suflet; i-au zis Buzău, adică cel închis la suflet, tulbure, neînțeleș.

Într-una din zile, împăratul primii solia vecinului său, craiul Negru, ce conducea o oaste mare și de temut. Trimișii monarhului doreau să-l vadă pe Buzău și chiar să-l ducă la împăratul Negru. Însă, porunca nu se împlini. Furios, împăratul Negru porni cu oaste vrăjmașă împotriva vecinului său.

Tânărul Buzău se oferii să-și ajute tatăl și strânse o ceată de viteji cu care porni să întâmpine oastea vrăjmașă. Ziua, pentru a nu fi văzuți, oștenii se învăluiau într-o țesătură ușoară de aur a părului său, asemenea razelor de soare. Ajunse într-una din seri într-o poiană întinsă și adormi. Deodată simți deasupra capului o adiere ușoară și câțiva stropi reci. Se auzi un glas și un cântec duios. Cine era? Cine alta decât fata împăratului Negru, care avea un trup nevăzut, numită Sânziana și despre care se spunea că era uimitor de frumoasă.

Fusese măritată de tatăl său cu Dunăre-Balaur, un om rău, nemilos, dar puternic și putred de bogat. Ea trăia ca o prizonieră într-un palat de cleștar în timp ce soțul său cutreiera împărățiile sale de apă.

În noaptea următoare se auzi un glas duios, care-i vrăji și sufletul:

„Buzău, Buzău

Din părul tău

Un fir să tai,

Să-l zvârli pe plai

Fir de lumină

Dorul alină

Fir de mătăasă

Dorul mi-apasă.”

La auzul acestor cuvinte, tânărul își smulse un fir de păr pe care-l suflă și zări pentru o clipă chipul fetei.

A treia zi, își lua rămas bun de la oștenii săi, de la împărat și împărăteasă, continuându-și drumul peste văile munților, însoțit de cântecul fetei. În timp ce mergea își smulgea câte un fir de păr auriu pentru a vedea chipul fetei. Și, a mers, și a mers fără încetare, către Dunăre, până ce puterile îl lăsară. Își număra firele de păr care erau din ce în ce mai puține. În drumul său întâlni o apă întinsă, Siretul, care mergea spre Dunăre aducând cu ea comorile din adâncuri necunoscute.

Buzău, cu față îmbătrânită, plină de sânge se apleca pe fața apei. Dintr-o dată își aminti de chipul fermecător al fetei și pentru că nu cunoștea drumul până la palatul de cleștar se prăbuși în apă rostogolindu-se în adâncuri.

În același timp în urma lui tot drumul pe care-l străbătuse se prefăcu și el într-un râu, ale cărui valuri semănau leit cu părul lui de aur. Sleit de puteri, tânărul se prăbușește pe marginea aceluiași râu. În apropiere era chiar palatul de cleștar în care era fata. Imediat ce drumul presărat cu fire de păr de aur s-a prefăcut în râu, palatul de cleștar s-a deschis iar fata a putut să iasă din prizonierat. Rătăcind prin pădure, fata zărește râul pe care nu-l mai văzuse niciodată. Aplecându-se asupra râului vede chipul frumos al unui tânăr înlăcrimat. Pe loc, fata se îndrăgostește și nu se poate opri din privit chipul tânărului. Trupul nevăzut al fetei coboară în apele râului, încercând să se contopească cu râul unde vedea chipul frumos al tânărului. În acel moment, trupul fetei capătă forme, devine din nevăzut într-unul real. Atunci fata înțelese că nu degeaba se împlini această minune, de a căpăta un trup palpabil și renunță la ideea de a nu se mai contopi cu râul. Decide să rămână pe marginea râului să îl poată vedea pe tânărul Buzău. După puțin timp aude un murmur dureros, un murmur al unui om în suferință. Caută în preajma râului și găsește trupul sleit de puteri al lui Buzău. Văzând părul lui auriu își dă seama că este Buzău, cel pe care îl vedea în apa râului și cel căruia îi cânta din turnul în care fusese închisă.

Fata, văzându-l pe fecior fără puteri, îi aduse apă din râu iar tânărul prinse din nou puteri iar chipul lui redeveni iar tânăr și frumos. Uimiți amândoi de ce se întâmplă, cei doi au înțeles că sunt sortiți să trăiască fericiți până la adânci bătrâneți. Singurul obstacol era furia lui Dunăre-balaur, cel cu care fusese măritată fata și care era acum cu o mare oaste pe urmele lor. Singurul loc care îi ferea de primejdii era apa râului. Hotărâsc să coboare pe fundul râului Buzău și să trăiască acolo protejați de tot râul. De atunci, cei doi trăiesc fericiți iar din când în când, râul Buzău se mai umflă, simțind primejdia aproape. Ultima oară când a simțit amenințarea oastei lui Dunăre-balaur, Buzăul s-a umflat atât de tare încât a rupt podul de la Mărăcineni și așa va face de fiecare dată când va simți fericirea lor amenințată...

LEGENDA “LACULUI FĂRĂ FUND” DIN MUNȚII BUZĂULUI

Grejuc Ileana, Clasa a V-a B

Școala Gimnazială Cândești, jud. Buzău

Prof. coordonator: Fănică Daniel

Undeva, în inima Munților Siriu, cerul se oglindește într-un lac legendar. De ochiul de apă ascuns privirilor curioșilor se leagă povești despre care oamenii locurilor spun că au un sâmbure de adevăr. Lacul Vulturilor, format la peste 1.400 de metri altitudine, se află într-o zonă puțin cunoscută de turiști, cu peisaje sălbatice.

De peste trei decenii, ghidul turiștilor care se încumetă să urce pe Mălăia este pădurarul de la cantonul de lângă lac. Nea Teodor Cârdei le spune călătorilor totul despre luciul de apă misterios.

„A venit un neamț la vânătoare și i-am zis că îmi pare rău că drumul este așa de prost. Știți ce mi-a spus? Că atunci când o să avem drumuri bune, nu o să mai avem capre negre”, a spus pădurarul.

Turiștii vin aici să se bucure de liniștea locului și de frumusețea munților sălbatici. În imediata vecinătate a ”Lacului Vulturilor” se află singura zonă unde pot fi întâlnite caprele negre, protejate de lege, acestea fiind pe cale de dispariție. Din cauza diferențelor notabile de temperatura din zonă, pe timp de iarnă, traseele turistice în această zonă sunt greu accesibile din cauza troienelor și zăpezilor parcă nesfârșite.

Lacul Vulturilor, un loc legendar

Cele două nume ale acestui lac provin din două legende. Denumirea de ”Lacul Vulturilor” îi revine datorită marelui scriitor Alexandru Vlahuță și a însemnărilor sale făcute în opera sa, ”România Pitorească”.

Alexandru Vlahuță spune că acesta ar fi fost sălașul de primăvară al vulturilor, ei având obiceiul să își învețe puii să zboare în această regiune: “vin vulturii, primăvara, de beau apă ca să întinerească, aici își învață puii să zboare, deasupra acestei oglinzi fermecate mijesc de somn, cu aripile-ntinse, trufașii regi ai înălțimilor”. Superba legendă a dat numele lacului, devenind, datorită lui Vlahuță, cunoscut în toată țara sub numele de ”Lacul Vulturilor”.

Al doilea nume, cel popular, și anume ”Lacul fără fund”, este datorat altei legende cunoscute prin părțile locului, ce nu are, așa cum ar fi de închipuit, nicio legătură cu adâncimea lacului.

Se spune că un cioban, sătul de această meserie, și-ar fi părăsit turma de oi, aruncându-și bâta în acest lac. După un an, el a regăsit-o plutind în Dunăre, moment la care, mistuit de dorul locurilor natale, a decis să se întoarcă la vechile lui activități, căutându-și turma de oi și realizând că oieritul este, cu adevărat, menirea sa.

Ce se spune în popor

În zonă circulă și alte povești legate de luciul de apă cocoțat pe masivul Siriu, cum ar fi că oamenii au construit un drum pe sub lac în timpul celui de-al Doilea Război Mondial pentru a induce în eroare armata germană, iar tancurile ce au intrat pe acel drum nu au mai ieșit la suprafață niciodată.

O altă legendă ne relatează că locuitorii din satele de la poalele muntelui își aruncau în lac bogățiile de frica tătarilor ce știau că acești localnici erau bogați. Oamenii rămâneau cu gândul că le vor recupera după trecerea cotorpitorilor, dar nimeni nu a mai găsit nimic.

INTEGRAREA COPIILOR CU CES

Prof. Fănică Daniel
Școala Gimnazială Cândești
Loc. Cândești, jud. Buzău

„Fiecare copil pe care îl instruim este un OM dăruit societății” (N. Iorga)

Educația integrată se referă la integrarea elevilor cu CES în învățământul de masă, pentru a le oferi acestora un climat favorabil unei dezvoltări armonioase și echilibrate. De asemenea, educația integrată a copiilor cu CES, urmărește o cât mai mare apropiere a acestor copii de cei normali prin dezvoltarea capacităților fizice și psihice, prin implementarea unor programe cu caracter recuperator, dar și stimularea potențialului restant care să permită dezvoltarea compensatorie a unor funcții care să suplinească pe cele absente sau insuficient dezvoltate. De aceea, este necesar a se crea climatul afectiv propice în vederea formării motivației pentru activitate în general și pentru învățare în special.

Orice copil cu CES trebuie să beneficieze de un program adecvat și adaptat propriilor nevoi. Integrarea acestor copii trebuie să urmărească valorificarea potențialului subiectului deficient și să se creeze oportunități care să permită însușirea de abilități propice integrării eficiente în comunitatea normală.

În cadrul școlarizării copiilor cu CES, există o serie de etape ce trebuie parcurse:

trebuie acceptată ideea că există astfel de copii, să li se recunoască dreptul la educație, să se asigure integrarea lor în cadrul învățământului de masă. Copiii educați în cadrul școlii incluzive se vor integra mai repede în diverse situații din lumea înconjurătoare, interacționând și relaționând mai ușor cu diverși indivizi.

Pentru copiii cu CES trebuie întocmit un program educațional personalizat (PEI), care constă în stabilirea obiectivelor, conținuturilor învățării, strategiilor didactice și a modalităților de evaluare, care trebuie să se pleze pe necesitățile și dificultățile fiecărui caz. Acestea sunt diferite de cele folosite pentru restul clasei. Obiectivele propuse și conținuturile învățării care urmează să fie parcurse sunt stabilite, de comun acord, de către profesorul de sprijin și profesorul specialist. De fapt, este o muncă de echipă: profesor de sprijin, profesor specialist, logoped, profesor consilier, părinți.

Învățătorul clasei deține rolul principal de acțiune și de coordonare a realizării programului educațional individual pentru elevii cu CES. De aceea, acesta trebuie să fie preocupat de propria pregătire și dezvoltare în acest sens, pentru a-și însuși elemente care să-i faciliteze includerea optimă

a copiilor cu CES și asigurarea acestora de șanse egale la instrucție și educație. Colaborarea cu părinții reprezintă un factor „cheie”, deoarece aceștia se pot implica activ, sprijinind foarte mult activitatea cadrului didactic, neavând doar calitatea de observatori.

În planul dezvoltării curriculare, pentru elevii cu deficiență are loc o mișcare în sensuri diferite față de curriculumul general, în sensul că unele activități se reduc, iar pe de altă parte se introduc activități suplimentare individualizate, menite să compenseze și să recupereze starea de deficiență. De exemplu, în cazul elevilor cu deficiență mintală, este redus numărul de ore din planul de învățământ, numărul disciplinelor de studiu, conținutului informațional ce urmează a fi însușit, însă cresc numărul activităților suplimentare în care urmează să fie inclus elevul cu deficiență mintală, în scopul recuperării acestuia. Fiecare elev trebuie să se simtă apreciat și participarea la procesul de învățare va fi după posibilitățile fiecăruia. Cadrul didactic trebuie să găsească soluțiile optime pentru a-și atinge obiectivele stabilite în PEI, adaptându-se după fiecare.

Parteneriatul cu părinții copiilor cu dizabilități și consilierea acestora ajută la reducerea stresului pe care-l resimt familiile și micșorează riscul ca părinții să-și manifeste frustrările asupra copiilor lor. Părinții trebuie încurajați în ceea ce privește evoluția copilului și nici un specialist sau cadru didactic nu-și poate permite să spună părinților că „nu mai este nimic de făcut” pentru copilul lor. Programele de intervenție ar trebui să implice foarte mult familiile. Ele trebuie să fie construite astfel încât să satisfacă nevoile copilului în contextul larg al nevoilor familiei. Părinții trebuie să aibă acces total la toate informațiile educaționale și la „diagnosticele” copilului. Părinții pot juca rolul de profesori acasă și pot supraveghea studiul suplimentar al copilului.

Școala incluzivă devine astfel o școală deschisă tuturor, o școală prietenoasă, flexibilă, o școală care abordează procesul de predare – învățare – evaluare într-un mod dinamic și atractiv, o școală care, prin sprijinul pe care îl oferă tuturor copiilor, se constituie într-un factor de bază al incluziunii sociale, contribuind la eliminarea prejudecăților legate de apartenența la un anumit mediu și la spargerea barierelor existente între diferitele grupuri din interiorul unei comunități.

BIBLIOGRAFIE:

1. Alois Gherguț, 2006, Psihologia persoanelor cu cerințe speciale, Editura Polirom, Iași;
2. Crețu Carmen, 1999, Curriculum diferențiat și personalizat, Editura Polirom, Iași;
3. Văjmaș Ecaterina, 2001, Strategiile educației incluzive, Editura Polirom, Iași;

LEGENDA FLORII DE COLȚ

Ciufulică Damian, Clasa a V-a B

Școala Gimnazială Cândești, jud. Buzău

Prof. coordonator: Fănică Daniel

Simbolul purității

Învăluită în mit și imaginație mistică, delicata floare de colț a stârnit un interes perpetuu pentru toată lumea – de la simplii muritori de rând, căutători, până la alpiniști, biologi și mari exegeți ai culturii. Cunoscută mai ales sub denumirea de „edelweiss”, pe numele științific „Leontopodium alpinum”, floarea de colț este asociată deseori cu măreția creștelor muntoase ale Alpilor, datorită imaginilor memorabile și melodiei inconfundabile din inegalabila peliculă „Sunetul muzicii”. Frumusețea unică a florii albe cu petale de catifea a făcut ca minunata plantă a stâncilor să devină simbolul purității și fidelității în Bavaria și emblemă națională în Elveția.

O floare, o legendă...

Povestea străbate veacuri de mister și de admirație și aduce, prin timp, o legendă fascinantă, încă nedescifrată...

Cândva, demult... tare demult, pe când nici nu mai aveam puterea să ne amintim, peste creștele înzăpezite ale Alpilor trona o regină nemaipomenit de frumoasă... Dar regina noastră nu era ca toate celelalte femei, ci avea inima înghețată, într-un bulgăre de gheață pură. Mai avea un dar regina – un dar neprețuit și rar – o voce de vis, cu care ademenea prin cântecele ei melodioase pe toți păstorii chipeși, care pășeau fermecați către Peștera ei de gheață.

Dar... vedeți voi, inima de gheață a reginei nu putea să iubească și, oricât de mult o adora și căutau să-i fie pe placul inimii, ea se simțea agasată de atâta curtoazie și, de fiecare dată, își chema cu un semn discret supușii săi gnomi, care o slujeau cu un devotament de neînchipuit. Și... într-o înțelegere tacită, aceștia îi aruncau, rând pe rând, pe nefericiții curtezani, în prăpăstiile adânci, unde își găseau tragicul sfârșit...

Așa azi..., așa mâine..., nu știm cum se face că micuții gnomi o iubeau și ei pe regina lor, cum numai o inimă de sclav poate venera în dragoste o suverană...

Într-o zi, furat de frumusețea înălțimilor și totalmente subjugat de glasul ce-l chema, un tânăr păstor își face drum spre Peștera regală, fermecat de cântul nepământean al reginei... Minune! Pe loc, ființa cu glas îmbietor se îndrăgostește și se pierde cu firea, așa cum nu se mai întâmplase niciodată... Uită cu totul de sine, se fâstăcește fără să vrea, se pierde cu totul...

Dar gnomii ei... Of! Ce grea e gelozia!!! Cuprinși de ură și de răutate, de teamă că regina lor s-ar putea îndrăgosti iremediabil și ar dori să-și petreacă tot restul vieții alături de acest muritor impertinent (ea – regina nemuritoare cu inimă de gheață...) și să-și abandoneze slujitorii ei loiali, îl iau pe nefericitul păstor și îl prăvălesc fără milă în prăpastie. Valea unde s-a prăbușit tânărul, cu inima zdrobită, a devenit Valea plângerii...

Înduioșată de tragicul sfârșit al păstorului, inima de gheață a reginei se înmoaie, atât cât să scape o lacrimă neprihănită, care se rostogoli pe stâncă, în abis. Lacrima aceea s-a transformat într-o minunată floare de colț...

Edelweiss... Floarea neprihănirii... Din iubire și suferință se naște minunea...

Puțină etimologie...

Legenda amintită poate să stea la baza denumirii de „floarea reginei”, care este foarte populară pentru micuța plantă de munte cu petale de catifea.

Numele „edelweiss”, atât de cunoscut în limbile germană și engleză, a fost atestat pentru prima dată în scris în ziua de 5 martie 1784, de aceea ziua de 5 martie a devenit „ziua florii de colț”.

Din punct de vedere etimologic, „edelweiss” este un substantiv compus, din „edel” (= aristocratic, nobil) și „weiss” (= alb) și se traduce prin „alb nobil”.

Denumirea sa științifică, *Leontopodium alpinum*, trimite către un alt nume sub care este cunoscută planta : „picioruș de leu” (germ. Lowenfuss, engl. small lion's foot), dar termenul care a fost menționat pentru prima dată de naturalistul elvețian Konrad Gessner, încă din secolul al XVI-lea este „wollblume” (floare de lână). Alte denumiri fascinante: „steaua gheții” (fr. etoile du glacier), stea de argint (etoile d'argent), floare nemuritoare din Alpi (immortelle des Alpes) sunt folosite de diferiți botaniști și biologi pentru a descrie planta care are frunze catifelate, de dimensiuni diferite, așezate de jur împrejurul tulpinii, în formă de cerc. Florile sale, micuțe și numeroase, sunt compuse din petale de un alb imaculat și lasă impresia unei singure flori de forma unei steluțe.

Numită în popor și floarea reginei, floarea doamnei, floarea de colț are în tradiția românească o semnificație aparte, ea fiind un simbol al dragostei. Se spune că, pentru a-și dovedi dragostea și curajul, tinerii colindau zonele stâncoase ale munților pentru a culege flori de colț și a le oferi iubitelor. În limbajul florilor ea înseamnă puritate și curățenie.

POEZII CU TÂLC

Dir. Prof. Dincă Iuliana
Grădinița Pisicile Aristocrate

RATONUL HOȚOMAN

Un raton cam pofticios
Își înfipse într-un tort
Cu frișcă, ornat frumos,
Degetele pân' la cot.

Și se-ascunse în grădină,
Unde papă singurel,
Fără conștiință, vină,
Dar cu cel mai mare zel.

Dup-un ceas, poate mai multe
Începu să-i fie rău
Nu mai vrea nici: fructe, turte
Că e "Vai!" stomacul său.

Doctorul sosește-ndată
Și-l consultă pe mascat:
"Doamnă nu fiți supărată,
O injecție și a scăpat!"

Hoțu-i prins până la urmă
Și trimis ca să se spele,
Iar pedeapsa totul curmă:
"Fără dulciuri, fără miere!"

Cu mânuțele murdare,
Tu, la masă nu te pune!

Până ce nu vezi sub soare,
Cum lucesc și cum fac spume.

Iar cât despre lăcomie,
Chiar ratonul povestește,
Și durerea bine-o știe,
Că hoțul se pedepsește.

TARANTULA DEZORDONATĂ

Am colegă, o tarantulă,
Ce este dezordonată,
După masă, de-i sătulă,
Cana ei e nespălată.
Dup-o zi în lenevire,
Cu mult nacho piperat,
A lăsat în găzduire,
Fărmături la mine-n pat.

Când se-ntoarce de la mall,
Cu pantofi de firmă-n plasă,
Șifonierul este gol,
Hainele le-nșiră-n casă.

Toate însă le-am uitat,
Și de ele n-am vorbit,
Astăzi, însă-am explodat,
Când la duș, a năpârlit.

CROCODILUL OPORTUNIST

Crocodilu-oportunist,
Nu se teme de ce-l pișcă,
Și din fire-i optimist,
Mult atent, la tot ce mișcă.

El principii nu prea are,
Iar de cinste e străin,
Maniere și purtare,
Buzunarele nu țin.

Într-o zi îi iese-n cale,
Norocu-n întâmpinare,
Portofelul cu parale,
Și și-l pune-n conservare.

O pasăre pluvian,
Plânge, făcând spovadă,
C-a pierdut un gologan,
Într-un colț de stradă.

Iar copiii n-au de hrană,
Și roagă pe fiecare,
Să îi dea ceva pomană,
Să n-ajungă bocitoare.

Tu, băiete ce-ai găsit,
Un lucru și știi al cui e,
Nu îl ține acoperit,
La tine în cămăruie!

BERBECUL NERĂBDĂTOR

Îs berbecul cel grăbit,
Și doresc timpul să-mi fie,
Chiar de eu mai și ezit,
Dispus spre prietenie.

Uneori când nu-s admis,
Sunt cuprins de-aversiune,
Schimbător și indecis,
Iritat de presiune.

Ai mei spun că-s răzgâiat,
Și lipsit de orice grijă,
Cu părul ușor buclat,
Și privirea cam crucișă.

Indignat sunt când doresc,
Să primesc, dar nu primesc
Din frustrare mă pornesc,
Îndârjit spre ce poftesc.

Răbdători să fim cu toții,
Cu părinții amândoi,
Cu copii și nepoții,
Și-mpreună între noi.

FURNICUȚA SCLIFOSITĂ

O furnică mică, mică
Răsfățată de mămică,
Se trezi de dimineață,
Măcănind precum o rață:

”Mami, uniforma mea?
Mami, poezia-i grea,
Mami, nu-mi place mâncarea,
Ia-mă-n brațe, îmi pierd răbdarea!”.

Dar nimeni n-o auzi
Și ne-având cui a vorbi,
Se-apucă a tot jeli,
Până ce, iar adormi.

Când mămica-i obosită,
Și de griji prea istovită,
Tu să-i sari în ajutor,
Să fii harnică, cu spor!

Pantofiorii să-ți lucească,
Cărțile să nu-ți lipsească,
Singură fă-ți mic-dejun,
Că ești mare de acum!

LEGENDA VÂRFULUI TOACA

Neagu Andrei

Clasa a VIII-a A

Școala Gimnazială Cândești, jud. Buzău

Prof. coordonator: Fănică Daniel

România e plină de tot felul de locuri cu legende fascinante. E interesant să afli informații legate de anumite obiective turistice care atrag an de an o mulțime de turiști.

Zona Ceahlăului este și ea o zonă plină de turiști. Sunt o mulțime de legende legate de această parte a țării. Astăzi vom vorbi despre Legenda Vârfului Toaca.

Vârful Toaca este după înălțime al doilea vârf din Masivul Ceahlău. El măsoară 1904 m, are forma de piramidă și reprezintă principala atracție turistică din zonă.

Vârful Toaca este unul dintre cele mai vizitate obiective de turiști care urcă pe muntele Ceahlău. Accesul spre vârf se face atât pe traseele care pleacă din stațiunea Durău, cât și de pe platoul de la cabana Dochia. Al doilea ca înălțime din masivul Ceahlău, după Ocolașul Mare (1907 m), vârful Toaca este situat la cota 1904 metri și prin poziționarea sa, este un adevărat magnet pentru turiștii care ajung în zona superioară a muntelui. Piscul este vizibil cu ochiul liber (în condiții atmosferice prielnice) chiar și din Iași, de la peste 150 de km distanță directă, și este accesibil pentru cei care urcă pe traseele dinspre stațiunea Durău, Izvorul Muntelui, sau de la alte două porți de intrare în Parcul Național Ceahlău, Tașca și Bicazu Ardelean. La baza turnului de stâncă de formă piramidală se află stația meteorologică, iar la cota 1905 sunt diverse aparate de măsură ale valorilor termice, de umiditate etc.

Legenda spune că în trecut, pe acest munte trăia un neam de uriași ce avea multe vite care pășteau pe plaiurile muntelui. Când dădea zăpada, uriașii își luau vitele și coborau de pe munte spre Valea Jitanului. Într-o iarnă însă, molima i-a îmbolnăvit pe uriași, dar și mare parte din vitele lor. Au scăpat doar o fată și un băiat, împreună cu puținele vite neafectate de boală. Când iarna a trecut, tinerii împreună cu vitele rămase au urcat din nou pe munte și s-au gândit să își ridice câte un turn, astfel încât să-i vadă oamenii dinspre soare răsare. Zis și făcut. Au început ei să adune stânci și lespezi și să înalțe turnuri. Turnul băiatului era mai mare și mai lat, iar al fetei mai mic. Cu toate acestea, ambele îi umpleau de uimire pe oamenii din văi care vedeau cum piscurile mărețe se ridicau de la o zi la alta.

Însă, într-una din zile, cei doi tineri uriași care au scăpat de molimă au fost surprinși de o ploaie puternică, o ploaie cu gheața care a curmat orice viață de pe munte. Cei doi tineri, împreună cu animalele rămase au fost striviți de greutatea gheții puternice.

După ce ploaia a trecut și puhoaietele s-au scurs, oamenii au observat lipsa uriașilor și au plecat în căutarea lor. I-au găsit morți și le-au făcut morminte de piatră. În anul următor, de Probajini, la un an de la moartea uriașilor, oamenii au urcat pe munte și au înțepenit o toacă pe vârful cel mai înalt, vârful sub care era îngropat băiatul. De atunci, vârful sub care a fost îngropat băiatul poartă denumirea de Vârful Toaca, iar vârful sub care e îngropată fata Panaghia.

Mitul uriașilor care au trăit pe Ceahlău este prezent într-o povestire relatată în anul 1927 învățătorului Gheorghe Baltă de către moș Grigore Răduțu, un localnic din comuna de la poalele muntelui. „În ziua în care codrul își schimba fața verde, ziua de Probajini (sărbătoarea creștină a Schimbării la Față. n.n.), asupra masivului s-au prăbușit nori de zloată și de gheață care au curmat orice viață de pe munte“. Conform legendei, după ce s-au scurs torenții de pe munte, oamenii au urcat pe munte să vadă ce s-a întâmplat cu cei doi uriași pe care nu-i mai vedeau. „Într-un târziu au dat de ei turtiți sub greutatea gheții. Le-au zidit mormânt de piatră, acolo unde-i aflară. În anul celălalt au venit iar oamenii, tot de Probajini, și au adus o toacă pe care au înțepenit-o acolo sus, pe vârful cel mai înalt. Și de atunci, în fiecare an, de ziua aceea, poporul de prin văi și lunci, bărbați, femei și copii, fac o slujbă în sobor, cinstind mormântul acelor uriași“, spune legenda. Se spune că de atunci, turnului mai mare îi zice Toaca, iar celuilalt îi spune Panaghia.

LUMEA LUI SELFIE

Profesor Lazsady Ileana
Liceul Teoretic Special Iris- Timișoara

O familie mare de broscuțe trăiau pe marginea unui lac cu apa curată, ce era împrejmuită de multă verdeță și flori de câmp.

Un cor de broscuțe își cântau vesele gândurile și jocurile săltărețe. În timp ce săreau voioase broscuțele își oglindeau chipul în apa lacului. Își admirau chipul apoi vesele plecau spre alte frunze sau tufe de flori. Mândră era fiecare broască sau brotac de a sa înfățișare reflectată în undele apei cristaline.

Se admirau și cântau ritmat Oac, Oac, Oac! atunci când apreciate în cor erau. Greu mergeau de pe marginea apei, unde salturi și admirație primeau.

O viață frumoasă și de dorit aparent aveau, singura amenințare era barza ce ca o săgeată le mai înhăța. O pradă ușoară pentru barză erau, deoarece se oglindeau mereu în centrul apei. De era soare sau nor, ploaie sau furtună broscuțele să-și oglindească chipul doreau.

Așa trecură zilele de primăvară și vară, o paradă de poze în oglinda apei aveau broscuțele noastre. Dacă nu primeau aplauzele dorite, o zi senină de vară era transformată în plâns și văicăreală. Când o surată de a lor avea piciorușul rupt sau rănit nu aveau timp de ajutor căci nerăbdătoare erau să își arate a lor frumusețe.

Treptat, zilele de vară au trecut, soarele cu a lui raze ce reflecta în undele apei chipul broscuțelor nu mai avea tăria arșiței de vară.

Un val de tristețe și singurătate se așază pe chipul și corul broscuțelor. Cine erau, ce știau să facă ele uitaseră. Fără ogindirea pozelor în undele apei, ele, broscuțele deveniră nesigure și fără reper de drum sau joacă. Un rost al lor ele nu își găseau astfel că treptat corul Oac, oac se stinse și fiecare izolată pe o frunză de brusture își jelea viața de singurătate. Fiecare frunză sau frunză de floare acoperea căpșorul unei broscuțe. Unele cu altele ele nu mai știau să vorbească. Fotografii nu mai făceau căci toamna cu ploile și norii grei venise astfel că apa lacului tulbure devenise.

Viața pe lac dispăruse în izolare și uitare dar totul pentru o vreme. Licuricii cu a lor lumină zglobie o revărsară peste frunzele de brusturi și frumusețea fiecărei broscuțe strălucea. Fiecare broscuță radia de bucurie, trezite parcă dintr-un somn adânc de selfie continuu în oglinda apelor.

Valoarea și frumusețea era în viața lor însăși și nu în fiecare selfie și apreciere colectivă. Vioaie și săltărețe începură a-și construi o nouă viață pe marginea lacului.

MIHAI ȘI RÂNDUNICA

Prof. înv. primar Irimia Anca

Școala Gimnazială Nr.2

Hunedoara

Este o zi călduroasă de vară. Soarele strălucește cu putere pe bolta fără seamăn de albastră.

În caisul din fața casei lui Mihai, o rândunică grijulie își sfătuia puii să nu-și părăsească cuibul în timp ce ea va pleca în căutarea hranei. Puii o ascultau cu atenție și promiteau să nu-i încalce sfatul.

Rândunica zbură. În timpul verii rândunelele locuiesc în țara noastră pentru că este cald și găsesc hrană din belșug.

Cel mai mare dintre pui nu ascultă sfatul mamei. Zbură fără să-i pese de glasurile speriate ale fraților săi. Se prăbuși la pământ.

În acest timp Mihai se gândi că ar fi bine să culeagă câteva caise care tocmai s-au copt.

Zări înaintea lui ceva cenușiu.” Ce poate fi?” Aplecându-se recunoscu un pui de rândunică, care nu era rănit, ci doar puțin speriat.

Se duse acasă, luă o scară și cu pușorul speriat în mână, Mihai se urcă cu grijă până ajunse la cuib. Ceilalți frați începură să ciripească parcă mulțumindu-i băiatului.

Mihai l-a sfătuit pe pușor să nu mai plece fără voia mamei, pentru că dacă va mânca tot ce-i aduce ea se va înzdrăveni și va putea să se pregătească pentru lungul zbor ce-l vor face la toamnă.

PORTUL POPULAR ÎN SPAȚIUL DOBROGEAN

Profesor Învățăământ Primar: Simion Cristina
Școala Gimn. Nr. 28 „Dan Barbilian”, Constanța

Portul popular reprezintă un document de viață și trebuie considerat ca atare. Strâns legat de existența omului, costumele populare au reflectat în decursul timpului, așa cum reflectă și astăzi, mentalitatea și concepția artistică a poporului. Costumele populare s-au dezvoltat odată cu istoria, fiind expresie a tradițiilor încheiate de-a lungul veacurilor. Formele de viață socială și politice în care a trăit poporul român în general și țărănimea română în special - își găsesc o oglindire plastică în felul de a se îmbrăca și mai ales în felul de a ornamenta artistic vestimentația.

Peste întreaga întindere a țării noastre, portul popular se încadrează într-o unitate de stil generală, reprezentând tipologia costumului românesc, ale cărei caractere întrunesc trăsăturile esențiale de vestimentație purtate de țărani pe suprafața României.

În sudul țării noastre, realitățile istorice oglindite în etnografie ne-au dus la conturarea unei întinse regiuni de cultură populară cu elemente comune care leagă portul popular dunărean. Fiind la limita dintre uscat și mare, în urmă cu două decenii, această zonă a fost considerată ca o pată albă pe harta etnografică a țării noastre. Nu se cunoștea costumele românești autohtone, fiind considerate inexistente. Pentru a contribui la elucidarea costumului popular din Dobrogea, Muzeul „Deltei Dunării” a organizat o cercetare a costumului din așezările județului Tulcea, completată fiind cu studiul materialului de port popular existent în depozitul muzeului. Căutat cu perseverență și răbdare, costumele băștinaș apar scosă bucată cu bucată din lăzile bătrânelor.

Din punct de vedere etnografic, vestigiile arheologice și documentele istorice demonstrează permanența, pe pământul dobrogean, a populației aborigene și a suprapunerii în straturi succesive atât a elementului românesc din celelalte ținuturi, cât și a populațiilor alogene. Fiecare fapt de cultură populară din Dobrogea dezvăluie relații de conviețuire între românii autohtoni: moldoveni, mocani, păstori transilvăneni, pe de o parte, și diferitele populații stabilite aici (bulgari, turci și tătari, lipoveni și ucrainieni, nemți, italieni, greci) pe de altă parte. În timp s-a creat o civilizație care se caracterizează atât prin elemente comune tuturor etniilor, cât și prin note particulare, individuale, ale fiecărei etnii în parte.

Elementele comune, similitudinile, se datorează conviețuirii în același habitat (dacă avem în vedere civilizația materială), cât și a acelui fond străvechi mitic, a unor concepții arhaice care în

evoluția mentală a omenirii s-au materializat în credințe și obiceiuri (dacă avem în vedere cultura spirituală).

Elementele de diferențiere în cultura tradițională a fiecărei etnii țin, în fapt, de variantele reprezentării acelor credințe arhaice generate de: religie, secvența de timp în care s-a conturat obiceiul, de locul de origine al etniei respective. Aceste elemente n-au împiedicat însă, în Dobrogea, conviețuirea pașnică a tuturor etniilor. Acestea și-au respectat reciproc obiceiurile, religia, modul de viață. Toleranța a constituit întotdeauna nota esențială a comportamentului comunității tradiționale dobrogene.

Fiind o fiică a acestei regiuni, născută și crescută în Dobrogea, încă de copil am căutat în lada de zestre a bunicii mele și am admirat costume populare, elemente de artă populară care încă sunt păstrate și folosite în gospodăriile țărănești: ștergare, preșuri, străchini, obiecte de lemn moștenite de la străbunici, război de țesut. Căutând imagini despre aceste elemente ale portului dobrogean, mi-am amintit cu nostalgie despre serile în care bunica țesea carpete, când torcea și împletea lâna și despre poveștile de demult: despre deportarea în Bulgaria (Cadrilater), despre prietenii legate cu oamenii de acolo, despre obiceiurile și tradițiile acestora. În centrul Dobrogei se află o mare varietate de etnii, oamenii conviețuiesc și astăzi respectându-și tradițiile: români, aromâni, turci, tătari, bulgari, lipoveni, rromi. Am adunat imagini despre portul popular atât al românilor din Dobrogea, cât și ale altor comunități, imagini pe care le-am folosit și în cadrul activităților cu copiii.

În perioada 26 noiembrie – 29 noiembrie am derulat cu elevii proiectul „Portul popular românesc”. Părinții s-au mobilizat și au adunat din lăzile bătrânelor obiecte specifice zonelor din care proveneau, costume populare, ștergare, obiecte artizanale din lemn și ceramică. Într-un cadru festiv (clasa a fost decorată cu elemente specifice tradiționale, elevii au fost îmbrăcați în costume populare și au purtat cocarde cu elemente ale Centenarului), elevii au recitat poezii, au intonat cântece, au dansat pe melodii populare din diverse regiuni ale țării. Elevii, în colaborare cu părinții, au realizat câte un colaj reprezentând „Harta României”, care a fost expus în sala de clasă. La final, elevii au fost recompensați cu diplome și au servit plăcintă tradițională dobrogeană.

În cadrul Proiectului Eco „Școala mea colorată” am realizat cu elevii clasei pregătitoare „Panoul Centenar”, în care se regăsesc elemente ale costumelor tradiționale din diferite regiuni ale țării.

Bibliografie:

www.romanianmuseum.com

www.lefo.ro/costalcities/cultura_costum_pop1

www.dobrocult.ro

PIATRA SUFERINȚEI HĂLMĂGENE

profesor Mateș Ionela Cristina,
Liceul Tehnologic „Moga Voievod” Hălmagiu, Arad

Piatra Cinzaiului din Hălmagiu, pe care erau întinși iobagii pentru supliciu

„Unele date, cât și fotografierea “Pietrei Cinzaiului”, a chinului, au fost posibile cu acordul și prin bunăvoința preotului Viorel Nan din localitate, care ne-a deschis incinta și însoțit într-o scurtă vizită făcută la biserica (acum) ortodoxă voievodală din Hălmagiu.

Extras din cartea “Zarandul – țară de voievozi cneji și nobili români”, autor Teodor Pag”

Cine suntem noi, moții? Vă spune o moață care a crescut fără bunic de la vârsta de 12 ani, dar care a primit o educație religioasă și astfel am înțeles de ce \domnul nostru \Iisus \Hristos S-a răstignit pentru noi. Ceea ce am înțeles, a fost și datorită exemplelor învățate la ora de istorie, dar și datorită eroilor care au suferit aici, la Hălmagiu.

Astăzi, când toți profesorii hălmăgeni sunt în grevă generală fac o analogie că noi suntem acum considerați iobagi și suntem puși pe o ”piatră a cinzaiului”. Oare când se va milostivi Dumnezeu să ne scape de răutatea unora? Dumnezeu să păzească poporul român!

Sitografie:

Poveste din Țara Moților- Munții Apuseni // EN: A story from Apuseni Mountains

<https://youtu.be/7Kt7uq5WMII> Poveste cu Moți

https://www.gmap.ro/ro/DN76_Halmagiu

fotografie

<https://bibliotecaarad.ro/cronologie-aradeana-4-august/>

<https://primariahalmagiu.ro/informatii/biserici/biserica-voievodala>

https://www.dacoromania-alba.ro/nr48/piatra_cinzaiului.htm

SATUL DINTRE VII

Eleva, Maxim Nicoleta Oana,
Școala Gimnazială nr. 24, Galați
coord. prof. psih. Cîrjău Valentina

Am întrebat pe mama mea : ”Cum e viața la sat” ? Doar ea putea să-mi răspundă pentru că, mereu aud cum oftează cu jale despre satul în care s-a născut. Într-o zi, m-am așezat lângă ea și mi-a povestit așa:

“Dacă aș păși pe ulița satului dintre vii, aș face-o cu bucurie și durere în suflet. Acolo am petrecut anii copilăriei cu cei de seama mea. Prietenii i-am regăsit, bunicii tăi, adică părinții mei, nu mai sunt! Dar închid ochii și îi văd lângă o măsuță rotundă cu străchini și oale de lut, sau lângă cuptorul din curte unde coceau ouă moi și porumb și ne dădeau nouă, copiilor din bătătură.

Cu mâini micuțe rupeam știuleții de porumb cu boaba dulce și gustoasă și îi aruncam în jar să-i coacem. Porumb mai dulce și mai plăcut ca în perioada aceea nu am mâncat, nici turte făcute în cenușa fierbinte pe care le dospea bunica, calde și bune. Și apoi colindam toată ziua pe dealurile și colinele blânde și călduroase, săream pârâiașe mici de apă, ne ascundeam de arșiță în pădure cu ochii după fragi și mure.

Înalți copaci avea bunica lângă casă, niște aguzi bătrâni cu trunchiurile groase în care stăteam agățați toată ziua, până ne durea burtica. Săream toate pârâiașele și toate ulucile de ridicam toți câinii din sat. O hoardă de copii umblam din bătătură în bătătură , cât era ziua de mare.

Și mai erau oamenii, acei oameni blânzi și buni la suflet pe care i-am găsit în bordeie mici de chirpici, aproape goale, cu o laviță pe care dormeau, cu ștergare cusute de mână pe pereți și o copaie în care frământa cocă pentru turte. Câtă liniște și ce încremenire a timpului era în iarba verde și crudă din ogradă, sau în fântâna cu cumpănă de peste drum! Câtă veselie și voie bună era în obrajii femeilor din sat, câtă bunăvoință era în chemarea lor să ne dea mere dulci!

Și acele garduri din răchită sau scânduri așezate alandala, doar le săream și dădeam în altă ogradă și așa cutreieram pe la toți vecinii. Cum aș putea uita zilele în care în satul nostru era nuntă mare. Toate fetele se adunau să vadă zestrea pe care o întindea până la poartă: covoare lungi țesute la război, roșii sau colorate, cămăși de borangic sau ie de mătase, cu fote și brâie frumos lucrate de bunicii lor.

În noaptea de dinaintea nunții se făcea Fedeleș, la mireasă acasă, în curte. Fedeleșul era un obicei de nuntă, la noi în sat. Era o petrecere mare, la care venea tot satul, cu prieteni, neamuri și

apropiați și avea loc mereu sâmbătă seară, înaintea nunții. Pe atunci, nunțile se făceau doar în ziua de Duminică. Se strâneau tinerii, jucau, dănuiau și încingeau hore. Veneau toți tinerii din sat, ba chiar și din satele vecine și se distrau până spre dimineață. Cei doi mergeau împreună prin sat, ținând de batistă pe tot drumul lor. Erau însoțiți de alai și lăutari, iar cineva din familia miresei avea o sticlă cu băutură pentru a cinsti oamenii pe care îi întâlneau pe drum și pentru a îi invita la nuntă.

După ce se cununau, atunci când ieșeau mirii din Biserică, oamenii aruncau cu semințe de grâu în aer. Semințele simbolizau binecuvântarea și fertilitatea, iar toată lumea izbucnea în urale și îi felicita pe cei doi. Apoi se întorceau și se făcea horă mare la mireasă în curte. Toată lumea venea la horă. Era hora de zi, dar i se mai zicea și "Hora miresei".

Mi-au rămas în amintire fanfarele ce scârțâiau în sărbătoare pe ulițele satului, glasul lor de trompetă și tobele grele sunt sunete dragi în amintirile mele."

Lacrimi văd pe obrajii mamei mele, o cutie cu amintiri veșnice a deschis pentru mine.

Am înțeles că locul unde te-ai născut și vatra strămoșească, sunt o comoară de preț așa cum pentru mama mea, satul dintre vii e încremenit în timp în amintirea ei și așa va rămâne, veșnic!

Bibliografie

<https://www.floridinstele.com/post/traditii-obiceiuri-de-nunta-la-sat>

<https://limbaromana.org/revista/la-nunta-in-satul-de-odinioara>

POVESTEA PESCARULUI

Instructor de educație: Mihalache Petronela

Liceul Teoretic Special Iris Timișoara

La marginea unui sat trăia odată un om care mergea zi de zi și pescuia la balta de la marginea satului.

Se trezea dis de dimineață, își lua undița de pescuit și se așeza la marginea bălții așteptând să prindă pește pe care îl vindea celor din sat pentru a-și câștiga traiul de zi cu zi.

Într-una din zile pe când aștepta cu nerăbdare să prindă pește văzu în undița lui un mic peștișor care se zbătea să scape. Îl luă în mână și când să îl arunce în găleată auzi o voce care spune astfel:

- O bunule domn, sunt un mic peștișor neînsemnat! Te rog cruță-mi viața și dă-mi drumul înapoi în apă deoarece sunt tare mic și nu ai niciun câștig dacă mă vei vinde. Dar, peste un timp, când o să mă fac mare mă poți prinde din nou și atunci o să mă poți vinde cu un câștig mult mai mare.

Pescarul mirat îl ascultă și apoi îi răspunse:

-Trebuie să fii prost ca să renunț la munca mea pentru un câștig care nu se știe când va fi, apoi fără să îi pese aruncă peștișorul în găleată lângă ceilalți pești pe care îi prinsese.

Morala acestei povești este: „Ce- i în mână, nu-i minciună,,.

ARICIUL CEL TIMID ÎN PRIMA ZI DE ȘCOALĂ

Prof. Neag Patricia Cornelia

Liceul Teoretic Special Iris-Timișoara

Într-o pădure frumoasă, mare și deasă trăiau multe animale. Printre desișurile pădurii erau poienițe pline cu flori, iarbă deasă, pufoasă și mătăsoasă. În fiecare zi pe aleile cu mușchi și verdeață puii de animale mergeau sprinten spre școala din pădure. Fiecare mamă își ducea puiul mic spre școală până învăța drumul.

Fiecare pui de urs sau iepuraș era vesel și prietenos căci la vârsta lor încă nu cunoșteau frica, minciuna sau viclenia unor animale din pădure.

Într-o poieniță mică avea căsuța familia aricilor. Erau trei arici frați, fiecare era iubit de mama, tata și bunicii lui. Zi de zi aricii erau jucăuși în curtea lor și cuminți. A venit ziua în care mama i-a anunțat că trebuie să meargă la școala din pădure unde învățătoare le va fi bufnița cea înțeleaptă.

Era prima zi de școală a celui mai mic arici, sub razele blânde ale soarelui cei luminau poteca el pășea mărunț alături de mama lui. Cu frunze de busuioc îl parfumasă mama înainte de plecare astfel încât puiul ei să fie o prezență aromată și proaspătă în clasa din poieniță.

Puiul de arici cu acele strălucitoare păși sfios în clasă. Învățătoarea bufniță îl așeză în prima băncuță căci mic era ariciul și la tabla din lemn trebuia să învețe scrisul. Scaunelul era moale căptușit mușchi pufos. Lecția începu cu un cântecel, însă ariciul nostru timid își ascunse căpșorul sub pălăria de ace și nimeni din clasă nu îl mai putea vedea la chip.

De sub pălăria de ace nu îndrăznea să iasă, gândind-se brusc că niciunul din colegii săi nu o să îl dorească la joacă. Cum ar putea el, cu acele lui să stea alături de colegi în băncuțe sau în pauză la joacă. Cu obrajii îmbujorați aștepta timid să se finalizeze prima lui zi la școala din pădure. O salută pe învățătoarea bufniță și alergă spre brațele mamei sale ce-l aștepta la ușa de lemn a curții.

Pe drum, mama ariciului cu iubire și gingășie îl provoca să îi povestească, însă ariciul nostru nu spunea nimic decât schița un zâmbet trist apoi se ascundea sub pălăria de ace.

Zilele treceau la școală, era isteț și drăgălaș aricelul însă el nu vedea asta. Niciodată nu îndrăznea să răspundă la clasă în fața colegilor, se ascundea în pauze astfel că și fără prieteni rămase. Toate au decurs astfel până într-o zi când bufnița și alte păsări din jur supărate erau pe trei surori broscuțe de baltă.

Zi de zi veneau la geamul clasei lor și cântau apoi printre băncuțele de lemn săreau încât călimara cu cerneală adesea o răsturnau. Nici puiul de urs, nici iepurașii nu reușeau să le prindă sau înhațe.

Ariciul nostru cel isteț le învățase saltul și mersul, astfel că într-una din dimineți când învățau să numere ghindele, o broască îi sări pe băncuța ariciului în față. Nu trecu o secundă că ariciul o înhăță și cu acele ghem o făcu pe obraznica broscuță. Ceilalți pui de animăluțe într-un ritm vesel aplaudară din lăbuțe pe colegul lor ariciul cel curajos.

Pentru arici mare îi fu mirarea că un cor de aplauze și frunze aromate îi fură presărate în jur. Acum înțelegea că de fapt era iubit și apreciat de bufnița învățătoare și de ai săi colegi.

Din acea zi, broscuțele nu au mai îndrăznit să tulbure lecțiile puilor de animale de la școala din pădure.

Ariciul nostru cel timid prinse elan și curaj, treptat întreaga sa inteligență o antrena în activități școlare sau jocuri cu ai săi colegi.

Dacă ești un arici timid ascuns sub pălăria de ace, nu uita că de fapt tu ești puternic și frumos. Măreția coroanei de ace te face maiestuos și sensibil, un prinț al locului în care ești.

ZGÂRCITUL ȘI VALOROASA LUI AVERE

Instructor de educație: Niculescu Ioana
Liceul Teoretic Special Iris, Timișoara,

A fost odată un om zgârcit care locuia la marginea satului aproape de o pădure foarte frumoasă și plină de flori. El era atât de zgârcit încât toată viața lui și-a luat de la gură și s-a privat de bucuriile vieții pentru a strânge foarte mulți bani.

De dragul banilor, nu s-a căsătorit pentru că în opinia lui nevasta și copiii erau o cheltuială foarte mare la casa omului.

Toți banii pe care îi avea îi pusese într-o cutie metalică frumoasă pe care a îngropat-o la rădăcina copacului din grădină.

La fiecare sfârșit de săptămână obișnuia să dezgroape cutia metalică cu bani, să-i numere, să mai pună în cutie alți bănuți în cursul săptămânii. Pentru el era cea mai așteptată zi din săptămână, iar inima se umplea de fericire văzând că banii se înmulțesc.

Însă acest obicei nu i-a fost de bun augur și obiceiul lui de a merge toate duminicile în grădină a atras atenția vecinului care se mutase de puțin timp lângă casa lui.

Fiind un om rău, l-a urmărit mai multe săptămâni și când a găsit momentul oportun a dezgropat și furat cutia cu bani a zgârcitului.

Când acesta a venit ca de obicei să mai adauge niște bănuți în cutia lui, nu a găsit decât o groapă goală.

Zgârcitul își smulse părul din cap și plânse foarte mult încât toți vecinii s-au aduna să vadă ce s-a întâmplat. El le-a povestit printre lacrimi, cum a fost jefuit și a rămas fără agoniseala lui de o viață de care nici nu s-a bucurat.

Vecinii l-au întrebat de ce nu a cheltuit din bani și el a spus că dorea să devină foarte bogat.

Ei i-au spus în mod ironic să continue să facă la fel, să meargă și să se uite la groapa unde era ascunsă cutia cu bani pentru că o să îi facă la fel de bine.

Morala: Bogăția nefolosită e ca și cum nu ar exista.

SĂPTĂMÂNA ALTFEL PENTRU PROFI / O GREVĂ SPECIALĂ

Profesor Elena Nițu

Școala Gimnazială Specială nr.4, București

Ha, uite tihnă pe mine, azi, 17 mai 2023, cu ocazia celor două ore de grevă de avertisment, la care particip pentru prima dată în 13 ani de învățământ. Sună periculos conceptul, serioasă treabă, nu poți spune astfel de cuvinte decât foarte serios și încruntat, mă gândesc.

Adevărul este că n-am putut, ca profesor (itinerant și) de sprijin, să îmi pun scotch pe gură și să nu vorbesc cu elevii mei speciali într-o astfel de zi, specială pentru mine. Ar fi trebuit să mă uit la ei și doar să-i supraveghez, cum zice legea nr 367 din 25.12.2022, despre ce face profesorul aflat într-o grevă de avertisment.

Prin urmare, am dezbătut și am discutat diverse...ce le venea celor 3 eleve ale mele de clasa a V a și a VI a, cu care mă întâlnesc în fiecare miercuri timp de 60 – 80 de minute: despre (d-l) Putin, care a murit în 2015, iar cel care face furori la TV și în realitatea războiului actual, în fruntea armatei ruse, este, de fapt, sosia lui Putin (apropos de dezinformare, conspiraționism și alte lucruri care “ni se întâmplă” tuturor și la care pun botul atât de ușor copiii noștri / elevii noștri, adolescenți sau tineri).

S-a dezbătut și cazul ~ grav despre colegul de clasă (a V a) care “Fumează, doamna!!” și care a fost filmat “în acțiune” în curtea școlii și care deranjează pe unii și alții (colegi) în timpul diverselor ore de școală.

Și am auzit și despre dorința unei eleve de a face două facultăți – pentru că “nu poți trăi din actorie, doamna”, așa mi-a spus mama, “TREBUIE să mai faci una, de rezervă”...

Am făcut și ceva ilegal în timpul acestei greve și am și antecedente în acest sens: am cerut / luat telefonul a două eleve, cu scopul de a nu mai avea atenția distrasă de aceste obiecte câh, atât de iubite de copii și părinți, deopotrivă. Ca să fie mai palpitantă experiența, tot eu am făcut gluma că voi duce telefoanele la amanet și îmi voi completa salariul de profesor cu banii obținuți pe cele două telefoane... glume de profă, dar una dintre eleve a crezut că vorbesc serios și se ducea spre panică dacă nu-i spuneam că am glumit (o fi dependența de net / telefon la mijloc?...poză cu zâmbăreț pe gânduri)

Oare m-ar susține vreun părinte în inițiativa de a lăsa copilul lui telefonul acasă? Bună glumă, nu?

Ce să zic, a fost distractivă pentru mine greva de avertisment, abia aștept greva generală, deși m-aș putea plictisi fără elevii mei dragi...

Am avut și revelații după acest “eveniment”: ce interesantă poate fi o zi de muncă la școală!!, ce ar fi să inventez o nouă profesie?!, cea de părerolog... nu, nu de blogger / vlogger / influencer sau alte meserii contemporane...părerologia ar fi “munca de a-ți da cu părerea despre diverse”, ceea ce oamenii zilelor noastre fac de timpuriu, din grădi sau clasele primare așa zice (când, de obicei, copilul absoarbe părerea adulților semnificativi din viața lui).

Această zi m-a ajutat să ies puțin din realitatea deloc simpatică, în care elevi din ciclul primar se iau / fac mișto de elevi din gimnaziu (cu tupeu maxim, de unde respect?); puberi care pun în sticla lor de apă sau suc, cu care vin la școală – țuică / votcă sau alte băuturi alcoolice ușor de “camuflat”; elevi din clasele primare care fac gesturi obscene și vorbesc în argou de tineri liceeni; elevi care bârfesc profii “ăștia malefici”; eleve de gimnaziu care trimit mesaje – invitație la sex colegilor de clasă / școală; copii care nu își identifică genul pentru că au citit pe net manualul “Cum să devii membru al comunității LGBTQ”; elevi care “au treabă” cu OnlyFans = serviciu cu abonament, originar în Londra, folosit de lucrătorii sexuali ce produc pornografie, dar și de creatori de conținut (experți în fitness, muzicieni, etc.). Se pare că unii oameni de diverse vârste, minore sau majore, își fac abonament, oare la ce? Ce înseamnă lucrători sexuali? De ce nu se mai numesc prostituatele – prostituate? Pentru că prostituția și derivatele ei nu mai sînt demult meserii practicate exclusiv de femei? (subteran sau inconștient, se pare că bărbații cer egalitate în această meserie) Sau pentru că bărbații nu pot fi @prostituți, ci lucrători sexuali...? cam ca diferența dintre sunt și sînt sau țigan – rom?

Printre aceste subiecte și cuvinte, mai vechi sau mai noi, din dicționarul urban sau... rural, senzația mea este de împrăștiere, de pierdere (inclusiv de timp) printre lucruri și fapte mici sau mari, banale sau semnificative, de îndepărtare de esența lucrurilor.

Ce facem cu atâtea informații, nemulțumiri /revendicări, realități sumbre care întunecă parțial viitorul? Asta-i întrebarea!

Finalul compunerii: Abia aștept greva generală care începe luni, 22 mai a.c.!!

Cine știe ce revelații mă mai așteaptă...?

ZÂNA ÎNVĂȚĂTURII

Elev: Furtună Lorena

Clasa a VII-a, Școala Gimnazială Nr.16, Galați

Coordonator, Prof. Anca Patriche

A fost odată ca niciodată o băbuță zbârcită și urâtă, de nimeni nu dorea să se uite în ochii ei. Câteodată băbuța se uita în oglindă și nu înțelegea de ce nimeni nu o privește. Își vedea părul strâns într-un coc lejer și bucle negre și mătăsoase îi atârnavă în jurul feței rotunde, vedea ochii strălucitori și plini de viață, vedea rochia mov care măturase de-a lungul anilor atâtea frunze veștede și ghiocei și apoi se întrista, căci știa că nimeni nu o mai privea cu adevărat de atâta vreme. Se întreba de ce, dar nu găsea niciun răspuns.

Într-o zi, un pescăruș îi sosi la fereastră. Cioc, cioc, cu piscul lui dur lovea geamul gros al casei femeii. Bătrâna se apropie ținând în mână coșul gol. Numai ce se pregătea să meargă să caute de-ale gurii.

-Bună ziua, tânără fată! îi spuse mândru pescărușul.

-Ă,ă,ă tânără? Ă...ă, bună ziua, domnule pescăruș. Dar, de ce îmi spui tânără fată? Și cum de îndrăznești să mă privești în ochi?

-Draga mea stăpână, vin aici de pe meleagurile dobrogene ale Munților Măcin. Nu pot sta mult, căci stăpânul meu mi-a spus în maxim 7 zile să fiu înapoi. Nu avem timp de pierdut, așa că nu pot sta mereu să îți explic ce facem și de ce. Pe scurt – mă numesc Înțelepciune și sunt aici să te fac pe tine să fii văzută de ceilalți.

- Încântată, Înțelepciune, zise fata timid. Eu sunt Învățătura. Și nu înțeleg cu ce să mă ajuți, căci pe mine oamenii mă văd.

Zâmbind ironic Înțelepciune îi răspunse:

-Știu cine ești. Și știu și cum te văd oamenii. E adevărat că ai fost ocărâtă de multe ori și izgonită și scuipată de către ceilalți? Că ei te văd urâtă și hidoasă și bătrână, când de fapt în ochii tăi se citesc sfaturile miilor de ani ce se-au așternut în poala ta?

-Dar ei...ei nu se uită în ochii mei.

-Tocmai de aceea sunt eu aici. Să îți arăt că învățătura nu poate îmbătrâni. Prima greșală e locul unde ți-ai ales să locuiești.

-De ce? Pădurea e locul meu preferat. Animăluțele sunt cele mai bune prietene, ele mă înțeleg și, deși nu pot vorbi cu ele, am impresia că ele știu cine sunt cu adevărat.

-Bineînțeles că ele știu, animalele se nasc ca să învețe și fac asta toată viața. Învăță unele de la altele, învață de la părinți, învață de la natură și chiar și de la oameni. De aceea te simți tu confortabil aici. Dar, ca să te faci auzită cu adevărat trebuie să îți depășești temerile. Nu trebuie să îți fie teamă să vii în rândul oamenilor. Ei au mai multă nevoie de tine, decât ai tu de ei.

Fata încuviință și pescărușul plecă împreună cu ea. După două zile de mers prin pădurea stufoasă ajunseră la granițele unui mic târg. De sus, din pădure fata privea speriată forfota de oameni, balamucul, mișcările haotice, țipetele... Se sperie și cu spatele spre târg privi pădurea dragă. Veverițele cu ochii de mărgea neagră o priveau și ele speriate, căci nu îi veneau să creadă că va pleca. Vestea mutării fetei întristară toate animalele. Bursucilor li se vedeau doar nasurile umede de la plâns, șoriceii se ascundeau prin vizuini ca să nu își arate durerea, păsările pur și simplu și-au orpît trilurile... Iar florile... florile și-au ascuns culorile. Acum erau toate transparente și doar verdele brazilor mai colora pădurea. Aceștia, semeți, priveau în sus, spre cer.

-Voi mă înțelegeți, așa e?

-Stăpână, nu doar că te înțelegem, dar, mai mult decât atât, știm cu siguranță că tu vei fi salvarea noastră. Știm că ai încercat să ne protejezi, dar mâinile tale firave nu pot face nimic, atâta timp cât oamenii nu sunt învățați. După cum observi, verii noștri din pădurea de la Nord de târg au fost nimiciți. Pentru lemne, pentru brazii de Crăciun... Încet-încet oamenii au tăiat tot. Și nu putem să ne gândim decât că noi urmăm. Pădurea știe să ofere. Și vrea să facă asta. Dar nici copiii nu mai vin să se joace printre noi, nici oamenii nu se mai bucură de natură.

Atunci Învățătura se așeză cu genunchii pe pământul moale și, strângându-l în mâini făcu o promisiune – că de acum înainte va merge din școală în școală și îi va învăța, deopotrivă, pe cei mici și pe cei mari să respecte natura, să se respecte și să se iubească pe ei înșiși și pe aproapele lor, să fie buni și cumpătați. Îi va învăța ce e empatia și înțelegerea, ce e patriotismul și bunul gust.

ȘTRUMPFÎȚA ȘI ȘTRUMPFUL CEL NECUNOSCUȚ

Elev: Șerban Valentina

Clasa a VII-a, Școala Gimnazială Nr.16, Galați

Coordonator, Prof. Anca Patriche

Vara era pe la început abia. În acest final de săptămână toți ștrumpfiile sărbătoriseră ziua de 1 iunie, ziua declarată ca fiind a copiilor. Au fost organizate petreceri, concursuri, un carnaval și dansuri în Grădina Fermecată, dedicate atât copiilor, cât și părinților acestora, căci, să recunoaștem, fiecare adult mai păstrează o fărâmbă de copilărie în suflet.

Astăzi, pe 4 iunie, în jurul orei 11:00, Ștrumpfița mergea la bunica ei în pădure să îi ducă câteva merinde. Bunica stătea în partea cealaltă a pădurii, căci nu îi plăcea aglomerația din centrul Orașului Smurf și modul în care vegetația fusese îndepărtată pentru a se construi clădiri imense, din piatră și sticlă. Ștrumpfița a ales o potecă secundară în această zi, căci voia să ajungă mai repede la Bunica Kati, să îi povestească tot ceea ce s-a întâmplat de Ziua Copilului. Mergea agale printre flori și copaci roz, mângâia din când în când crinii care îi urau „Bună dimineața!” și o împrășcau cu polen albastru deschis și parfumat. Pădurea era a regelui, conducătorul ștrumfilor din zona de sud a regiunii, de aceea Ștrumpfița călca cu mare atenție printre plantele vesele, căci era interzis prin lege să rupi sau să distrugi ceva din Pădurea Marelui Smurf. Deodată, ceva foșni printre zambile și ferigi, împrăștiind licuricii de zi în toate părțile. Mai mult nedumerită decât speriată, Ștrumpfița se apropie de luminișul care se mișca precum valurile mării:

- Cine ești tu, creatură albastră și tristă?, întrebă Ștrumpfița.

- Eu sunt Ștrumpf Necunoscut, și am fost trimis de Căpitanul Ștrumpf Voinic să îl avertizez pe Marele Smurf că Azrael își strânge armatele și se pregătește de atac.

- O...Eu sunt Ștrumpfița. Îmi pare bine să te cunosc, Ștrumpf Necunoscut. Sau, nu cred că îmi pare bine, căci se pare că vii cu vești proaste. Nici nu știu cum te-aș putea ajuta, spuse Ștrumpfița privind în pământ cu tristețe. Marele Smurf e peste tot și nu e nicăieri. Câteodată stă atârnat de creanga unui copac, câteodată se plimbă pe un nor, dar uneori nu auzim de el cu săptămânile.

Ștrumpf Necunoscut se întristă și el atunci. Știa că trebuie să ajungă numaidecât la castel cu avertizarea, dar castelul era invizibil și dacă nu întâlnea regele atunci drumul lui era inutil, iar Azrael putea să își adune armatele în liniște, căci magia nu funcționa în Ținutul Smurf decât dacă regele se arăta lumii de cel puțin două ori pe zi. Așa că se descurajă și lacrimi mari dădeau să îi coboare pe obraz. Deodată începu să tremure puternic.

-De ce tremuri așa? Îl întrebă Ștrumpfita nedumerită.

-Ăăă, nu pot să îți zic.

-Eu cred că ar trebui să o faci. Simt că te supără ceva și e mai bine să spui decât să ții în tine.

-Cine ți-a zis ție asta?

-Bunica Kati. Buni spune mereu că e bine să lași emoțiile să iasă la suprafață, nu să clocotească ca un vulcan în stomac. Că apoi o să te doară stomacul și nu mai ai poftă de mâncare. Uite, vrei o prăjitură cu nectar de crin?

-Hmmm, nu vreau... spuse micul ștrumpf ținându-se cu mâinile de stomac. Simt că mi-e cam greață.

-Ei, vezi, exact ce spune și bunica. Dacă ții emoțiile în tine te doare stomacul. Așa-i că te doare stomacul?

-Puțin cred că da...răspunse ștrumpf mirat de cât de înțeleaptă era mica ștrumpfă.

Încercând să lase lacrimile să curgă, ștrumpful realizează că într-adevăr, era mai bine să vorbești cu cineva. Numai că el nu știa să plângă. A văzut fete plângând la viața lor. A râs de ele, câteodată i-a părut rău. Nu știa niciodată de ce simțea ce simțea. Îi povesti atunci noii sale prietene despre educația de la ei din sat, unde li se spunea că bărbații și băieții nu au voie să plângă, cum s-a chinuit ani de-a rândul să își închidă emoțiile, să nu le arate nimănui. De aceea el crede acum că nu va putea să plângă niciodată. Ce nu știa ștrumpful era că exact în acel moment lacrimi mari îi curgeau pe obraz. Camarada lui se apropie de el și îi șterse cu grijă o lacrimă de pe obraz. El, mirat, realizează că poate să plângă. O îmbrățișă și prinse curaj. De acum își va duce misiunea la bun sfârșit.

UN COLȚ DE SUFLET – SATUL COPILĂRIEI

Prof. învă. primar Dascălu Iuliana – Cătălina
Școala Gimnazială “Mihai Viteazul”, Brăila

„Copilo, pune-ți mâinile pe genunchii mei. / Eu cred că veșnicia s-a născut la sat. / Aici orice gând e mai încet, / și inima-ți zvâcnește mai rar, / ca și cum nu ți-ar bate în piept, / ci adânc în pământ undeva”. Așa spunea *Lucian Blaga*, în “*Sufletul satului*”.

Poate că acum, în zilele noastre, satul nu mai reprezintă pentru noi ceea ce era odată. Marii scriitori ai țării noastre au descris în operele lor frumusețea satului românesc și a oamenilor care-l slujeau prin dragostea și munca depusă cu trudă, zi de zi.

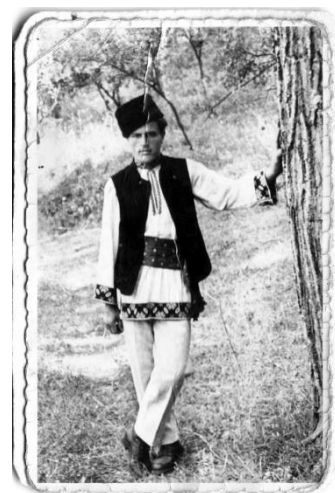
Scriitorii noștri au zugrăvit, în toate ipostazele sale, lumea nemaiîntâlnită a satului autentic românesc, prezentând evenimente cu semnificație istorică și aspecte ale traiului de zi cu zi.

În trecut, indiferent de momentul zilei, de anotimp sau de an, oamenii trăiau simplu și frumos, așa cum au învățat din străbuni. Traiul lor era modest și liniștit, iar singura lor avere era munca și credința în Dumnezeu. Zilele se scurgeau aproape la fel, munceau din greu pământul și natura îi răsplătea cu de toate: soare, ploi, zăpadă... aer curat.

Unul dintre satele dragi mie, satul în care am copilărit, este satul/comuna Bezdead, din județul Dâmbovița, comună situată în nordul județului, la granița cu județul Prahova. Este cea mai mare comună, ca întindere, din județul Dâmbovița, având o lungime de 12 kilometri. În acest sat am cunoscut, călăuzită de bunicii mei, toate obiceiurile și tradițiile românești / țărănești.

În această regiune oamenii au locuit din cele mai vechi timpuri, toponimele păstrate și folosite menționează prezența slavilor și geto-dacilor pe aceste meleaguri. Având o poziție retrasă, într-o regiune accidentată, care n-a fost pe direcția năvălirilor și războaielor și nelegată bine cu căi de comunicație, bezdedenii au suferit mai puțin influența războaielor daco-romane, a colonizării romane și a năvălirilor barbare timp de o mie de ani.

(Monografia comunei Bezdead, D. Dumitrescu)

DATINI, OBICEIURI ȘI FOLCLOR

PORTUL BEZDEDENILOR În trecut bezdedenii se îmbrăcau în costumul țăranesc obișnuit în regiunile de sub munți, asemănător cu al muscelenilor vecini.

PORTUL BĂRBĂTESC Acest port consta din: pantaloni din dimie de lână albă, cioareci asemănători cu cei ai dacilor, cămașă din pânză de in sau bumbac inhibit, cu râuri din arnici sau mătase de borangic la poale și la mânecile largi. Cămașa era încinsă cu un brâu lat de lână, peste care se strâneau cu chimirul de piele unde păstrau banii și zapisele de preț. Se încălțau cu opinci din piei de vite și se acopereau cu căciulă țuguiață de miel. Iarna se îmbrăcau cu cojoace de oaie și sarici ciobănești.

PORTUL FEMEIESC Femeile aveau fota din lână, fustă din bumbac, ie din pânziș de bumbac cusută cu fir de borangic și cu mulți fluturi. Se încingeau cu bete frumoase de diferite culori și țesături, toate confecționate de ele în casă. Pe cât aveau marames de in sau borangic pe la gât purtau șiraguri de mărgelile sau salbe cu monezi de aur sau argint.

Condițiile de astăzi au adus profunde schimbări în frumosul port din Bezdead , aceste frumoase costume începând să se vadă tot mai rar atât la femei cât și la bărbați. Doar bătrânii le mai poartă în zile de sărbătoare. Asemănător portului bezdedenilor, folosesc astăzi membrii formației corale, costume ce aparțin căminului cultural.

OBICEIURI FOLCLORICE DE PRIMĂVARĂ

Viața oamenilor, de la naștere și până la moarte, este însoțită de obiceiuri, datini, cântece, ritualuri. Multe dintre acestea apar ca adevărate sărbători la care participă tot satul sau doar grupuri mai restrânse.

Unul dintre obiceiurile locale legate de anotimpul primavara, anotimpul care înnoiește natura, îmbrăcând-o în mii de culori, este „SRIGĂTUL PE MUCHIE”. În alte părți mai poartă denumirea de strigătul peste sat. La noi poartă acest nume din cauză că se strigă de pe muchiile dealurilor. Obiceiul este legat de “Lăsatul secului”. În seara de Lăsatul secului,

grupuri de flăcăi sau de oameni pricepuți în versificație și puși pe glume se grupau în cete de trei până la șapte inși și se urcau pe dealurile ce străjuie deoparte și de alta comuna. Acolo, aprindeau focuri și începeau strigarea, dialogând unii cu ceilalți. Și în zilele de astăzi se mai poartă acest obicei de către țăranii care fac fân, strigând unii la alții din grădini.

Un alt obicei specific sătenilor din Bezdead este **SĂLCINĂTORUL**, obicei care se păstrează și în ziua de astăzi. Este un obicei practicat la noi primăvara. El este un fel de vestitor al statornicirii primăverii. Ce este de fapt Sălcinătorul? O creangă bogată, sau un copăcel de fag abia înfrunzit, erau aduse din pădure și legate de unul din stâlpii prispei sau la colțul casei. Pentru a prelungi viața copăcelului desprins de rădăcini, se pune într-un vas cu apă. Aducerea Sălcinătorului, ca sol al înverzirii codrului, este legată de o dată fixă = 23 aprilie. Și astăzi mai sunt destui locuitori ai comunei care mai păstrează încă acest frumos obicei. Aceste obiceiuri de primăvară au pornit de la popoarele străvechi, din sărbătorirea reînvierii naturii, în lupta cu forțele frigului și întunericii. În această viziune s-au practicat la noi aceste obiceiuri, unele din ele continuând să se mai practice și în prezent.

Cântec din Bezdead:

<i>Pe plaiul Bezdeadului</i>	<i>Sa se vada la</i>
<i>A dat frunza fagului.</i>	<i>Bezdead.</i>
<i>Pe plaiul Urseiului</i>	<i>De-ar cadea frunza</i>
<i>A dat frunza teiului.</i>	<i>de tei,</i>
<i>De-ar cadea frunza</i>	<i>Sa se vada la Ursei,</i>
<i>de fag,</i>	<i>La Gheorghita la</i>
	<i>bordei.</i>

„Suntem și vom fi totdeauna neam de țărani. De aceea, destinul nostru ca neam, ca putere culturală, atârnă de cantitatea de aur curat ce se află în sufletul țăranului – creatorul și păstrătorul culturii populare, centru generator, binecuvântat și rodnic” (Lucian Blaga).

BIBLIOGRAFIE:

1. 1980, COMUNA Bezdead, Studiu monografic complex, prof. Dumitrescu I. Dan
2. <http://www.bezdead.ro/obiceiuri-si-traditii/>

PRIMĂVARA MAGICĂ

Elev: Ungureanu Rebeca Ioana

Clasa a IV-a

Cadru didactic îndrumător: Simion Cristina

Școala Gimnazială nr. 28 „Dan Barbilian”

Localitatea Constanța, județul Constanța

La început de primăvară, a înflorit primul ghiocel. Atunci, trebuia ca Zâna Primăverii să readucă totul la viață. Aceasta a dezghețat apele, a trezit toate viețuitoarele, iar peste tot unde călca înfloreau plantele.

Pe ea o chema Mavka, era bună la suflet, avea părul verde-turcoaz și o rochie albă cu picături de rouă. Despre ea se vorbea doar în legende, iar un om a crezut basmul, mama lui spunea că există, așa că adolescentul s-a pus pe căutat. A căutat-o în sat, în țară, în lume, dar nimic. Singurul loc unde nu a căutat a fost Pădurea întunecată. Lumea din satul unde locuia Lukas, adolescentul care credea în poveste, zise că, dacă se duce acolo nu se mai întoarce. Deși el voia să trăiască, s-a dus acolo. Prima oară era beznă, dar după vreo treizeci de metri se făcuse lumină, parcă că era raiul, albinele zumzăiau, păsările ciripeau și animalele trăiau în pace.

Mavka și-a anunțat gardianul că alarma de oameni a sunat. Apoi, acesta a chemat toți locuitorii pădurii, și i-a informat că printre ei este un om. Aceștia n-au dormit câteva nopți pentru a-l găsi pe Lukas, în timp ce el explora Pădurea întunecată. Mai târziu, adolescentul s-a ivit chiar în fața tuturor viețuitoarelor. Acestea s-au speriat, dar după aceea au observat că Lukas nu le făcea nimic. Gardianul l-a întrebat ce îl aduce în Pădurea întunecată, iar acesta a spus că vrea să o cunoască pe Zâna Primăverii. Pentru ai face pe plac lui Lukas, Mavka a făcut un pas în față. În scurt timp, aceștia au devenit prieteni.

La final, au sărbătorit prietenia dintre oameni și creaturi magice.

AMINTIRI TEMEINICE DINTR-O VREME DEMULT APUSĂ

Vasile Ayanna, cls VIII B, Școala Gimnazială Nr. 11 Buzău

Prof. Coordonator Șerban Ramona Iulia

Au trecut atâția ani de când am părăsit locul în care m-am născut, însă amintirea lui încă mi se înfățișează clar în minte. În zori, soarele se ridica în spatele „colinei grangurilor”, iar razele lui aurii treceau prin crengile copacilor de pe ulițele satului și se întindeau pe terasamentele rurale. Și când se întuneca, cerul purpuriu al serii obosea încet, lăsându-se în cele din urmă pradă tenebrelor nopții. Mă gândesc la acele zile și simt o nostalgie puternică pentru acele vremuri, pentru binecuvântările și corvoadele care au fost parte din experiența mea de acolo. Totuși, prin toate amărăciunile, acele amintiri îmi sunt scăldate într-un ocean de metafore care îmi amintesc de momente specifice, de oameni, de locuri și de sentimente. Îmi amintesc, de exemplu, de casa în care am crescut și de grădina noastră din fața acesteia; ograda a fost ca un rai al naturii și al creativității – un loc în care am trecut atâtea zile și nopți frumoase, jucându-ne în nisip, savurând prăjituri proaspete pregătite de mama în bucătărie, și legănându-ne sub pomii înfloriți care înverziseră vara. Bunica, deseori prefera să-mi prezinte o așa-zisă legenda, care mai mereu reușea să-mi acapareze atenția:

A fost odată, într-o regiune muntoasă, o casă înaltă și impunătoare situată la deal. Se spunea că locuința fusese construită în urmă cu sute de ani de către un moșneag bogat care avea o fiică frumoasă și isteță. Fata, numită Anghelina, era pasionată de botanică și mergea zilnic în munți pentru a aduna plante rare și pentru a le studia. Într-o zi, Anghelina s-a întors acasă cu o frumoasă bucată de cristal. Încântată, a spus că a găsit-o în pădurea de lângă casă și că ar fi fost o bucată de meteorit. Cu timpul, fata a devenit obsedată să găsească mai multe bucăți de cristal și și-a petrecut toate zilele căutând prin munți. Cei din sat au început să vorbească cum că adolescenta ar fi fost blestemată și că, în căutarea ei, ar fi perturbat armonia naturii. Oamenii au spus că, din această cauză, casa de la deal ar fi fost abandonată timp de multe zeci de ani. Până într-o zi, când un tânăr curajos din sat a hotărât să exploreze casa și să afle adevărul din spatele legendei. Într-o cameră a construcției, el a găsit o cutie mare de lemn plină cu bucăți de cristal - toate foarte prețioase. În acel moment, tânărul a realizat că Anghelina nu fusese blestemată, ci doar pasionată. El a plecat de acolo cu o altă înțelegere despre lumea care îl înconjură și despre frumusețea și fragilitatea naturii. Astfel, legenda casei de la deal, a devenit povestea unei fete fascinante care a căutat cu îndârjire ceea ce îi plăcea și a trăit și a murit într-o casă mare și frumoasă, singură în munți, dar mereu cu ochii deschiși pentru ceea ce natura avea să îi dezvăluie. Iar casa ei a rămas acolo, impresionantă la fel ca și sufletul frumoasei Angheline.

În acea zonă rurală, am trăit într-un loc cu rafinament și farmec specific zonei de deal – cu pășuni uriașe, vâltori strălucitoare și râuri cristaline. În fiecare an, așteptam cu nerăbdare primăvara, pentru a merge în câmp și a culege flori de primăvară, sau toamna, pentru a putea împărți o recoltă bogată de roade cu familia și vecinii noștri. Acum, că sunt departe de acel loc, realizez cât de mult mi-a împlinit personalitatea plaiurile pe care m-am născut și crescut. Am îmbrățișat frumusețea vieții mele într-un loc în care vorbele erau rare și natura era suverană, unde sufletul meu se regăsea în fiecare zgomot al naturii și în fiecare rază de soare care trecea printre copaci. Într-un fel, acest loc va fi întotdeauna partea din mine, parte din esența mea – sufletul meu liniștit atunci când are nevoie să se întoarcă și să se piardă printre amintiri – fie o frunză care cade, lăsându-mă să mă absorb într-o mare de metafore, sau o cireșă roșie pe care o savurez, amintindu-mi de gustul zilelor de copilărie.

Acum, când mă gândesc la acel loc, îmi vin în minte o mulțime de momente frumoase, de sentimente, de amintiri și de metafore. Iar locul meu de acasă va fi întotdeauna plaiul unde am învățat să-mi găsesc locul în lume.

LA FURAT DE ZMEURĂ

Arsene Alina Mădălina

Școala Gimnazială Specială Nr.4

Într-un loc verde luminos și mare cât puteai cuprinde cu ochii, creșteau impunători niște arbuști stufoși. Atât de bine se simțeau lângă copacii împăduriți încât și-au înălțat crengile vreo 2 metri, și le-au arcuit la vârfuri, astfel, ajungând să atingă cu blândețe, ramurile ce erau încolăcite de vreme. Uriașa pată de verdeață avea strecurate pe toată minunata sa întindere, mii de stropi de culoare roșie care se îmbinau atât de frumos cu verdele luminos. Un adevărat tablou pictat în plină vară care nu avea cum să rămână ascuns!

Oare, ce anume colora atât de frumos și bogat acel loc? Hmm, curiozitatea s-a răspândit iute prin sătucul care se afla vecin cu explozia de culoare! Cele câteva ulițe mici ale satului s-au umplut de o forfotă care nu se mai întâlnește vreodată.

-Trebuie să ieșim din sat pentru a putea vedea de aproape ce s-a întâmplat printre frunze, a spus o voce apăsată! Și fără a mai zăbovi, câțiva voinici au pornit hotărâți spre pădure. Odată ajunși la locul minunat, ochii le-au fost atrași de bobite cu puf, atârinate de crengile lungi.

-Zmeură, zmeură! s-a auzit după ce gurile au fost inundate de sucul dulce-acrișor! Trebuie să le spunem și oamenilor din sat, s-a auzit o altă gură plină de gust bun! Sub soarele ce încălzea aerul, voinicii au măsurat cu privirile larg deschise descoperirea ce îi mulțumea și au pornit spre sat pentru a da vestea! În urma lor, fructele își arătau culoarea roșiatică și acoperită de puf, fiind bucuroase că au fost descoperite!

-Oameni buni, avem zmeură! Delicioasa zmeură! Plantele sunt pline de fructe zemoase, a spus dintr-o răsuflare unul dintre voinici. Toți au primit vestea cu mare bucurie!

În zilele care au urmat, grupuri de oameni băteau la picior ulița care ducea spre ținutul fructat! Glasurile lor nu încetau a se minuna de bogăția de fructe ce le era oferită cu așa generozitate. Arbuștii stufoși primeau ca niște îmbrățișări acele brațe întinse spre zmeura de un roșu cald, de vară. Cumva, numai cum ei știau, auzeau vorbele pline de admirație și încântare pe care oamenii nu se zgârceau în a le spune. Și fără a se vorbi, boabele de zmeură se roteau spre soare și se lăsau frumos colorate până ce erau culese cu delicatețe.

-Ce frumusețe ni se oferă! Și ce bogăție de fructe dulci-acrișoare! Aceste bobite fierte în sirop de zahăr vor face cea mai aromată dulceață care va plăcea tuturor celor care o vor gusta! Încă ceva bun, zeama lor roșiatică poate fi cel mai gustos și sănătos suc! Minunate fructe, se auzea prin frunzărișul bogat!

-Eu am auzit că din frunzele de zmeură se poate face ceai! Amestecat cu miere, acesta ne ajută la răceală! Iată, culeg frunze pentru a le pune la uscat! Și o mână sigură îndesă frunzele în poală. Între timp, alte mâini și mai hotărâte, curățau de buruieni tufele de zmeură, în semn de mulțumire pentru fructele oferite. Timpul frumos susținea recolta de zmeură, astfel, cămărilor erau umplute cu delicii diverse.

Nu a trecut mult timp și vestea despre plăcuta invazie de fructe roșii a ajuns la urechile celor doi rău-făcători ai satului. Erau tineri care încă nu se maturizaseră și le plăcea să facă tot felul de boacăne. Cuvinte urâte, râs batjocoritor și furturi le erau caracteristice. Cât de trist!

-Ooooo, ce bogăție de fructe avem chiar lângă noi, a spus rânjind unul dintre ei! Cred că am o idee! Uite ce îți propun eu: furăm zmeura! La noapte, când toată lumea va fi în sat și se va odihni, noi culegem toată zmeura din tufăriș și o vindem pe mulți bani într-un sat îndepărtat, unde nu ne cunoaște nimeni! a spus unul dintre ei, mulțumit de planul său.

-Bine, așa facem! La noapte, furăm zmeura! i s-a răspuns imediat. Bucuroși, și-au unit palmele ca într-o victorie și au râs cu poftă. Însă, hoții nu știau un lucru...

Ce să vezi, tufele de zmeură au auzit planul urât și s-au pus de acord să nu le dea voie să facă o faptă așa rușinoasă! Și-au scuturat fructele zemoase care s-au strivit de pământ, iar frunzele s-au uscat de supărare! Mai erau doar niște țepi pe tulpinile uscate! Așa și-au așteptat hoții, târziu în noapte!

-Cuuuum? Ce este mizeria asta? Aveam un plan atât de bun! Hoții s-au revoltat când și-au udat picioarele în terciul lipicios de pe jos, iar mâinile le-au fost înțepate de acele deloc prietenoase!

Deodată, pe cer se arată luna plină ce făcea cu a sa lumină sclipitoare, ca negura nopții să fie mai slabă ca niciodată până atunci. Astfel, de la înălțimea impunătoare, a privit dezastrul și le-a spus hoților:

-Să furi este un lucru rușinos! O așa faptă nu trebuie încurajată! Veți putea mânca zmeură doar dacă vă îndreptați fapta, a spus luna hotărâtă! Tufele au început să se miște cu repeziciune, lovind cei doi hoți și fiind de acord cu vorbele spuse la lună!

Alungați din tufărișul fructat, hoții au fugit spre sat! Simțind că pericolul s-a îndepărtat, tufele de zmeură și-au recăpătat culoarea și bogăția, reușind astfel să îi bucure în continuare pe oamenii cinstiți. Luna a rămas triumfătoare, cocoțată pe cer!

Iată, privind de la distanță, în mintea celor doi nerușinați, regretele au luat locul dorinței de a fura. Zemoasele fructe, pline de culoare și aromă, îi făceau să regrete gândul negru care l-au avut în acea noapte. Cumva, fiind așa îmbietoare, au reușit să schimbe comportamentele urâte. Fără hoție! Cuvinte frumoase, încurajări, fapte bune au fost arătate de către cei doi și apreciate de toți cei din jur.

Pentru multă vreme, coșuri pline de zmeură au umplut ulițele satului și bucurat oamenii!

BĂIEȚELUL CARE NU SE MAI TEME DE TUNET

Anișoara Stoica

Grădinița "Pisicile Aristocrate", sector 4, București

Era o zi frumoasă de vară. Soarele strălucea puternic, iar razele sale fierbinți ne îndemnau să căutăm răcoarea munților.

Părinții lui Rareș au planificat o excursie la munte chiar în acea zi. Aceștia aveau un loc preferat la înălțime, ferit de aglomerație, cu un lac magnific, înconjurat de brazi înalți, chiar și cu o poieniță în apropiere. Băiețelul era foarte entuziasmat de această excursie, deoarece îi plăcea foarte mult să alerge în poieniță, să cerceteze pietrele descoperite în expedițiile în natură, și mai ales adora să arunce cu pietre în lac - aștepta cu nerăbdare să ajungă la destinație. A ajutat-o pe mama sa să facă bagajul, și-a pregătit scaunul de călătorie în mașină; nu a uitat nici de mingea preferată, care i-a ținut companie pe parcursul călătoriei, mai ales când îl "asculta" cum se vor juca în poieniță.

Drumul până la destinație a fost scurt, dar Rareș parcă nu mai avea răbdare: întreba la fiecare cinci minute cât mai este până la destinație. Mama îl liniștea de fiecare dată și îi propunea să se bucure de peisajul întâlnit pe drum. Gândul lui, însă, era doar la poieniță și la lac.

Curând, răbdarea i-a fost răsplătită: Rareș și familia lui au ajuns la destinație. Locul magic era exact cum și-l amintea Rareș din excursiile anterioare: lacul, ca un împărat, în mijloc, parcă era înconjurat de o coroană de brazi înalți, ce se mândreau cu pietrele lor nestemate, conurile; iarba te invita să te descălți și să simți mai bine copilăria. Păsările ciripeau fără oprire, vântul îi pieptăna ușor părul lui Rareș, șoptindu-i că e vremea să alerge în poienița din apropiere. Rareș l-a ascultat. Cum să superi vântul? Și-a luat mingea ca să îi prezinte poienița. În acest timp, părinții lui au desfăcut bagajele: masa cu scaunele de picnic, o pătură pentru relaxare, lada frigorifică cu gustări. Tata chiar și-a adus undițele, dar, cu siguranță a uitat de pasiunea lui Rareș de a arunca cu pietre în lac. Ar fi trebuit să-și amintească de aceasta, mai ales că tocmai el era cel care îl învățase pe Rareș cum să arunce cu pietre cât mai departe în lac. După ce au făcut un concurs de aruncat cu pietre în lac (bineînțeles că Rareș a aruncat cel mai departe, câștigând), au savurat delicioasele gustări pregătite de mama. A venit momentul siestei pe pătură.

Pentru ziua aceea la meteo anunțase vreme frumoasă cu cer senin. Dar, vremea la munte este foarte schimbătoare. Deodată, pe cer s-au adunat nori negri și vântul, care îl îndemnase la joaca mai devreme pe băiețel, acum îi șoptea să se adăpostească sub umbrela care îi protejase până mai devreme pe el și pe părinții lui de razele soarelui. Rareș a devenit neliniștit pentru că lui nu îi plăcea ploaia,

de fapt nu îi plăcea tunetul. Și după cum evoluau evenimentele meteo, urmau să se facă auzite și câteva tunete. Când s-a auzit primul tunet, Rareș s-a ascuns în brațele mamei. Acesteia i-a venit o idee: i-a spus lui Rareș să nu se mai teama când aude tunete, deoarece atunci când tună, de fapt strănută Doamne-Doamne. Băiețelul a fost foarte surprins de răspunsul mamei și l-a acceptat, chiar dacă a stat în brațele mamei cât a durat ploaia. Pentru ca era un băiețel politicos, de câte ori tuna, el spunea ”sănătate”, crezând că Doamne-Doamne a răcit. Ploaia nu a durat mult și familia și-a reluat picnicul, ca și când nu a plouat.

Pe drumul de întoarcere, Rareș, extenuat de atâta joacă și alergat, a dormit până acasă, cu mingea în brațe. Cum a ajuns acasă, le-a povestit bunicilor cum și-a petrecut ziua, cum s-a jucat cu mingea și cu vântul, cum a câștigat concursul de aruncat pietre în lac, cum tatăl său l-a purtat pe umeri printre brazi, ca să fie cât ei de înalt, cum s-a pornit ploaia din senin, cum mama sa l-a ținut în brațe, dar mai ales a povestit că nu se mai teme de tunete, deoarece știe că atunci când tună, strănută Doamne-Doamne, iar el nu se sperie de Doamne-Doamne.

Băiețelul a crescut. Mama i-a oferit când a venit vremea și explicația științifică a producerii tunetului. Dar acesta încă preferă explicația pe care a primit-o în acea zi minunată, pe munte. Chiar el îi spunea surioarei sale mai mici să nu se teamă atunci când tună, că nu se întâmplă nimic rău, ”doar strănută Doamne-Doamne”. 😊

CHEMĂRILE STRĂBUNILOR

Meiattini Sara – Ingrid

Liceul de Artă „Gheorghe Tattarescu” Focșani

Sunt unul dintre copiii cu două cetățenii, fenomen întâlnit tot mai mult în generația noastră și sunt foarte mândră de originile mele multiple! Spun multiple pentru că în afară de cetățenia italiano-română am și origini rusești și ucrainene de la bunelul din partea mamei.

Mama mea este născută în Tulcea, la intrare în minunata Deltă a Dunării. Oraș micuț, dar situat pe șapte coline (ca Roma) și foarte impresionant prin istoria lui nescrisă în manuale de istorie, dar păstrată ca un tezaur viu în sufletele oamenilor. Eu am fost născută în Firenze, Italia - unul dintre orașele cele mai frumoase din lume, dar iubesc Tulcea și tot ceea ce reprezintă acest colț de lume pentru că admir modul în care mai multe naționalități trăiesc împreună și, deși fiecare își păstrează propria identitate, obiceiurile și ritualurile specifice țările de proveniență, coexistă în pace și armonie. De mică, mama m-a crescut cu povestirile în care cu mândrie îmi spunea cum, deși era lipoveancă, avea mulți prieteni din cartierele turcești, tătărești, haholicești, grecești și cum la sărbătorile fiecărei minorități erau prezenți toți, se bucurau împreună și, mai ales, ascultau muzică și savurau mâncărurile specifice. Astfel se face că bunica, mama mamei, deși este moldoveancă din Bacău a învățat să facă și face destul de des niște baclavale atât de bune, încât sunt sigură că dacă ar participa la un concurs de făcut baclavale, ea ar fi premiată.

Mama mea iubește muzica atât de mult încât a studiat de mică vioara și mai apoi canto- clasic doar pentru că i se părea că nu știe să facă altceva mai bine decât a cânta. Și acest fapt se datorează tot familiei rusești și a vecinilor de alte naționalități, pentru că la momentele în care se întâlneau toți (zile de naștere, sărbători ale diferitelor etnii sau religii, nunți, și chiar înmormântări) mereu se întâmpla ca măcar jumătate dintre cei prezenți să înceapă să cânte (ce-i drept, mai mult cântece de jale). Ceea ce era cel mai fascinant, după spusele mamei, era că aceste persoane care nu studiaseră muzica deloc în viața lor, erau în stare să cânte pe mai multe voci; practic cântau vocile de sopran, alto și tenor creând o armonie unică și atât de atrăgătoare încât toți copiii prezenți se opreau din joacă și ascultau mesajul transmis de aceste cântece.

Detaliul cel mai interesant se leagă de originea numelui de familie al mamei mele: Filipov. Acest nume este cel mai vechi nume lipovenesc prezent în România. Se spune că atunci când primii cazaci au ajuns pe meleagurile Dobrogei, fugind din Rusia și Ucraina, doreau să-și schimbe numele pentru a putea începe o nouă viață sub o altă identitate pentru a nu fi recunoscuți. Atunci când au fugit

spre România în secolul al XVII-lea au fost conduși de un călugăr român, pe nume Filip și în cinstea dânsului au ales ca nume Filipov ("ov" - terminația finală fiind special aleasă pentru a demonstra că nu doreau să renunțe definitiv la originile lor). Tot de la numele Filipov se formează mai apoi numele de "lipovean" dat slavilor prezenți pe teritoriul românesc. Există documente ce atestă faptul că primii lipoveni din Botoșani aveau un conducător cu numele de Filipov, deci, acesta migrase din sud spre nord. Mama mea iubește atât de mult numele ei de familie și este atât de mândră de el, încât nici prin căsătorie nu a renunțat la numele de fată.

Așadar, sunt o adolescentă exuberantă care trăiește în Focșani și studiază la Liceul de Artă, dar originile mele depășesc pe linie maternă granițele țării reunind trăsături moldovenești, rusești, ucrainene și lipovenești, iar pe linie paternă originile mele se leagă de Italia, de străbunii mei latini care au tânjit și-au cucerit Dacia străveche. Sunt mândră că mă pot lăuda cu un arbore genealogic atât de multicultural care, cu siguranță, îmi va influența viitorul prin personalitatea pe care am dobândit-o. Dacă aș fi putut alege unde să mă nasc sau din ce familii să provin, în mod sigur aș fi ales exact originile pe care le am acum și care mă definesc în totalitate.

Strămoșii mei mi-au transmis o lecție valoroasă pe care vreau s-o las și eu moștenire celor care o vor afla. Suntem ființe unice, menite să trăiască într-o diversitate culturală și nevoite să se adapteze la specificul fiecărei nații. Viața noastră e o călătorie inițiată și acceptarea și respectarea semenilor care sunt diferiți, e o dovadă de maturitate, la fel cum Harap-Alb în călătoria spre Împăratul Roșu se împrietenește cu cele cinci ființe ciudate care-i devin prieteni și care îl ajută la bine și la greu și doar cu ajutorul lor reușind să finalizeze cu succes depășirea probelor.

(Meiattini Sara – Ingrid, clasa a X-a E, Liceul de Artă
„Gheorghe Tattarescu” Focșani, profesor coordonator: Popescu Tamara – Vasti)

COPIII SUNT LUMINA!

Alexandra Gheorghe, clasa a VII-a

Școala Gimnazială Nr. 11 Buzău

Prof. coordonator Șerban Ramona Iulia

Lumina de vrei să o găsești,
Spre copii, curajos, să privești!

Există un loc pe care cu toții l-am cunoscut, dar pe care l-am uitat. Un loc al începutului, în care fericirea este un cântec prezent pretutindeni, în care bunătatea nu așteaptă recompense, în care iubirea vine din firescul fiecărui lucru, iar grijile sunt doar un ecou ce răzbat din lumea învecinată. Locul acesta nu este o țară, nu are granițe, și totul se măsoară cu bunătate și iubire. În acest loc, culorile sunt mai vii ca oriunde, cântecele sunt mai calde și mai liniștitoare decât îți poți imagina, și tot ceea ce ne înconjoară are o frumusețe nepământească, pentru că noi, cei ce ne bucurăm de mirajul acestui tărâm binecuvântat, vedem totul cu ochii bunătății, iar bucuria cu care trăim fiecare clipă înnobilează totul în jur.

Ținutul nostru magic este împrejmuit de munți semeți cu creste acoperite de zăpadă, munți ce sunt casă pentru atât de multe animale pe care noi le iubim și ne bucurăm să le știm aproape, trăim împreună fără a ne simți în pericol, fără a încerca să ne punem bariere. Munții aceștia ne înconjoară asemenea unui cerc magic ce ne ferește de buciul ce uneori răsună a jale din ținuturile învecinate, iar noi încercăm să trimitem de aici mesagerii liniștii, ai păcii, ai împlinirii și ai bucuriei de a trăi.

Sunt Miriam... și trăiesc în acest loc minunat, mă bucur că sunt aici și îmi place să alerg pe câmpiile ce-mi dezvăluie, zi de zi, farmecul vieții. Alerg desculță pe un covor multicolor de flori, îmi umplu sufletul de parfumul violetelor, îmi place să-mi fac coroane din macii care, prin culoarea lor, par să aprindă totul în jur; sunt fericită. Cânt și dansez, mă învârt și râd, iar rochița-mi flutură în adierea vântului și bucuros se prinde în dansul meu; sunt Miriam și am o misiune mai importantă decât vă puteți imagina.

Eu trăiesc în acest loc, dar am privilegiul de a mă plimba alături de voi, pământeni, mă învârt zi de zi în mijlocul vostru și vă observ viața, modul de a trăi, vă știu bucuriile, dar și fricile, știu ce vă face fericiți, dar și ceea ce vă trage în jos, și încerc să vă înțeleg, să văd lucrurile prin ochii voștri, iar apoi mă retrag în lumea mea încercând să trimit către voi soluții astfel încât viața să capete un sens și să o puteți prețui ca fiind esența tuturor începuturilor.

Urmărindu-vă de atât de mult timp, am ajuns să îmi dau seama că nu înțelegeți ce înseamnă „a trăi”, „a iubi” și „a vă bucura” de tot ceea ce primiți clipă de clipă. Mi-am îndreptat atenția spre cele mai frumoase fapte, cele mai vesele, mai calde, mai sincere și poate, cele mai înțelepte. Știți, oare, la cine mă refer? Știți cine sunt minunile acestea ce însuflețesc pământul vostru? Știți care este adevărata culoare din viața voastră? Știți de ce lumea aceasta este un leagăn pentru toate vârstele?

Ei bine, aici am întâlnit copii. Ei m-au făcut să iubesc acest loc și mi-au dat puterea de a cere pentru ei daruri care să spele cumva neajunsurile pe care le-am observat și care mi-au umplut sufletul de mâhnire.

Acești copii sunt copiii începuturilor; sunt lumina, bunătatea, speranța, curajul. Cu ei și inocența lor se spală pământul acesta prin fiecare anotimp. Prin ei și prin bucuria cu care trăiesc fiecare zi ca pe un dar, primiți în schimb Soarele sus pe cer; prin ei și prin sinceritatea lor, primiți șansa unui nou început.

Pentru ei, am început să înțeleg sensul cuvântului „luptă”. Pentru ei, sufletul meu a cunoscut atât de multe stări precum tristețe, durere, disperare, furie, stări ce sunt atât de străine lumii din care fac eu parte, încât mi-am dat seama că trebuie să-i ajut indiferent ce ar fi însemnat acest lucru.

Așa că am început să strâng cât mai multe „probe” pe care să le prezint în fața semenilor mei, știind că ei nu vor rămâne nepăsători și mă vor ajuta să mă întorc către ei cu cele mai frumoase daruri. Copiii aceștia nu au cerut niciodată nimic. Au acceptat lucrurile cu seninătate așa cum ele s-au așternut în viața lor și s-au bucurat cu recunoștință de iubirea pe care o primeau în mijlocul familiei. Familia este esența vieții pentru ei, și nu mă satur de imaginile în care pui aceștia frumoși cântă cu mamele lor, primesc îmbrățișări ori de câte ori cer și râd atunci când se joacă de-a v-ați ascunselea cu frații mai mici, încrederea cu care întind brațele spre tatăl ce le amintește cât sunt de importanți, de frumoși, de curajoși, și cât de multă culoare aduc ei celor din jur.

Dar lucrurile nu par să fie peste tot la fel. Am găsit case în care copiii sunt triști. Am găsit case în care copiii nu sunt iubiți și apreciați. Am văzut în ochii lor tristețe, nesiguranță, neliniște și, uneori, frică. Sunt familii în care toți par să fie copleșiți de grijile zilnice, acești micuți ajung să fie priviți ca o povară, iar părinții uită, parcă, de existența lor, de nevoia lor de afecțiune, și lasă ca grijile zilnice să transforme totul în jur.

Am încercat de nenumărate ori să mă fac auzită, și am țipat către ei:

- Treziți-vă, ce credeți că veți rezolva așa!? Oare dacă totul în jur capătă culoarea problemelor voastre, dacă totul freamătă de neliniște și întristare, lucrurile se rezolvă mai repede? Ce bine ar fi, nu? Dar nu este așa și sunt sigură că v-ați dat singuri seama de lucrul acesta. Din păcate lucrurile nu se rezolvă mai repede, greutatea lor nu trece doar pentru că ați pus aceste probleme pe primul plan, iar suferința voastră devine suferința tuturor celor ce vă văd și vă iubesc, și această amprentă șterge orice urmă de zâmbete, voie bună, speranță și fericire. Toți aveți aceeași suferință și mă doare când

văd că nu știți să vă bucurați de minunea din viața voastră. Copiii, minunile care vă luminează casa, prin frumusețea și inocența lor, prin veselia molipsitoare și zâmbetele ce pot alunga gândurile grele; ei vă arată că viața are un farmec indiferent de situație și că doar reușind să te detașezi, măcar pentru o clipă de problemele tale, vei reuși să vezi totul cu alți ochi, iar soluțiile, negreșit, apar, pentru că există o soluție pentru fiecare problemă.

Nu m-ați auzit niciodată, așa că această probă – a grijilor de zi cu zi a fost dusă mai departe și, pentru acești minunați copii, am primit o soluție fantastică. Noi am decis că prezența unui prieten necuvântător în viața copilului ce se simte singur și neglijat ar putea fi de mare ajutor, așa că am trimis în preajma minunaților copii animale drăgălașe: cățeluși jucăuși, pisicuțe iubărețe, papagali vorbitori, cai năstrușnici ce-i poartă în aventuri minunate; animale ce știu să se apropie de sufletele frumoase și bune făcând alături de copii o echipă în care nu este loc de tristețe sau neîmpliniri. Ei, împreună, vor transforma fiecare zi și vor fi exemplul de tărie și speranță pentru părinții ce vor înțelege că totul are o rezolvare și că nimic nu este mai important decât chipul luminos al copilului lor.

Iubiți, așadar, prietenii necuvântători pe care îi primiți în dar; întâlnirea cu ei nu este întâmplătoare, și vedeți în aceștia prieteni devotați ce vor aduce lumină în viața voastră!

Bucurați-vă împreună și nu lăsați ca o altă zi să treacă fără îmbrățișări, zâmbete, râsete colorate și pupici molipsitori!

Mi-am continuat călătoria și am văzut o suferință mai mare; suferința copiilor cu „aripi” tăiate. Ei sunt copiii ce încearcă ziua să ducă o viață normală acceptând lucrurile așa cum se întâmplă, dar noaptea, în singurătatea lor, îi văd plângând și strigând: „Mama!” sau „Tata!”. Sunt copiii ce s-au născut în sânul unei familii iubitoare, familie ce a ajuns să facă anumite alegeri crezând că este spre binele copilului, pentru fericirea lui. Sunt părinții ce au ales să plece la muncă în alte țări, crezând că acest sacrificiu va aduce în viața copilului mai multe satisfacții. Cu siguranță aceasta nu este o alegere înțeleaptă și o tristețe nemărginită mă cuprinde văzând cum din dorința de a face ceva frumos și bun pentru familie, ajungi să iei decizii fără a cântări substratul. Sunt tristă pentru că am realizat că sunt părinți ce consideră că prezența lor poate fi înlocuită de cadourile pe care le trimit copiilor din străinătate, de banii pe care îi trimit, periodic, acasă, dar uită că acești micuți sunt în plină formare și au nevoie de prezența fizică a părinților, de susținerea acestora, pentru că doar un exemplu sănătos de familie solidă poate crește un viitor adult respectuos, sincer, încrezător, muncitor și corect.

Aparent, micuții voștri sunt bine. Dar eu sunt aici și îi văd, și strig, și sper ca ecoul meu să străbată mai multe hotare și să auziți că puii voștri au nevoie în viață de multă, multă iubire și, de mână cu mama și tata, orice încercare este mai ușoară și împreună, căutând soluții, pot crea povești cu final fericit.

Le-am povestit celor din ținutul meu despre durerea lor, și atunci am decis că acești micuți au nevoie, în viața lor de persoane care să îi crească, să-i iubească și să-i educe la fel de bine și de frumos

precum părinții, și le-am dat în dar BUNICII. Bunicii au înțelepciunea necesară de a rezolva orice problemă, au răbdarea de a repeta alături de micuți tot felul de lucruri până când zâmbetul de reușită le va lumina chipul; au iubirea sinceră ce știe să dea aripi copilului ascultător, și, mai presus de toate, au credința că o nouă zi poate fi un nou început și speră ca familia să se reîntregească mai repede decât și-au imaginat.

Bunicii nu sunt o prezență întâmplătoare în viața voastră. Iubiți-i! Sunt cel mai frumos cadou și cât timp îi aveți aproape, viața voastră va răsună de bucurie, înțelepciune, curaj și omenie.

Am văzut și lucruri în care nu avem un vinovat anume. Am văzut copii într-o suferință atât de puternică și molipsitoare, iar disperarea lor și a familiei lor m-a făcut să mă simt, chiar și eu, neputincioasă. Sunt copiii care trec prin suferința unei boli, copiii care petrec mai mult timp prin spitale, iar viața lor și a familiei lor este zguduită din temelii. I-am văzut pe toți, împreună, plângând... râzând... rugându-se... implorând... cerând un singur lucru - un miracol care să umple sufletul copilului, chiar dacă, de multe ori, și el știe că soluții prea multe nu sunt pentru el.

Este o suferință fantastică pe care am văzut-o. Sufletele lor sunt măcinate zi de zi de o durere fizică, incontrollabilă. Viața lor nu are culorile unei copilării liniștite și fericite; și cu imaginea lor m-am dus la „înțelepții” mei, și i-am rugat să facă ceva pentru acești copii, pentru acești părinți, și inima îmi bătea atât de tare sperând ca ei să primească un dar suficient de puternic astfel încât, pentru ei, să se facă dreptate. Atunci, ei au primit două daruri. Un dar ce poartă denumirea de medic, care este alături de ei și le alină suferința cu cele mai puternice terapii; ei sunt îngerii ce îi mângâie zi de zi; și au mai primit un dar, acela de a alege când să spună stop acestor suferințe, și atunci când ei spun că nu mai pot, primesc în dar o viață nouă, un nou început într-o lume eternă în care nu există suferință, tristețe, și unde ochii nu se umezesc de lacrimi.

Am văzut și copii abandonați. Uitați... cu totul... ai nimănui. Copii ce nu au cerut să vină pe această lume, dar care simt zi de zi gustul amar al unei vieți lipsite de părinți, prieteni; a unei vieți în care nesiguranța și neliniștea sunt cuvinte ce le conturează existența. Acești copii trăiesc în orfelinate, aș putea spune „mici închisori”, pentru că ceea ce am văzut aici mi se pare atât de nedrept și atât de umilitor încât aproape că le-am înțeles fiecare oftat... țipăt... fiecare lacrimă și fiecare privire pierdută ce se termină cu întrebarea fără răspuns: „De ce?”...

Viața lor este o luptă continuă. Luptă pentru a crește, luptă pentru a învăța, luptă pentru a iubi, pentru a supraviețui și probabil nimic din ceea ce ar putea să le ofere această viață nu îi va face să uite de soarta aceasta nedreaptă, de singurătatea zilelor ce păreau fără sfârșit, de rugăciunile prin care cereau atât de puțin și așteptau, zi de zi, un miracol.

Pentru ei nu am știut ce să cer... și m-am dus, cu mâinile tremurânde și capul plecat, simțindu-mă parcă vinovată că eu am o viață atât de luminoasă și de împlinită în comparație cu a lor.

Au primit și ei un dar. Un dar ce le șterge singurătatea și le încarcă sufletul de speranță – ei au primit visele. Cu ajutorul lor, ei reușesc să evadeze zi de zi, să ajungă în locuri nebănuite, să fie iubiți, să râdă, să cânte, să primească multe cadouri... visele acestea sunt pentru ei o putere. O putere cu care se hrănesc, și care le dă curajul de a merge mai departe, de a nu se da bătuti, de a vedea în fiecare zi o eliberare, un pas ce-i apropie tot mai mult de o viață firească, o viață ce poate fi, cu puțin noroc, încărcată de lucrurile pe care și le-au dorit atât de mult.

Nu este așa că visele sunt minunate? Nu este așa că de multe ori visezi, și de multe ori îți dorești să nu te trezești? Atât de frumos visezi, atât de fericit ești, lumea aceasta ce îți cuprinde sufletul este o lume magică în care imposibilul devine posibil, în care bucuria se prinde de mână cu prietenia și cu speranța, și împreună încălzesc sufletele voastre.

Visați, copii! În vis găsim lumea pe care cu toții ne-o dorim, și lucrurile frumoase și minunate pe care le vedeți și învățați aici să vă dea puterea de a lupta pentru ele și în viața de zi cu zi.

Am călătorit mult, și am văzut atât de multe lucruri încât, uneori, mă simt copleșită; mă simt parte din povestea lor... aș vrea uneori să am o baghetă magică și să rezolv totul atât de repede, cât ai zice „pește”. Dar lucrurile nu sunt atât de simple, așa că am înfățișat semenilor mei povestea copiilor ce trăiesc în mijlocul unei familii, dar care simt neajunsurile, cunosc sărăcia și nu știu gustul unei vieți lipsite de griji. Uneori sunt atât de pierduți în grijile acestea „de oameni mari”, încât nici joaca nu pare să fie un refugiu pentru ei.

La început, aproape că nu înțelegeam lucrul acesta, dar am experimentat pe pielea mea și am înțeles foarte repede că senzația de foame este cumplită... te învăluie ușor-ușor și îți răpește dorința de a te mai bucura de ceva; frigul poate fi tare neprietenos, și o dată ce te prinde în mrejele lui, te amorteste cu totul și ești asemeni unei prăzi prinsă în capcană.

Lipsa lucrurilor esențiale pentru un trai liniștit transformă totul, iar atât timp cât această grijă este în mâinile părinților, „înțelepții” mei au decis că acești copii trebuie să primească un dar cu totul special. Ei au primit în dar FRAȚII; ei sunt cadoul ce aduce lumină în viața acestor micuți. În preajma fraților ziua trece mult mai repede, alături de ei joaca devine un refugiu mult așteptat, și pentru că „unde-s doi, puterea crește”, ei, împreună, reușesc să transforme ziua în bucurie, și, de ce nu, reușesc să caute soluții prin care să își ajute părinții; și se susțin atât de mult, se iubesc, se încurajează, încât simt magia copilăriei și știu că Soarele va răsări și pe strada lor.

Credeți că frații au venit în viața voastră fără un scop? Nu... ei sunt un dar special, ei sunt cei ce umplu golul copilăriei voastre; frații sunt aici pentru a vă ține de mână toată viața; sunt cei ce nu vă vor trăda niciodată, sunt cei care indiferent de situație își vor deschide brațele în fața voastră, sunt cei alături de care secretele voastre sunt mai în siguranță ca oriunde.

Sunt sigură că împreună ați trecut prin multe peripeții, au fost și bune și rele – dar nu-i așa că râsetele sunt mai puternice și sufletul vă este mai plin acum, când îi aveți aproape?

Cei ce nu aveți încă frați, așteptați-i! Ei vor veni în viața voastră și cu siguranță, împreună, vă veți bucura de cele mai năstrușnice întâmplări și bucurii.

Și pentru că multe lucruri se întâmplă în viața voastră, mi-am dat seama că fiecare copil trebuie să primească în dar CEVA. Acest ceva trebuie să fie acolo permanent; să fie un suport pentru copilul care cere o alinare pentru inima ce suferă, un sfătuitor pentru copilul ce caută soluții și nu are întotdeauna curaj să vorbească.

Nu am știut ce să cer pentru voi, dar am vrut să fie ceva puternic, ceva care să nu vă părăsească niciodată și să vă dea puterea de a alege calea dreaptă și frumoasă. Acest dar l-ați primit cu toții, și se numește ÎNGER. Toți aveți un înger ce vă însoțește permanent și care, atunci când este rugat de voi, poate face minuni!

Nu uitați de îngerii voștri!... sunt aici, vă cunosc mai bine decât oricine și, indiferent de situație, ei vă vor fi mereu aproape. Trăiți în lumină, și așa le veți da o putere nebănuită! Ascultați-i!... nu uitați că primul gând ce vă vine în minte este gândul cel bun!... gândul pe care îngerul vi-l trimite.

Sunt Miriam... și mă bucur în fiecare zi de lumea voastră. Mă bucur că am reușit să aduc puțină bucurie în viața acestor fapte pe care le-am îndrăgit din prima clipă în care le-am văzut. Copiii aceștia răspândesc atât de multă culoare, atât de multă voie bună, atât de multă bunătate, încât mi-aș dori să rămână așa, pe vecie. Dar viața merge mai departe, își urmează cursul firesc și îmi doresc ca prin darurile primite, acești copii să poată schimba lumea voastră. Este o lume atât de frumoasă, cu atât de multe binecuvântări, dar din păcate generația aceasta, pe care am cunoscut-o acum și aici este o generație ce pune mai mult accent pe lucrurile materiale decât pe farmecul vieții simple, dar îmbogățită de bucuria de a fi alături de cei dragi.

Sunt Miriam... și mă bucur că sunt parte din povestea voastră. Sunt bucuroasă că v-am cunoscut, și fiecare copil, fiecare poveste a născut în mine dorința de mai bine, de frumos, și prin ceea ce am făcut pentru voi, sper să înțelegeți că doar DĂRUIND și fiind mai buni se aprinde o nouă stea, un nou început.

Povestea voastră este și povestea mea, și am luat din fiecare dintre voi o părticică din care voi construi aici, în ținutul meu, un loc nemuritor, un loc în care putem vedea cum a început totul și cum, prin iubire, totul a căpătat un alt sens.

Am terminat o misiune, și am sufletul plin de bucurie pentru că am reușit ceea ce mi-am propus. Acum voi începe o nouă călătorie, dar promit să vă mai vizitez. Voi nu uitați cine sunteți, nu uitați cât sunteți de puternici, și atunci când credeți că nu mai aveți soluții, priviți la ei! Copiii sunt puterea voastră, și ei vor transforma pământul într-un loc mai bun, un loc în care va răsună cântecul bucuriei, al împlinirilor și al corectitudinii.

CE AM ÎNVĂȚAT DIN ȘCOALA SPECIALĂ

Cristina Cotescu
profesor de psihopedagogie specială
Școala Profesională Specială „Sf. Nicolae”

Motto:

*„Adulții nu înțeleg niciodată singuri nimic și
este obositor pentru copii să le dea mereu explicații.”*

Antoine de Saint-Exupéry – Le Petit Prince

Clasa I. Oră de *Educație plastică*. Desen liber, chiar foarte liber, pentru că vreau să văd cam ce poate fiecare. E perioada de cunoaștere – ei între ei, ei pe mine, eu pe ei. 13 copii în clasă, aproape 13 întrebări simultan:

Ce să desenăm?

Ce vreți...

Absolut orice?

Da!

Eu nu știu să desenez...

Încearcă!

Trece timpul. Merg pe la fiecare să văd ce face, cum ține creionul în mână, ce culori folosește...evaluare inițială, ce mai! Mă opresc din când în când să întreb și ce reprezintă desenul. Astfel ajung lângă Alex care umpluse toată foaia de negru. Nicio formă, nicio siluetă...nimic altceva. Doar negru. Sincer, mă speriasem puțin, gândindu-mă la ce traume o avea din familie – că, de!, noi avem uneori defectul ăsta, de a supra-analiza. Și încep conversația cu el, aducându-mi aminte de pașii unui interviu dirijat.

Ce reprezintă desenul tău, Alex?

Întunericul, Doamna!

Recunosc că m-a blocat puțin răspunsul lui. Îmi revin repede și...merg mai departe cu interviul.

Care întuneric?

De la metrou. Știi, mie îmi place foarte mult să mă plimb cu metroul!

A fost o lecție de umilință pentru mine! Mi-am dat seama că după câțiva ani de profesorat mă credeam atotștiutoare și aveam impresia că știu tot ce am de făcut cu elevi de școală specială. Cred

că eram chiar puțin infatuată... Și a apărut Alex în viața mea ca să-mi „dea peste nas” cu știința mea și să-mi demonstreze că oricât ai crede că le știi pe toate, nu știi, de fapt, mai nimic. Și m-a mai învățat ceva: **orice copil, atunci când nu știe exact cum să reprezinte ceva, găsește o cale dacă-i lași suficient timp și îl încurajezi permanent!**

Clasa a III-a. Oră de *Abilități practice*. Tema era „Ariciul din frunze”. Concret, adunasem frunze și pe un contur de arici elevii le lipeau imitând țepii ariciului. 15 copii în clasă, de 15 ori aceeași explicație pentru aceeași activitate. Trec pe la fiecare, ajutându-i și încurajându-i pe cei care aveau motricitatea fină defectuoasă, de fapt, încurajându-i pe toți (am observat eu că încurajările entuziasmate și dese le fac bine copiilor și ajută la creșterea stimei de sine). În general elevii au lucrat corect, respectând toți pașii și toate indicațiile. Parcă cel mai bine a lucrat, totuși, Ionuț. L-am și lăudat în fața tuturor când mai avea doar o frunză de lipit. Îl las să-și vadă de treabă, mă duc pe la ceilalți (să știți că nu este tocmai ușor să ai 15 elevi în clasă, să treci pe la fiecare să-i explici ce are de făcut, să-l ajuți, să verifici cum a dus la bun sfârșit activitatea și să te și încadrezi în cele 45 de minute; trebuie să ai o memorie excelentă, ca a unui jucător de șah la simultan!) și ajung din nou la Ionuț. Surpriză: alesese ca ultima frunză lipită să fie foaaaaarte mare.

Ce ai făcut, Ionuț? De ce ai pus frunza asta atât de mare? Ai acoperit aproape de tot ariciul...

Păi, ariciul se ascunde, Doamna!

De cine se ascunde?

De cui îi e frică, eu de unde să știu?

Și astfel am învățat de la Ionuț cât de imprevizibili sunt copiii și că nu trebuie să fac presupuneri în ceea ce îi privește. Și am mai învățat că **trebuie să fii mereu pregătit, ca profesor, pentru imprevizibilitate!** Mă gândesc și acum cum aș fi reacționat dacă eram într-o inspecție...

Clasa a V-a. Activitate extrașcolară „Ziua Recoltei”. Am convenit împreună cu elevii să facem „must”, fiind o activitate care se desfășoară în școală și care trebuie să surprindă rodnicia toamnei. Zis și făcut: m-am ocupat de achiziționarea a vreo 20 de kg de struguri, am împrumutat de la cantina școlii un vas foarte mare și le-am explicat elevilor ce au de făcut: spălatul strugurilor, separarea boabelor de ciorchini, storcirea boabelor pentru a obține sucul dulce de struguri. Copiii,

foarte atenți, au executat întocmai pașii. La final mi-am dat seama că nu m-am gândit la ultima etapă a activității, turnarea DOAR a sucului în sticle. Întrebându-i ce ar trebui să facem, au răspuns aproape toți că ne-ar trebui o strecurătoare, o sită. Iar Denis a găsit soluția: luăm pahare din plastic pe care le găurim și cu ajutorul lor scoatem cojile din suc.

M-a surprins plăcut ideea lui, cu atât mai mult cu cât nici nu mă așteptam la vreo soluție concretă din partea lor și nici mie nu-mi venea vreo idee. Și am realizat că această soluție este rodul muncii susținute cu elevii, al încurajării imaginației, al motivării lor în permanență. De-atunci sunt convinsă că **una dintre cele mai bune metode pentru a stimula mecanismele gândirii la elevii cu deficiențe mintale este, de fapt, stimularea creativității.**

Clasa a VII-a. Una dintre elevele mele, Ana, a căpătat brusc, deși explicabil, un comportament foarte agresiv față de colegi și, surprinzător, față de mine. Bine, ea de fapt a intrat în conflict cu toată școala: elevi, profesori, personal auxiliar, chiar și părinți ai copiilor din alte clase. Din păcate agresivitatea ei nu era numai verbală ci și fizică. Așa se face că, nemaîținând cont de nimeni și de nimic, într-o zi, după ce i-am făcut observații asupra comportamentului față de colegi, s-a enervat brusc și a dat în mine, după care a plecat din clasă. Toți ceilalți elevi, predominant băieți, mi-au cerut voie să se ducă după ea și să o bată, ca pedeapsă că a îndrăznit să mă lovească. I-am oprit. Din două motive:

Primul ține de faptul că i-am învățat încă de mici să nu se certe și nici să nu se bată între ei și că violența nu este niciodată răspunsul corect la violență.

Al doilea: dacă i-aș fi lăsat să dea în colega lor m-aș fi abătut de la principiile după care i-am educat și atunci nu aș mai fi fost pentru ei un om onest, corect și, mai ales, de încredere. Ori eu asta i-am învățat mereu: să fie corecți, să-și respecte cuvântul dat și să nu facă promisiuni pe care nu le pot îndeplini!

În școală am fost singura care i-a impus Anei reguli, singura care nu s-a abătut nicio secundă de la respectarea acestora, chiar dacă aș fi putut face precum unele colege care îi dădeau bani și astfel își cumpărau, practic, liniștea pentru ziua respectivă. După ce a terminat școala m-a căutat să-mi ceară iertare pentru comportamentul pe care l-a avut față de mine. Mai mult, mi-a mulțumit că am învățat-o, prin comportamentul meu, ce înseamnă cuvântul dat și că eu am fost singura care a vrut să o ajute cu adevărat.

Clasa a VIII-a. A venit, iată, și sfârșitul a 8 ani petrecuți împreună, zi de zi, cu 15 elevi minunați de școală specială. În ultimii ani, mulțumită unor donații și sponsorizări, ne-am obișnuit ca în ultima săptămână de școală, să facem excursii de o zi prin țară. La sfârșitul clasei a VIII-a am făcut mai multe, una dintre ele la Parcul de aventură Comana. Elevii s-au dat cu tiroliana peste lac, s-au plimbat cu bicicletele și au făcut trasee în copaci.

Mihaela este o elevă care aproape niciodată nu și-a dus sarcinile școlare la sfârșit, cu toate încurajările mele și ale colegilor ei. Avea 7 operații la picioare și motiva – pentru absolut orice fel de activitate – că o dor picioarele și nu mai poate continua (nu contează că era vorba de scris, socotit, desenat etc.). Însă în acea zi la Comana ea a fost marea surpriză: deși avea 7

operații la picioare și se deplasa destul de greu, a fost singura din clasă care a terminat traseul prin copaci – care nu a fost deloc ușor – fără să se plângă, fără să se oprească, ba i-a mai și încurajat pe băieții care se opreau din doi în doi pași că „au obosit”!

Pentru mine, Mihaela este **lecția despre ambiție și tenacitate!**

TULBURAREA DE SPECTRU AUTIST

STUDIU DE CAZ

Profesor Înv. Preșcolar Daniela Nicoleta Culcea
Grădinița Pisicile Aristocrate

Tulburarea de spectru autist – aspecte clinice

Autismul este o tulburare de neuro-dezvoltare, care face parte, conform manualului de diagnostic DSM IV, din grupul tulburărilor pervazive de dezvoltare care cuprind: autismul infantil, tulburarea Asperger, tulburarea dezintegrativă a copilăriei, sindromul Rett și tulburările pervazive de dezvoltare nespecificate (PDD-NOS) sau autismul atipic.

În ultimii ani, deși nu a fost unanim acceptat, termenii „Autism” și „Tulburări pervazive de dezvoltare” au fost înlocuiți, treptat, de termenul „Tulburări de spectru autist” (TSA), pentru a sublinia faptul că există o heterogenitate marcată a manifestărilor clinice ale autismului, care variază de la tabloul clinic complet până la manifestări parțiale cu grade de severitate diferite, toate având în comun deteriorarea calitativă a interacțiunii sociale, deficitul de comunicare verbală și non-verbală, repertoriul restrâns de comportamente și interese, cu debut înainte de vârsta de 3 ani.

În clasificarea DSM IV, conceptul de TSA nu include tulburarea Rett, dar include Tulburarea autistă, Tulburarea Asperger și PDD-NOS.

În prezent, numărul de cazuri diagnosticate cu TSA a crescut în mod considerabil (se vorbește chiar despre o „epidemie de autism”), însă nu s-a dovedit cu certitudine dacă acest fapt este rezultatul unei creșteri reale sau al creșterii adresabilității și informării populației asupra autismului, modificărilor criteriilor de diagnostic și disponibilității serviciilor de sănătate mintală.

Michael Rutter (2005) apreciază incidența reală a TSA de 30-60/10.000, față de 4/10.000 în urmă cu 40 de ani (Rutter, 2005). Studiile epidemiologice din Europa au arătat o incidență de 60:10 000, TSA fiind mai frecventă la băieți decât la fete (3-4:1). Dovezile științifice au arătat că există numeroase cauze genetice, medicale și neuroanatomice ale TSA. Devine din ce în ce mai evident faptul că autismul poate fi determinat de interacțiuni multigenice sau de mutații spontane ale genelor, deși factorii genetici sunt complecși și departe de a fi pe deplin cunoscuți. Nu există dovezi certe care să arate o asociere cauzală între autism și vaccinare; procentul de tulburări gastrointestinale în perioada de sugar și copil mic nu este mai ridicat la copiii cu TSA decât în populația generală; studiile recente cu grupuri de control nu justifică utilizarea dietelor de excludere ale cazeinei și glutenului.

Semne de debut și identificare precoce

Primele semne ale tulburării, devin evidente în jurul vârstei de 12 luni; la 18 luni, părinții încep să se îngrijoreze și solicită evaluarea din partea unui specialist în jurul vârstei de 2 ani.

Manifestări clinice

Deoarece autismul este în principal o tulburare a dezvoltării, manifestările clinice variază, în mod semnificativ, nu numai de la copil la copil ci și la același copil în timp. Unele simptome pot fi mai accentuate și mai intense la o anumită vârstă și pot varia ca severitate la altă vârstă, determinând tablouri clinice diferite deși toate sunt expresii ale aceluiași spectru de tulburări.

În TSA manifestările clinice sunt grupate în trei categorii de deficite: de interacțiune socială, de limbaj utilizat pentru comunicarea socială și de comportament, care este adesea stereotip, repetitiv și ritualizat.

Comorbidități

Există unele tulburări în al căror tablou clinic sunt prezente semne de tip autistic-like și care trebuie excluse în vederea diagnosticului diferențial: sindromul X fragil, sindromul alcoolic fetal, scleroza tuberoasă, infecții congenitale (CMV).

Multe persoane cu autism reacționează în mod exagerat sau au reacții slabe (hiper sau hiposenzitivitate) la stimuli tactili, auditivi sau vizuali. Ei pot avea, de asemenea, răspunsuri exagerate la căldură, frig și/sau durere.

Copiii cu autism pot prezenta, de asemenea, alte probleme comportamentale sau boli asociate – comorbidități care ar trebui luate în considerare în momentul evaluării: ADHD, tulburări anxioase, tulburare depresivă, întârziere mintală, întârziere în dezvoltarea limbajului, tulburări de somn, patternuri alimentare anormale, crize de furie și agresivitate severe și comportament auto-agresiv.

Diagnostic

Pentru stabilirea diagnosticului, nu există investigații de laborator specifice. Evaluarea comportamentelor și a abilităților copilului pe baza unor scale de diagnostic standardizate, examinarea fizică, neurologică și observația directă a copilului de către specialist sunt instrumentele principale ale unui diagnostic corect. Totuși, pentru excluderea altor tulburări în al căror tablou clinic pot apărea simptome de tip autistic (ca, de exemplu, sindromul X fragil, tulburări genetice metabolice, tulburarea de dezvoltare a limbajului expresiv și/sau receptiv, întârzierea mintală, tulburări senzoriale) se pot efectua: audiograma, teste de sânge și urină pentru screening metabolic, teste genetice, EEG, CT, RMN.

La copiii cu sindrom pica, care ingerează repetat substanțe ne-comestibile, întârzierea în dezvoltare și problemele comportamentale pot fi semne ale intoxicației cu plumb. De aceea, se recomandă și efectuarea analizelor de laborator pentru detectarea nivelului de plumb.

Având în vedere că intervenția educațională și comportamentală cât mai precoce asupra copiilor cu TSA este primordială pentru evoluția favorabilă în sensul dezvoltării cognitive și a

limbajului, a stimulării interacțiunii sociale și reducerii comportamentelor problematice, AAN a propus un algoritm practic de diagnostic al TSA pentru practicienii care asigură asistența medicală primară.

Conform acestor recomandări, există două etape ale strategiei de identificare precoce a TSA de către medicii de familie și pediatri: monitorizarea semnelor precoce de autism în contextul evaluării de rutină a dezvoltării copilului și, în cazul în care sunt prezente anumite modificări, practicienii vor utiliza un instrument de screening al TSA pentru identificarea copiilor cu risc crescut.

I. În prima etapă, se va evalua dezvoltarea psihomotorie corespunzătoare vârstei, a interacțiunii sociale, limbajului, jocului și comportamentului copilului atât prin întrebări adresate părinților cât și prin observația directă, urmărind detectarea semnelor precoce de autism.

O importanță deosebită trebuie acordată îngrijorărilor mamei legate de comunicarea și interacțiunea cu copilul (ex., copilul nu o privește atunci când îl hrănește, nu se implică activ în jocuri de interacțiune etc.). Semnele de autism ar trebui să fie monitorizate începând de la 12 luni și o atenție deosebită trebuie acordată dezvoltării copilului între 18 și 24 luni (perioada în care sunt detectate cele mai multe cazuri de TSA).

Prezența unui singur semn nu înseamnă că diagnosticul de TSA este cu certitudine prezent cum nici absența unui asemenea semn, nu certifică absența diagnosticului. Se va avea în vedere patternul comportamental, temperamentul, modelul de interacțiune părinte-copil și frecvența anumitor manifestări anormale comparativ cu vârsta și caracteristicile dezvoltamentale normale, corespunzătoare.

II. Așa cum am subliniat anterior, atunci când sunt prezente anumite semne anormale la examinarea de rutină, se recomandă utilizarea unui instrument de screening pentru autism (de ex., Checklist of Autism in Toddlers (CHAT), the modified Checklist for Autism in Toddlers (M-CHAT)).

Screeningul pentru autism este recomandat în cazul copiilor cu întârziere de limbaj/comunicare, la cei care prezintă un regres în achiziția limbajului și abilităților sociale și la copiii ai căror părinți își exprimă îngrijorarea cu privire la anumite manifestări care fac parte din spectrul autist. Academia Americană de Pediatrie recomandă screeningul tuturor copiilor la 18 și 24 luni. Dacă interviul de screening evidențiază manifestări anormale, medicul de familie sau pediatrul va recomanda o evaluare complexă specializată în vederea stabilirii diagnosticului și elaborarea planului de intervenție precoce.

Prezint un exemplu de caz în care este recomandată solicitarea unei evaluări complexe pentru TSA: un copil în vârstă de 4 ani, cu întârziere în dezvoltarea limbajului expresiv sau cu limbaj normal, care zâmbește dar nu ca răspuns la o interacțiune (zâmbet social absent), care stabilește contact vizual

doar pentru câteva secunde și reacționează atunci când este strigat pe nume numai după încercări repetate.

Tratament

Diagnosticul la o vârstă cât mai mică și inițierea precoce a unui tratament adecvat, bazat pe intervenții educative timpurii, sunt punctele cheie ale intervenției în cazul unui copil cu TSA. Intervențiile farmacologice și cele nonfarmacologice, comportamentale, trebuie să fie complementare și individualizate.

Raport Psihodiagnostic

Informații despre client:

N. E., în vârstă de 4 ani, București

Obiectivul Psihodiagnosticului și Evaluării:

Părinții copilului au solicitat efectuarea unei evaluări psihologice a acestuia, la îndrumarea medicului psihiatru, în vederea îmbunătățirii programului de intervenție terapeutică în care este înscris, deoarece E este diagnosticat cu Tulburare de Spectru Autist, de la vârsta de 2 ani și 6 luni.

Descrierea succintă a Componentelor psihologice Instrumente și metode folosite în evaluare:

Observația directă;

ADOS- Autism Diagnostic Observation Schedule

ADI-R – Autism Diagnostic Interview- Revised

ASRS- Autism Spectrum Rating Scale

ABAS- Adaptive Behavior Assessment System

Istoric personal și social:

E. provine dintr-o familie cu un statut social bun și este singur la părinți. E. este crescut de ambii părinți. Deși este înscris într-un program de intervenție comportamentală de la vârsta de 2 ani și 6 luni, dar în continuare nu prezintă interes pentru copiii de vârsta lui, dar nici pentru persoanele apropiate („interacționează cu noi doar dacă are nevoie de ceva, în rest, nici nu ne bagă în seamă”).

Istoricul tulburării prezente:

Până la vârsta de un an și jumătate copilul a avut o evoluție normală, începuse să silabisească și să pronunțe câteva cuvinte și avea curiozitatea și privirea mobilă, tipice copilului mic, care încearcă să descopere și să înțeleagă lumea din jurul său. Regresul său s-a produs brusc, prin pierderea contactului vizual, refuzul oricărui tip de aliment, cu excepția laptelui, manifestarea unor comportamente stereotipe (alinierea obiectelor, privit minute în șir roata unei mașini, mers pe vârfuri) și prin pierderea interesului față de persoanele din jur.

Istoric medical:

În urma unei evaluări psihiatrice, copilului i s-a pus diagnosticul de tulburare de spectru autist și a fost înscris într-un program de terapie comportamentală aplicată 4h/ zi.

Observații din timpul examinării:

Evaluarea a început cu aplicarea testului ADI-R- interviul pentru părinte, în cadrul căruia E. a obținut scoruri care ne confirmă încadrarea lui cu diagnosticul de Tulburare de Spectru Autist. Se observă o ușoară întârziere încă din dezvoltarea timpurie la nivelul tuturor ariilor de dezvoltare, în special: socializare și comunicare. Funcționarea limbajului și a comunicării sunt limitate. Obține scoruri scăzute pe ariile de dezvoltare socială și joc. De asemenea prezintă interese și comportamente restrânse.

La testul ADOS- Se aplica Modulul 1.

În cadrul Jocului liber – scopul a fost în a vedea dacă caută spontan interacțiunea cu părintele sau însoțitorul. Al doilea aspect urmarea gradul în care copilul explorează activ materialele, fie din punct de vedere simbolic, fie din punct de vedere funcțional.

În cadrul probei “răspuns la strigat pe nume” – E. răspunde prin întoarcerea capului după insistențe.

În cadrul “Jocului cu Baloane de săpun”, se încearcă observarea entuziasmului împărtășit, a modului în care solicită ajutorul și a comportamentului motor manifestat în cadrul baloanelor de săpun.

Pe parcursul evaluării E. a cooperat, însă se observă inflexiuni ale vocii și vorbire impersonală. E. nu inițiază conversația, are tendința de a sta retras și a se juca stereotip. Denumeste obiecte, comunică verbal și non verbal intențiile. Trece cu ușurință de la o sarcină la alta, se afla în continuă mișcare.

La nivel de socializare: acceptă prezența altor persoane, dar nu interacționează cu ele. Stabilește contact vizual 1-2 secunde, răspunde la nume când este strigat, și răspunde la întrebări sociale.

La nivelul limbajului : limbaj receptiv prezent dezvoltat prin exercițiu, răspunde la comenzi clare, comunică non verbal intențiile și atunci când nu se face înțeles prezintă accese de furie.

La nivelul limbajului expresiv a învățat să denumească obiecte uzuale, însă pronunția este deficitară, în continuare nu pronunță sunetul “ C” și “R”. Vorbirea în propoziții scurte de genul “ Vreau apă”

La nivel cognitiv se observă cele mai multe achiziții: ascultă instrucțiuni clare, realizează puzzle din 2-4-6 piese, sortează obiecte pe culoare, formă, mărime, colorează, cercetează activ mediul. Recunoaște părțile corpului.

La nivel de autoservire necesită ajutor la îmbrăcat/ dezbrăcat, nu anunță când are nevoie să meargă la toaleta, are preferințe alimentare și mănâncă cu ajutor.

La nivel motor este dezvoltat conform vârstei, fără întârzieri relevante în dezvoltarea motorie grosieră, însă cu dificultăți la nivelul dezvoltării motricității fine și pe partea de coordonare a activităților și mișcărilor într-o sarcină.

Scorurile obținute în cadrul testului ADOS sunt:

Comunicare Frecvența vocalizărilor direcționate către ceilalți- 1

Utilizare stereotipă- 1

Utilizarea corpului celorlalți pentru a comunica – 0

Indicarea cu degetul – 0

Gesturi- 0

Totalul obținut la nivelul comunicării este un scor de 2 – ceea ce îl încadrează la un scor limită de spectru autism.

Interacțiune socială

Contact vizual neobișnuit- 2

Expresii faciale direcționate către ceilalți- 1

Entuziasm împărtășit în interacțiune -0

Indicarea – 0

Inițierea episoadelor de atenție împărtășită- 1

Răspuns la atenția împărtășită – 1

Calitatea inițierii interacțiunilor sociale- 2

Total – 7 puncte, ceea ce îl plasează pe E. la un scor limită de autism.

Cele două arii însumate, ne aduc un scor de 9 puncte ceea ce confirmă diagnosticul de Tulburare de Spectru autist.

Autism Spectrum Rating Scales- ASRS

Interpretare rezultate:

Social/ Comunicare – Scor T -57

Comportamente neobișnuite- Scor T- 64

Scala DSM IV- Scor T- 62 (acest scor fiind peste 60, confirmă diagnosticul de TSA)

Socializarea cu copii de aceeași vârstă- Scor T- 62

Socializarea cu adulții- Scor T- 47

Reciprocitate socială/emoțională- Scor T- 52

Limbaj atipic- Scor T- 82

Stereotipii- Scor T- 63

Rigiditate comportamentală- Scor T- 53

Sensibilitate senzorială- Scor T- 44

Atenție/Autoreglare- Scor T – 62

ABAS- II- Sistemul de evaluare a comportamentului Adaptativ:

Interpretare rezultate:

Comunicare- 4

Deprinderi funcționale preșcolare: 3

Sănătate și siguranță- 5

Timpul liber – 4

Autoîngrijire- 3

Autodirecționare- 6

Deprinderi sociale- 4

Deprinderi motorii- 8

Scorurile obținute la test ne indică faptul că există o întârziere la nivel global-. Scorul GAC- este 62, ceea ce încadrează pacientul în cadrul întârzierii psihice ușoare.

Concluzii:

Atât informațiile obținute prin interviul clinic și prin observația directă, cât și rezultatele obținute cu ajutorul testelor, indică prezența unor elemente constitutive ale tabloului psihopatologic specific tulburării de spectru autist. Aceste rezultate susțin diagnosticul psihiatric. Deși E. relaționează bine cu adulții, acesta are dificultăți de relaționare cu copii de aceeași vârstă, așa cum reiese din evaluare.

Scorul obținut pe aria de Limbaj atipic confirmă caracteristicile diagnosticului de TSA. De asemenea, se observă un scor ridicat și pe partea de Atenție, ceea ce confirmă o comorbiditate cu diagnosticul de ADHD.

Recomandări:

Continuarea programului de terapie comportamentală aplicată (A.B.A.); Consiliere parentală periodică, în scopul susținerii procesului terapeutic; Grup de socializare cu copii de aceeași vârstă
Evaluare psihiatrică periodică, în vederea asigurării medicației necesare; Logopedie.

Bibliografie:

1. Barthelemy C., Fuentes J., Howlin P., Rutger van der Gaag (2009) – Persons with autism spectrum disorders – Identification, Understanding, Intervention (Autism Europe).
2. Bryson S.E., Zwaigenbaum L., Roberts W. (2004) - The early detection of autism in clinical practice. Paediatr Child Health. Aprilie; 9(4): 219–221.
3. California Department of Developmental Services (2002) – Autistic Spectrum Disorders. Best practice guidelines for Screening, Diagnosis and Assessment.
4. DSM IV –TR 2000 – Manual de diagnostic și statistică a tulburărilor mentale – Asociația Psihiatrilor Liberi din România, București.

5. Filipek, P.A. și colab. (2000) – Practice parameter: Screening and diagnosis of autism. *Neurology* 2000, 55: 468-79.
6. Volkmar F.R, Filipek P.A., Accardo P.J, Ashwal S., Baranek G.T.et al. (2000) - Practice parameter: Screening and diagnosis of autism. Report of the Quality Standards- *Neurology*.
7. <http://www.firstsigns.org/screening/guidelines.html>

BRĂILA, ORAȘ DE POVESTE

prof. Dascălu Daniela

Școala Gimnazială “Mihai Viteazul”, Brăila

Au înflorit salcâmi la Brăila. Ei și parfumul lor sunt reali în această zi.

Unele personaje ce vor intra în scenă sunt imaginare.

Unii sunt reali, trăiesc acum în acest frumos oraș dunărean.

Alții au fost reali cândva. Acum doar numele lor mai există.

Dar în povestea noastră bariera timpului dispare și iată-i venind la terasa Restaurantului Carol, la reuniunea fantastică.

Îi întâmpină actorul Dan Moldoveanu, personaj real.

– Am jucat rolul profesorului Udrea, îi spune lui Mihail Sebastian. Când plecăm de aici mergem uite colo la bibliotecă să îți vezi cărțile, chiar și Jurnalul, chiar și După două mii de ani, pe rafturi. Dar, uite, vine și Voronca...

– Ce poem superb ți-a dedicat fratele meu, Geo Bogza, îi spune Radu Tudoran lui Ilarie Voronca. El nu este aici, nu intră în rândul brăilenilor. Eu, da, uite am poze, am construit aici o ambarcațiune, prototip pentru romanul meu...

Profesorul Vasile Zbarcea, cât se poate de real, se ține aproape de Fănuș Neagu :

– Am făcut o cărticică în care am adunat paragrafe mai deosebite din cărțile dumneavoastră, se numește „Fănuș Neagu, voievod al limbii românești”.

– Daa? Zi-mi un paragraf pe dinafară!

– Zic, zic, spuse roșindu-se profesorul, ăăă, da: Ziceați ceva despre vin: „Când rostesc acest cuvânt trăiesc impresia că cinci maimuțe se dau peste cap de plăcere.” Și vreau să mai spun unul: „Îmi place să miros a lucernă și a iarbă albastră.”

Deodată se face liniște: dinspre Grădina Mare apare Panait Istrati. Este cu Margareta. În spatele lor, o întreagă lume vine: Chira, Adrian, Anghel, Minca, Neranțula, Codin, Kanzantzakis de vorbă cu Joița, mama lui Panait... Vecinii lor din mahala, pescarii...

Alaiul se îndreaptă spre Centru. Dar dinspre Teatrul Maria Filotti vine alt mare grup. Actorii din Kiralina și Mediteranee, din Steaua fără nume și Ultima oră...

Și, din toate părțile vin oameni, brăileni cu cărțile Lor în mâini. Pentru autografe.

MĂR ROȘU

Dănilă Andreea, elev, clasa a VII-a
Școala Gimnazială "Mihai Viteazul", Brăila

Era o bătrânică mică, mereu cu basma roșie și cu cămașă cu flori cusută de ea, o cămașă asemănătoare cu bluza românească numită ie.

Peste această bluză purta un fel de vestă numită și ilic, lucrată, tricotată tot de ea. Îi făcuse și buzunare, din buzunare scotea uneori bombonele drops sau caramel și le dădea copiilor care erau în preajma sa.

Venea deseori în părculețul de lângă bloc, dar nu se așeza pe băncile de acolo din parc, ea își aducea scăunelul ei, unul mic din lemn și coșul de ținut lucrul de mână, coș din papură, plin cu gheme.

De fapt nu lucra, nu tricota, nu croșeta, poate pentru că nu mai vedea foarte bine, dar ghemele, firele le atingeă întruna ca și când s-ar fi temut ca ele să nu se simtă ignorate, sau ca ele să nu îmbătrânească. Așa explica ea: „Mamă, o casă dacă n-o locuiești, se schimbă, se îmbolnăvește, îmbătrânește și moare. Vin la ea păianjeni și muște și broaște. Nu trebuie să faci mare lucru, doar atât cât ai nevoie ca să nu te plouă, să nu intre vântul, animalele. Atât făcea și ea cu ghemele, le atingeă. De fapt, atâta mai avea ea nevoie, doar să le simtă textura, energia străveche din lâna naturală și din culorile vegetale.

Dacă un copil stătea mai mult pe lângă ea, fără să spună prea multe, dacă începea să se joace cu ghemele ei, ușor, frumos, atingându-le, mângâindu-le, atunci ea începea să povestească și dialogul se înfiripa.

Uite, când băta mea, bunica adică, vopsea lână, mirosea toată ulița a oțet.

- Uliță? Ce este aceea o uliță ?
- Este așa cam cum ar fi o stradă, dar nu așa ca astea de la Brăila, cu asfalt și cu trotuare pavate.
- Cu piatră pe jos?
- Nu! Cu pământ bătătorit bine, bine.
- Tu ai văzut așa ceva?
- Eu așa am trăit. Mergeam cu picioarele goale pe uliță, prin praf, pe iarbă. Cel mai mult îmi plăcea în livadă, în iarba verde plină de mere roșii. Oh, mere roșii, mere roșii!
- De ce spui mereu așa? Era cineva acolo la tine pe uliță care striga „Hai la mere roșii”?

- Nu, dragule. A apărut odată un singur măr roșu, pe malul apei. Un măr uriaș. În jurul lui s-a făcut satul meu și locul acela s-a numit „La mărul roșu”, apoi doar „Măr roșu”, apoi... Mărașu. Și acum satul meu se numește Mărașu.

- Tu glumești ?

- Nu, e adevărul.

- De aceea ai tu așa de multe gheme roșii ? Și baticuri ?

- Poate, dragul meu.

- De aceea ești tu așa de blândă și nici loc pe bancă nu iei ca să nu deranjezi pe nimeni ?

- Ei, așa stăteam noi, fetele, în satul meu, pe scăunele mici, cu lucrul de mână lângă noi. Îmi mai trece de dor... Dar, mititelule, îmi place de tine că stai și ascuți, că ești curios, că vrei să afli.

- Da, îmi place să te ascult. Îmi place să ascult oamenii povestind. Eu pot să aflu multe din cărți, de pe internet, de la televizor, dar atunci când cineva povestește, e altfel. Parcă lucrurile sunt mai adevărate și merg direct în sufletele noastre. Și nu doar că pot să te ascult, pot și să ating scăunelele și coșul și ghemele tale.

Cred că pot și să te îmbrățișez.

PUIUL DE VULTUR

Poveste terapeutică

Prof. Giurgiu Florin- Liceul Alexandru Mocioni- Ciacova

Prof. Neag Patricia Cornelia- Liceul Teoretic Special „Iris,, -Timișoara

Pe culmile blânde și piscuri domoale ale Țării Oașului cerul acoperă blând așezarea cu văi și râuri cristaline. Peste coama lină a dealurilor se ivește ca o aureolă verde și deasă pădurea, aceasta fiind locul de echilibru și armonie desăvârșită, ce împletește frumusețea dar și forța naturii și a Creatorului.

În ramurile copacilor păsări ofereau un duet alături de susurul apei de izvor. Pe mușchiul des și umbros pășeau agale animalele pădurii, fiecare cu rostul vieții sale.

Așa treceau zilele, cu soare, ploaie ce picta natura într-un continuu contrast dintre pajiștile domoale, poienițele cu flori și stâncile semețe cu ale lor piscuri ascuțite.

Pe vârfurile înalte, deasupra văilor exersau zborul vulturii semeți și dârzi. Pregăteau cuiburile în ascunzișul stâncilor. Puii de vultur timid deschideau aripioarele și exersau zborul semeț.

Toate erau în ritmul natural și feeric până când norii s-au împreunat la luptă, vântul le era arbitru astfel că stânci au început să se rostogolească alert spre vale. Puiul de vultur rămas singur în cuib fusese luat de vântul și vijelia năpraznică. Căzuse în desișurile pădurii umbroase. În timpul furtunii la poalele munților curgeau șiroaie de ape, bușteni alunecau spre râu, totul într-o horă și-un vârtej ce a speriat toate viețuitoarele pădurii. Lupta norilor continua dacă soarele, regele cerului, nu se hotăra să liniștească furia și lupta norilor.

Trimise soarele săgeți de raze astfel că nori străpunși se îndepărtară și furtuna deveni domoală. Soarele continua să trimită săgeți de raze arzătoare spre norii plumburii până ce bolta cerului devenise un albastru azuriu și senin. Păsările începură zglobiu să zboare, iar frunzele copacilor pădurii străluceau sub razele blânde ale soarelui.

Vulturii semeți își căutau puiul tăind aerul cu aripile lor și strigătul de salvare. În valea cu mușchi și lemne aruncate de vântul furtunii un pui de vultur cu aripioare rănite se străduia să se înalțe spre culmea salvării din zare.

Puiul de vultur a reușit să înainteze printre ramurile uscate și pietrele prăvălite de furtună privind doar spre cer căci acolo știa că îi este locul, pe înălțimi. Cu multă trudă și căzături a reușit să ajungă într-un luminiș al pădurii.

Puiul de vultur putem să fim fiecare din noi, cu aripi rănite, căzuți din cuibul situat pe stâncă. Pasagere sunt greutățile prin care trecem și a vijeliei furtunii, razele soarelui cu siguranță vor răsări.

Aripioarele rănite ale puiului de vultur înseamnă durere, tristețe chiar disperare că singur și fără ajutor a rămas. Cu toate acestea, el, puiul de vultur curajos a înaintat, spre înaltul cerului a privit și nu spre ruinele furtunii din jurul său.

ÎNTÂLNIRE ÎN NOAPTE

Popescu Alessia – Riana

Liceul de Artă „Gheorghe Tattarescu” Focșani

Viața mea se desfășoară la oraș, cu timpul liber de după ore petrecut în parcuri sau crângul de la marginea orașului, însă în vacanțe, o bună parte din timp mi-o petrec la bunicii mei din Bucovina, într-un sat localizat pe malul unui râu ce izvorăște din apropierea salinei de la Cacica. Satul își trage numele de la sare, numindu-se Soloneț. Despre sătucul acela situat între dealuri vreau să vă povestesc acum. Acolo s-au născut părinții mei, au învățat la școala din sat și au copilărit prin luncile și poienile de lângă sat păzind vitele împreună cu mulți copii. Povestirile lor mă fascinează de fiecare dată deoarece au farmecul de a mă transpune într-o lume de poveste, parcă ireală. Dar bunicii...când povestesc bunicii, pătrund deja în lumea basmelor și călătoresc alături de ei pe cărări fermecate și pline de mister.

Ei, bine.. bunicul meu a fost apicultor și demult, pe vremea când mama mea era mică, într-o seară senină de iarnă a avut parte de o întâlnire specială. În spatele casei, într-o grădină lungă împrejmuată de pomi și protejată de un nuc mare și bătrân, bunicul avea o stupină. Stupii erau iernați jos, pe niște bârne groase, iar în spatele lor făcuse în toamnă un gard din coceni pentru a-i feri de bătaia Crivățului ce sufla cu tărie dinspre ruși. Pe vremurile acelea, iarna era bogată în zăpadă, iar bunicul mătura zăpada de pe stupi, înălțând în spatele lor mormane semețe și înghețate de omăt. În spatele grădinii, era înjghebată o cabană mică în care bunicul depozita tot felul de unelte necesare stupăritului. El avea obiceiul ca seara, înainte de culcare, să arunce o privire spre grădină pentru a vedea dacă toate lucrurile erau în ordine. În acea seară de vineri, cerul era senin și sufla un ger puternic de scârțăia zăpada sub bocancii bunicului. El a ieșit în grădina întunecată, luminată doar de puzderia de stele și s-a dus liniștit până spre capătul grădinii, după cabană.

Era liniște. În tăcerea nopții a văzut cum în fața lui, la o mică depărtare, se mișca liniștită o arătare a cărei ochi străluceau puternic. Bunicul s-a oprit. S-a oprit și animalul. Avusese impresia că e un câine hoinar, dar nu. A conștientizat imediat că în fața lui era lupul. Fără să-și dea seama, înfricoșat, a făcut câțiva pași rapizi și a intrat în cabană. A închis bine ușa din lemn. Își aducea aminte acum ceea ce povesteau bătrânii din sat că în nopțile de iarnă când lupii sunt înfometați intră în sat și atacă animalele oamenilor care erau adăpostite prin șuri sau prin saivane. Continua să privească animalul care stătea neclintit și privea atent spre cabana în care se adăpostise bunicul. Cabana era șubredă și nu-i oferea siguranță deplină. Bunicul stătea și el nemișcat și urmărea pe micul gemuleț

lupul. Deodată în tăcerea nopții, lupul scoate un urlat înfiorător și adulmecă cu botul prelung către cer, parcă vrând să simtă mirosul de carne. După câteva minute de așteptare, lupul o pornește spre vale. Bunicul a mai așteptat puțin până a fost sigur că ajunge în siguranță înapoi în șură și s-a îndreptat spre casă. A baricadat bine toate porțile și s-a liniștit lângă focul care ardea încet în sobă.

A fost o noapte geroasă și lungă. Nu erau telefoane pe vremea aceea și după lăsarea întunericului oamenii nu prea mai ieșeau pe afară. Dimineața devreme, când se trezește, aude agitație la vecini. Vecinul bunicilor avea în grădină, într-un adăpost nu prea bine închis mai multe oi pe care le adăpostea peste iarnă acolo. Oamenii povesteau cu teamă că noaptea trecută a venit lupul la oi, a sfârtecat una dintre ele și a rănit mai multe. Urmele măcelului se vedeau bine în adăpostul oilor care priveau rugătoare spre oameni. Aseară lupul flămând era în căutare. Găsise o porțiță ușor de sărit și atacase oile vecinilor. Pe ici pe colo, zăpada era înroșită în urma luptei dintre oi și fiară. Se dovedise că lupul din povești când pătrunde între oameni aduce necazuri.

Bunicul meu fusese un martor tăcut la căutările lupului, declanșate de chemările foamei și dorința de supraviețuire în lunga iarnă geroasă bucovineană.

(Popescu Alessia – Riana, clasa a VII-a, Liceul de Artă „Gheorghe Tattarescu”, Focșani
Profesor coordonator: Popescu Tamara – Vasti)

LEGENDA COMUNEI CÂRNA

Prof Pîrvu Alina
Școala Gimnazială Cârna

Comuna Cârna reprezintă o vatră locuită încă din cele mai vechi timpuri, dovada în acest sens este dată de cercetările ce s-au realizat în zona Lacului Bistreț, printre care se află și cercetarea realizată de către C.S. Nicolăescu-Plopșor în dunele de nisip numite „Grindul Tomii” și „Ostrovogonia”, unde s-a găsit ceramică aparținând culturii Gârla Mare.

În această zonă s-au descoperit de asemenea materiale din vremea dacilor, în timp ce prezența romanilor este documentată prin existența ruinelor, pe malul fluviului, a două cetăți, una de pământ încă vizibile de pe vremea împăratului Traian, și cealaltă din cărămidă, de pe vremea împăratului Constantin cel Mare. Referitor la această din urmă cetate, un document de la finele secolului al XIX-lea spune că „În marginea Dunărei se vede o cetate de cărămidă, ale cărei urme se pierd din ce în ce, căci Dunărea când vine mare rupe una câte una din cărămizile sale”. Astăzi ruinele cetății nu se mai observă.

Toponimele, numele sau denumirile geografice au fost atribuite de oameni, în anumite perioade și circumstanțe geografico-istorice. Majoritatea numelor de locuri utilizate de geografi sunt substantive sau apelative, în puține cazuri folosindu-se adjectivele sau determinativele care îi dau toponimului o anumită formă specifică.

În ceea ce privește numele comunei prezentate, în prezent localnicii consideră că denumirea comunei provine de la numele unei hangițe <<cârne>>, (legenda spune că aceasta era o femeie tare urâtă care avea nasul cârn și avea și îndeletniciri care implicau ajutorul necuratului) care își avea hanul în zonă, aproximativ în locul unde se intersectează drumurile ce vin de la Goicea, Plosca și Măceșul de Jos. Această legendă poate să aibă un sâmbure de adevăr în sensul că un han ar fi existat în comună, dar realitatea este cu totul alta. Pentru originea numelui comunei sunt două ipoteze.

O primă ipoteză, mai simplă, ar fi că numele localității se datorează tocmai existenței aici a unei bifurcații de drumuri și ca atare orice călător care ar fi venit, de exemplu dinspre Goicea ar fi <<cârmit>> sau <<cârnit >>, spre Plosca sau Măceșul de Jos, și a doua ipoteză, ceva mai elaborată, se referă la faptul că pe teritoriul și a doua ipoteză, ceva mai elaborată, se referă la faptul că pe teritoriul cuprins între comună și Dunăre se stabileau, până la mijlocul sec. al XX-lea, ciobanii ardeleni care veneau aici cu oile la iernat la bine-cunoscutul proces al transumanței. Traseul urmat de aceștia se confundă cu drumul ce leagă comuna, de localitatea Goicea. După ce aceștia atingeau

malul bălții Cârna făceau un cot spre vest până în locul unde se află acum noua pescărie, de unde, pe un pod de << fascii>>, adică pe o platformă de nuiele împletite, platformă ce era fixată pe fundul bălții, treceau cu carele spre malul sudic al bălții, în locul cunoscut de Rampă sau Prundul Măgarilor, toponime sugestive. Deci, în drumurile lor spre iernat, acești păstori cârmeau sau mergeau pe un drum cârmit sau cârnit și aici referirea este evidentă la schimbarea de direcție care se face în prezent între capătul drumului Goicea-Cârna și locul pe care se află în prezent noua pescărie.

Concluzia clară a celor două ipoteze este că numele comunei își are originea într-o schimbare de direcție.

LEGENDA SATULUI DRAGODANA

Ene Doina-Mihaela
Școala Gimn. Morteni

A fost, se zice, în vremuri de demult, pe când puțini oameni știau a scrie, iar întâmplările erau transmise prin viu grai, pe aceste meleaguri dâmbovițene, la miazăzi de cumpăna dintre câmpie și deal, o așezare satească de faimă, cu oameni harnici, cinstiți și primitivi. Într-o familie bogată, cu mult pământ și acareturi, trăia o fată frumoasă care se numea Ana. Ana se îndrăgostise de un flăcău sărac, pe nume Dragu, care muncea deseori pe pământul sau în gospodăria familiei ei.

Într-un an, în februarie, de Dragobete, ceata flăcăilor alături de cea a fetelor, din care făceau parte Dragu, respectiv Ana, s-a pornit să culeagă florile ieșite din belșug, în pădure. De sub plapuma albă a zăpezii, cocareii albi își scoteau timid capul spre soare, brândușele violete își deschideau cupa, iar viorelele albastre te priveau aidoma unor steluțe. Păsărelele începuseră să cânte melodii vechi, dar în ritmuri melodioase. Un abur răcoros ieșea din pământul acoperit cu frunze putrede. Tot glumind și râzând, tinerii cu buchețelele lor de flori au ajuns spre mijlocul pădurii, într-o poieniță numai bună de prânzit, când soarele ajunsese deasupra capului.

După ce au mâncat pe săturate, resturile le-au împărțit cetelor de furnici ce se strânseseră în jurul lor. Fetele și flăcăii s-au odihnit puțin și apoi s-au hotărât să se întoarcă la casele lor, de data aceasta în perechi, la amiază. Dragu și Ana s-au depărtat de ceilalți, în încercarea de a-și spune vorbe dulci și a-și mărturisi dragostea unul altuia.

La un moment dat, Ana s-a împiedicat de un ciot de lemn și n-a mai putut merge. Dragu, disperat, a început să strige după ajutor, dar nu i-a mai răspuns nimeni. Toți prietenii lor se îndepărtaseră și nu-i mai auzeau. Întâmplător, lui Dragu i-a ieșit în cale Fata Pădurii, ce cânta un cântec de jale. De cum l-a văzut pe Dragu, ea l-a ademenit cu vorbe dulci și i-a promis ajutor Anei. Zis și făcut. La scurt timp, cei trei au ajuns la o cocioabă. Dintr-o dată, Fata Pădurii s-a transformat într-o bătrână, Muma Pădurii, care, amenințătoare, le-a cerut să o urmeze. Dragu și Ana, mai ales că Ana era rănită, au acceptat. Muma Pădurii și-a chemat în sprijin, din preajmă, doi lupi feroși. După ce și-au pierdut libertatea, cei doi au plănuit să fugă, dar doar după vindecarea piciorului Anei. Pentru că Dragu era voinic, era pus la muncile mai grele, să prindă vânat și să care apa, iar Ana la cele mai ușoare: curățenie și mâncare. La sfârșitul fiecărei zile erau istoviți, dar bucuroși că bătrâna nu-i separase și erau împreună. Seara, cei doi primeau ca hrană numai resturile din mâncarea Mumei Pădurii.

După ce Ana s-a vindecat la picior, cei doi tineri și-au pus în aplicare planul evadării. Pe când Muma Pădurii se odihnea, tinerii au plecat orientându-se după mușchiul copacilor, speriați de urmarea faptei lor, că ar putea fi prinși și pedepsiți aspru. Muma Pădurii a aflat într-un târziu, de fuga lor. Ea a vrut să-i afle pe fugari și a trimis pe cei doi lupi să-i prindă. Dragu și Ana au fugit desculți, prin rugi și mărăcini, pe cărări neumblate de mult timp, cale lungă-să le-ajungă, hrănindu-se cu poame sălbatice și bănd apă din băltoace. Cei doi lupi le luaseră urma și se apropiau de ei. Se întuneca, când au început să se audă câinii din sat. Dragu, care locuia în apropierea pădurii, și-a strigat câinii care nu l-au uitat. Într-un suflet, aceștia au sosit tocmai când lupii se apropiau și îi încolțeau pe cei doi tineri. A fost o luptă pe viață și pe moarte între câini și lupi. Într-un final, cei doi lupi răniți s-au retras în pădure, iar Dragu și Ana au scăpat teferi, doar cu câteva zgârieturi. Familiile celor doi s-au bucurat nespus atunci când și-au revăzut copiii. Au încercat în acest timp să-i găsească, dar fără succes, nu știau dacă mai sunt în viață, dar nici nu-și pierduseră speranța regăsirii.

După toate pățaniile, tinerii Dragu și Ana au hotărât să-și unească viețile, după cum le-a fost ursita, să aibă parte și de bune, după ce au uitat de cele rele. Au acceptat și părinții Anei pețitorii pentru Dragu, în ciuda faptului că nu se potriveau ca avere. Importantă era decizia celor doi, Ana și Dragu care se iubeau nespus, iar cele petrecute în pădure i-a unit și mai mult. Nunta și petrecerea tinerilor Ana și Dragu a durat trei zile și trei nopți, veselindu-se tot satul împreună cu ei. De atunci, sătenii s-au ferit să mai plece de unii singuri prin pădure, pentru că s-au temut de posibila primejdie a pacostei de Muma Pădurii.

De la cei doi iubiți, apoi soți, Dragu și Ana a rămas numele acestui sat, de Dragodana, care s-a mărit și s-a dezvoltat, unde, mai târziu, după mulți ani, eu mi-am petrecut copilăria și am ascultat fascinată poveștile bunicilor mei, la gura sobei cu lemne, unde cărbunii încinși pocneau din când în când, mărinind misterul întâmplărilor.

Am încălecat pe-o șă și v-am spus povestea din inima mea.

“LEGENDA”

Stîlpeanu Maria Mădălina, cls VII E

Școala Gimnazială Nr.11 Buzău

A fost odată ca niciodată, că de n-ar fi fost nu s-ar mai povesti. În vremea copilăriei mele, pe când locuiam împreună cu părinții și străbunica mea într-un sat splendid dintre munți. Pe timpul când nu trecea o zi fără să ascult vreo poveste citită sau inventată de către străbunica mea, cea mai blândă și iubitoare persoană pe care am cunoscut-o vreodată. Fiecare zi venea cu o nouă istorisire ce urma să-mi îmbie sufletul.

Într-o zi mohorâtă de noiembrie, străbunica mea a decis să-mi povestească o legendă cu care să-mi încante auzul: “Când oamenii mor, nimeni și nimic nu-i poate aduce înapoi. Chipul lor va fi reamintit doar prin intermediul pozelor, glasul acestora se va pierde, dar amintirile nu se vor uita niciodată. Pentru că dacă nu îi prețuim pe cei dragi cât sunt în viață, mai târziu vom regreta din plin. Căci momentele petrecute împreună sunt cele mai valoroase, iar o parte din ei va rămâne pentru totdeauna în sufletul nostru”. Dar povestirea nu a fost terminată, întrucât activitatea mea principală era joaca, fapt pentru care am plecat afară, lăsând-o pe străbunica mea în casă. La acel moment, era cea mai veselă și optimistă persoană pe care o cunoșteam. Dar știam că sub acea mască se ascundea o persoană tristă și abătută, singurul scop care îi mai rămăsese fiind acela să mă facă pe mine fericită.

Cel mai straniu este că aceasta a început să se simtă tot mai rău, câteva zile mai târziu fiindu-i constatat decesul. În momentul în care această informație a ajuns și la urechile mele, pe cerul minții mi-a apărut o singură întrebare: “de ce?”. De ce nu am lăsat-o să continue povestea? De ce n-am apucat să-i mulțumesc pentru toate lucrurile pe care le-a făcut pentru mine? Poate pentru că eram doar un copil...Dar asta nu scuză cu nimic faptul că nu am ascultat-o până la capăt.

Când mi-am făcut curaj să intru în camera ei, pe noptieră mă aștepta o bucată de hârtie. Am început să o citesc și atunci am înțeles că era o scrisoare. Prin intermediul acesteia mi-a oferit rugămintea de a reține acea legendă, iar în finalul ei ar fi dorit să-mi spună că suferea de o boală din cauza căreia viața ei se va sfârși în câteva zile.

Și aceasta nu a fost o legendă, ci doar realitatea povestită pentru mintea unui copil. Pentru că se spune că cei mici primesc mai ușor informațiile dureroase care vin sub formă de povești.

Stîlpeanu Maria Mădălina, cls VII E, Școala Gimnazială Nr.11 Buzău

Prof. coordonator Șerban Ramona Iulia

OLTENI ȘI ARDELENI- O POVESTE DESPRE IUBIRE

Florescu Maria Mihaela

Profesor învățământ primar

Școala Gimnazială nr. 79, sector 4, București

La ora de limba și literatura română urma să predau verbul. Mă gândeam cum să fac acest lucru astfel încât elevii să rămână cu o amintire plăcută și amuzată, la care să poată face referire ulterior cu plăcere. Așadar, după ce am definit verbul, am discutat despre persoane, mod, timp, am efectuat diferite exerciții la tabla smart și pe fișe, mi-am amintit de o întâmplare hazlie care s-a petrecut în studenție și care se lega de subiectul lecției aducând savoare și stare de bine.

Trebuie să menționez că elevii mei sunt bucureșteni și timpul perfect simplu le este străin, uneori pare chiar greșit. Înainte de a le relata povestea adevărată, ne-am jucat cu diferite forme verbale pe care am insistat să le trecem la timpul perfect simplu. Rezultatele au fost delicioase și mult departe de formele corecte.

Așadar, era momentul să adaug povestea din studenție...

Acum mulți ani, pe când telefoanele mobile erau o raritate, internetul era doar în Internet Cafe-uri, iar laptopul era doar pentru cei cu dare de mână, Gabriela, născută și crescută în Scornicești, în inima Olteniei, îl întâlnește la București pe Silviu, născut și crescut în Cluj- inima Ardealului.

Cei doi se cunosc la București prin intermediul studiilor universitare, se înțeleg foarte bine și hotărăsc să devină o familie. Silviu o iubește atât de mult, încât decide să adopte inclusiv obiceiurile verbale ale Gabrielei pentru a demonstra acest lucru. Ea îl prețuiește la fel de mult și este de acord să se mute la Cluj. Prin urmare, pleacă împreună într-o călătorie cu autocarul către Cluj (mașina personală sau a părinților era doar un vis îndepărtat 😊).

La urcarea în autocar, Gabriela întreabă:

- Putuși să pui bagajele la cală?

Silviu, puțin încurcat, dar dornic de a-i arăta Gabrielei dragostea în toate formele, răspunde cu precauție:

- Puții!

În jurul lor, toți oltenii izbucnesc într-un râs molipsitor. Silviu nu înțelege ce s-a întâmplat, dar Gabriela îi explică cu blândețe:

- Putui, dragul meu!

Întâmplarea a făcut ca, la puțin timp după ce am istorisit elevilor povestea de mai sus, la un concurs național de limba și literatura română a fost un exercițiu în care elevii au avut de ales forma verbală corectă. Astfel, “venii” nu a mai reprezentat un mister.

FOCUL VIU – LOCURI ȘI LEGENDE

Perțea Petronela Natalia
Liceul Teoretic „Nicolae Iorga” Nehoiu

Crestele munților ce străjuiesc comuna Lopătari și pitoreasca vale a Slănicului constituie subiectul unor legende păstrate cu sfințenie de bătrânii satului.

Pe locurile de azi, de la Giurgiu și până la Breazău, era o câmpie străjuită de păduri și codri întunecoși în care își găseau adăpost jivinele neștiute și nesupărate de oameni. Peste toate aceste locuri stăpânea „Giurgiu mocanul”, un om foarte bogat, proprietarul a numeroase stâne de oi cu lână albă ca zăpada și moale ca mătasea.

„Cașurile cât aria” erau duse în palatul de sub culmea Măceșului, folosind munca plină de răbdare a unor robi care erau „oameni mici ca niște pitici”. În palat locuia soția lui Giurgiu împreună cu fiicele sale, Mușa Mare și Mușa Mică, care prelucrau cașul adus de pitici, fapt ce făcea ca întreaga lor făptură să fie albă.

În primele zile după Sfânta Maria, când frunzele și iarba poienilor se poleia cu suflare de aur, ciobanii porneau cu turmele la șes, luându-și rămas bun de la fermecătoarele fete ale bătrânului Giurgiu:

Mușelor Păpușelor
Gătiți pregul ușilor
Și dați veste urșilor
Că de la Sfântă Mărie
A rămas stâna pustie!

Odată cu turmele, plecau și harnicii pitici, care duceau peste mări și țări „brânzeturile ce se topeau în gură ca untul”. Toată iarna fetele țeseau pânze sau marama, iar primăvara simțind adierea dulce întrebau păsările călătoare:

Rândunele frumoșele
Tot venind în drum aici
n-ați văzut niște pitici?

Într-o zi, Giurgiu mergând cu calul prin pădurile din jur, observă o adunătură de furii (hoți) care plănuiau să-i răpească bogățiile și fetele. Îngândurat de cele văzute și auzite, pleacă către stânele sale și le cere căpeteniilor Balea și Bucur să organizeze paza. În grija pentru apărarea fetelor, Giurgiu cheamă meșteri iscusiți pentru a ridica un zid uriaș, rămas și astăzi sub numele de Piatra Secuiului.

Liniștea din spatele zidului a fost tulburată de urletele câinelui îndrăgit, Breazău, care anunțau apropierea furilor.

Deși cei doi oșteni, Balea și Bucur, au reușit să zdrobească capetele furului cel mare și furului cel mic, bătălia nu s-a sfârșit, furii năvălind în număr tot mai mare.

Îngrozit, Giurgiu stătea la îndoială și se gândea că degeaba își scapă fetele dacă pierde comorile. Stând la îndoială ce să aleagă, îi apare în față duhul rău, care, văzând lăcomia de bani a lui Giurgiu, îi garantează paza comorilor. Dar în momentul încheierii târgului dintre Giurgiu și duhul rău, se aude un zgomot puternic de parcă s-ar fi prăbușit pământul, apar flăcări, fum, totul cufundându-se în noapte, totul împietrindu-se: Furul cel Mare în munții vrâncenilor, Furul cel Mic s-a risipit și nu mai rămas decât niște poieni, iar deasupra Pietrei Secuiului, se înșiră parcă în rând: Mușă Mică, Mușă Mare plecată spre Giurgiu, care stă încovoiat la pământ.

Cât a ținut clocotul nu se știe, dar încet, încet peste smoala ieșită pe pământ s-au prăvălit pietre, s-au deschis văi, s-a clădit un deal sărac care a astupat gura prăpastiei și căruia i-a rămas numele azi de Smoleanu. Gura iadului s-a astupat, dar flăcările izbucnesc și azi și nimeni nu a putut să le astupe, ele ies mereu, nefiind altceva decât „focul nestins” ce pâlpâie de atunci ziua și noaptea în coasta Smoleanului.

Legendă relatată de domnul înv. ZOTA ION din comuna Lopătari, județul Buzău.

PRIMUL SPECTACOL LA CIRC

– poveste terapeutică –

Tămășescu Anna Maria

Prof. itinerant și de sprijin

Școala Profesională Specială "Sf. Nicolae" – București

Era o dată un copil. Un copil, nici prea mare, nici prea mic, cred că avea aceeași vârstă cu tine. ”- Tu câți ani ai? Așa..., da..., exact atâția ani avea și el! Ce mă bucur că personajul meu seamănă un pic cu tine!”

Într-o zi mama sa l-a anunțat cu bucurie:

- Astăzi vom merge la Circ!

Acesta era un lucru nou pentru el. ”- Oare ce este acela un Circ?” Se gândea copilul. Lui nu-i prea plăcea să meargă în locuri noi. ”- Ție îți place să mergi în locuri pe care nu le cunoști? ... - Da..., într-adevăr pe el îl speria tot ce era nou, i se făcea frică. Simțea că ceva îl ținea pe loc, îl îngheța, nu se simțea în siguranță, nu știa ce se va întâmpla, totul părea îngrozitor.”

- Dar nu vreau! Și s-a pornit un scandal monstru, cu plânsete și zbucium și mare gălăgie.

În cele din urmă mama sa l-a liniștit și spre seară porniră cu greu, împreună la spectacol. Copilul mergea trist cu capul plecat. ”Oare cum va fi acolo? Va fi gălăgie? Mie nu-mi place gălăgia.” Gândul acesta îl speria și mai tare.

După 30 de minute iată că personajele noastre au ajuns la Circ. Acolo îi întâmpină o coadă maaare. Mulți oameni stăteau împreună, sub forma unui cordon ciufulit și așteptau în fața unei uși care părea și aceasta uriașă. Ce uimit era copilul nostru. ” Oare ce se întâmplă aici, de ce stă toată lumea înghesuită în așteptare? De ce sunt așa fericiți și gălăgioși ceilalți copii? Este multă forfotă și agitație, nu-mi place, să mergem înapoi acasă!” gândea copilul și o trăgea de mână pe mama sa spre casă.

Mama îl luă în brațe și îl rugă să mai aibă un pic de răbdare, poate dacă își va acoperi urechile cu mâinile se va mai liniști un pic. Încet, încet înaintară și prezentară doamnei de la intrare biletele pe care le aveau. Copilul află că pe aceste hârtiuțe, numite bilete, erau scrise într-un mod special și foarte interesant, așa ceva nu mai văzuse, locurile exacte pe care el și mama lui vor sta în timpul spectacolului. Se plimbară un pic prin spațiul acela imens până găsiră locurile (niște coduri secrete din litere și cifre, ”Cam complicat!”).

Cercul era de fapt o clădire uriașă, cu acoperiș rotund. Înăuntru erau multe, multe, multe scaune așezate în cerc, unde părea că oamenii vor sta unii în capul altora, dar când te apropiai nu era chiar așa. Fiecare avea scaunul lui așezat astfel încât să poți vedea scena. Scena era un alt cerc mare și colorat situat jos, în mijlocul scaunelor. Până la începerea spectacolului toată lumea se plimba de colo, colo își cumpăra diverse lucruri (deci Cercul avea și magazin își spuse copilașul) și se auzea un zumzet permanent. ”Cam neplăcut!”

Prima dată când se auzi Gongul (un zgomot metalic puternic), el se panică tare de tot. ”Oare ce se întâmplă? Se pare că și ceilalți oameni s-au speriat și ei, pentru că după al treilea gong în sală se făcu liniște. Aha, deci așa se face liniște la Circ!” Se gândea el.

Prima dată apărură prezentatorul. Vocea lui se auzea tare și părea că vine de peste tot. ”Ce minunăție!”. Așa află și personajul nostru că fiecare spectacol are un nume, acesta era: ”Povestea cailor”. Rând pe rând pe scenă au apărut cai și oameni-gimnaști sau acrobați, așa se numeau. Aceștia făceau tot felul de mișcări complicate pe spatele cailor care alergau. Copilul auzea muzica, auzea aplauzele, auzea strigătele de admirație. Încet, încet începea să nu-i mai fie așa de frică. A urmat un număr de dresaj cu cățeluși amuzanți, apoi alți acrobați au zburat pe sus, sub cupola cercului agățați de niște sfori. Niște oameni caraghioși, vopsiți pe față cu alb, cu nasuri ca niște mingiuțe mari și roșii i-au făcut pe toți să râdă zgomotos. Alți actori în costume colorate au cântat, au dansat, au recitat (adică au spus poezii). Copilașul din poveste aplauda, exclama de bucurie sau uimire și astfel uită de fricile lui. Fricile dispărură ca niște baloane colorate care zboară spre nori albi și pufoși.

La final, toată sala, inclusiv personajul principal au aplaudat cu entuziasm.

- Ce spectacol minunat! a spus copilul fericit. Poate data viitoare îmi cumpăr și sticks-uri de la magazinul Cercului, acum nu mai am timp.

Poate că, dacă drăgălașul copilaș asculta și el povestea noastră înainte de spectacol, ar fi fost mult mai liniștit și fericit la aflarea veștii că va merge la Circ.

Tu ce părere ai? Ti-a plăcut povestea mea? Cum crezi că se va comporta copilul data viitoare când va merge la Circ? Ai vrea să mergi și tu la Circ?

(Poveste potrivită pentru activități cu elevii/copii cu diverse frici și fobii, inclusiv copii cu tulburări din spectrul autist. Povestea poate fi adaptată pentru o fată sau un băiat și pentru orice vârstă.)

NUNKI-STELUȚA ALBASTRĂ

Niță Crina Alina

Școala Gimnazială nr. 79- București

Pe cerul înstelat strălucea o familie de steluțe. Mama stea, Capella, tatăl stea, Vega, aveau două steluțe.

Steluța Polaris de 9 ani strălucea în fiecare an din ce în ce mai mult, de la culoarea albastră până la galbenul intens strălucitor. Tare mândru se simțea și se lăuda cu strălucirea lui!

Frățiorul lui de 7 ani, Nunki, încă nu și-a căpătat strălucirea, s-a născut albastru și tare necăjit era că nu reușea să devină galben strălucitor ca cei din familia sa. Plângea mult din orice, se certa mereu cu fratele lui, căuta mereu un subiect de contrazicere. Au ajuns să se bată foarte des.

Părinții steluțelor erau triști din acest motiv, chiar strălucirea lor de odinioară nu mai era atât de intensă, parcă nu mai puteau să se bucure de lucrurile mărunte.

S-au tot gândit la diverse soluții, cum să-și ajute copiii, au căutat răspunsuri, au încercat metode, dar nimic nu-l mulțumea pe micuțul Nunki.

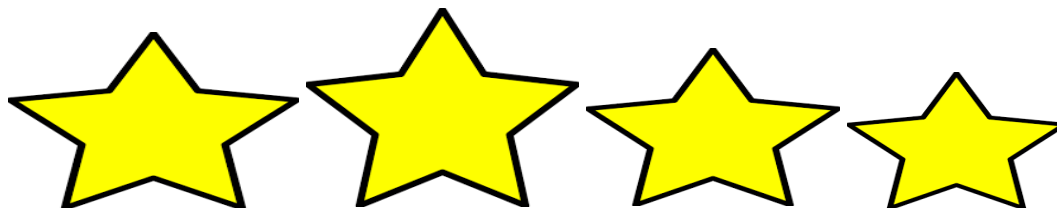
Părinții au pus un plan să mențină strălucirea familiei și le-a propus un joc. Să schimbe rolurile. Copiii au luat locul părinților, părinții au luat rolul copiilor. Părinții au început să se certe din orice. Copiii s-au pus în papucii părinților și au început să caute soluții pentru rezolvarea conflictelor. Ajutați și sprijiniți de copii, părinții au fost sfătuiți să găsească cuvinte pentru ceea ce simt, să vorbească despre emoțiile lor fără să țipe sau să lovească, îi încurajau să negocieze, le aminteau că nu le place comportamentul lor. Le-a recomandat o soluție, să numere până la trei și să respire adânc, iar apoi să dea răspunsul.

Împreună au înțeles cum să-l ajute pe cel mic, pe Nunki. Fiecare membru din familia strălucitoare s-a poziționat în spatele lui Nunki, iar strălucirea lor a făcut ca lumina albastră să se transforme într-un galben intens strălucitor.

Ce frumos străluceau împreună, au devenit veseli, iar râsul lor era mai puternic, mai cristalin!

Copiii au înțeles că fiecare are strălucirea sa, unii strălucesc mai puternic, alții au nevoie de timp pentru a străluci. Fiecare strălucește în ritm propriu!

Ce frumos este cerul cu familia steluțelor strălucind de un galben intens!

CEI TREI PRIETENI

Prof. Stoican Dorina
Școala Gimn. Spiru Haret

E primăvară. Soarele strălucește pe cerul nemărginit. Gâzele sunt pretutindeni.

Cei trei prieteni **Fluturașul Albăstrel**, **Albinuț Gălbiuța** și **Buburuza Roșiuța** sunt nedespărțiți. Toată ziua după ce își termină lecțiile zboară și se joacă printre florile din grădină.

Într-o după amiază un nor răzleț și supărat și-a scuturat stropii peste grădina colorată unde se jucau cei trei prieteni. Ploaia le-a întrerupt jocul. Cei trei au plecat să caute adăpost la florile din grădină.

Au vrut să se adăpostească sub o **hortensie albastră**, dar aceasta nu a vrut să-l adăpostească decât pe Fluturașul Albăstrel, deoarece aripile acestuia aveau culoarea petalelor sale. Albăstrel a refuzat să se despartă de prietenii săi și cei trei au plecat mai departe.

În cale au întâlnit un **bujor roșu** care a oferit adăpost doar Roșiuței. Aceasta a refuzat găzduirea bujorului și nu a dorit să se despartă de cei doi prieteni.

Au zburat mai departe crezând că vor găsi găzduire la **irisul galben** cu care vorbiseră mai devreme când se jucau de-a v-ați ascunselea, dar nici acesta nu a primit-o decât pe Gălbiuța. Cei trei au plecat mai departe.

Obosiți și triști, cu aripioarele îngreunate de apă, au găsit în cele din urmă un cais care le-a oferit găzduire. Sub crengile lui și-au uscat aripioarele, s-au odihnit și au așteptat să se oprească ploaia.

Când soarele a zâmbit iar pe cer și norii s-au risipit, cei trei și-au luat zborul fericiți spre casă, pentru că au găsit cel mai de preț lucru **PRIETENIA ADEVĂRATĂ**.

PRIETENUL LA NEVOIE SE CUNOAȘTE.

STUDIU DE CAZ

Prof. Înv. primar Stoican Dorina
Școala Gimn. Spiru Haret

PROBLEMA INVESTIGATĂ: CES (dislexie) inadaptarea școlară.

PERIOADA: anul școlar 2022-2023

SUBIECTUL: elevul M.S., clasa I, vârsta 7 ani.

FACTORI INDIVIDUALI: dezinteresul față de activitatea școlară, care a culminat cu o perioadă de absențe, după plecarea părinților în străinătate.

FACTORI FAMILIALI: neimplicarea și lipsa supravegherii paternale și maternale; mătușa la care stă acum copilul nu are nici o autoritate asupra lui; părinții au transmis copilului să nu mai frecventeze școala până se vor întoarce ei acasă, acest fapt complicând și mai mult lucrurile.

OBIECTIVUL GENERAL: adaptarea școlară a elevului M.S.

STRATEGII DE INTERVENȚIE, ACȚIUNI

Se pare că situația s-a accentuat din ziua când cadrele medicale au venit în școală pentru a controla copiii.

Unora le este teamă și nu accepta ușor acest lucru. Aparent se putea bănuși ușor că M.S. nu are un motiv întemeiat, totuși împotrivirea lui a fost foarte mare.

N-am putut verifica dacă acest lucru e adevărat, dar după acea zi a început perioada de absentare de la școală. Elevul venea de obicei cu lecția neînvățată, cu tema nescrisă – după plecarea părinților, iar randamentul școlar era scăzut, deși are capacități intelectuale destul de bune.

ANAMNEZA (studiul mediului, a situației din familie, starea medicală – de sănătate, studiul cronologic al vieții copilului.)

S-a constatat că M.S. a avut într-adevăr o problemă de sănătate vorbind foarte târziu și neputând pronunța corect unele sunete și cuvinte. De aici, comportamentul sau izolat, lipsa de comunicare.

CREAREA UNUI PROGRAM DE SCHIMBARE. FIXAREA OBIECTIVELOR

Totuși trebuia să găsesc o cale pentru rezolvarea problemei – readucerea copilului la școală.

PE TERMEN LUNG – realizarea unor activități cât mai atractive; integrarea lui; realizarea temelor din clasă.

PE TERMEN SCURT – va fi responsabilizat, primind sarcini precise și care îl atrag, fiind atras în cât mai multe activități interesante.

METODE ȘI STRATEGII

Voi pune în practică metode coerente de lucru cu el; voi avea frecvent discuții cu rudele la care locuiește în aceasta perioadă; îl voi încuraja mereu pentru a depăși teama; va fi sprijinit și de colegi în vederea recuperării materiei; va primi responsabilități, mai ales în competiții și activități sportive, domeniu în care manifestă un interes deosebit; nu va mai primi teme pentru acasă, sau va rezolva totul, cu sprijin, din clasă.

EVALUAREA PROGRAMULUI DE SCHIMBARE

Elevul a început să frecventeze din nou școala. S-au observat, în scurt timp, progrese la învățatură și adaptare. E din ce în ce mai activ, se bucură pentru orice rezultat obținut și orice apreciere pozitivă.

Consider că a fost decisivă în realizarea unei consilieri cât mai eficiente adoptarea unei atitudini flexibile din partea mea, dar la fel de importante au fost și încurajările, responsabilizarea lui, introducerea unor activități care să-l atragă pe copil.

C O N C L U Z I I

Dacă nu aș fi intervenit, cazul prezentat mai sus ar fi degenerat. Cred că multe din abandonurile școlare s-ar fi putut evita printr-o consiliere eficientă, intervenind la timpul potrivit.

Au trecut luni de zile până la întoarcerea părinților lui M.S. din străinătate.

În situația de față, nici consilierea lor și nici a rudelor la care a stat copilul (care nu conștientizau responsabilitatea lor și nici nu aveau autoritatea necesară pentru a interveni) nu s-a putut aplica. De aceea a trebuit să caut alte căi de rezolvare.

Cred că nu exista metodă mai bună decât aceea a dragostei căreia nu-i rezistă nimic, și care nu poate fi înlocuită cu nimic.

CURAJUL DE A FI VULNERABIL

Irina Andreea Panait,
Școala Gimnazială Nr. 79

Într-o lume fermecată, unde animalele vorbesc și copacii cântă, trăia un pui de om pe nume Edgar. Edgar era un băiețel curios și vesel, dar se simțea adesea puțin trist pentru că îi era teamă să încerce lucruri noi. Îi plăcea să rămână în siguranță în pădurea lui dragă și să facă doar ceea ce știa deja.

Într-o zi, Edgar a întâlnit un fluture în culori strălucitoare numit Zâmbărel. Zâmbărel zbura de colo-colo și era mereu dornic să exploreze. Cei doi au devenit prieteni repede, iar Zâmbărel îi spunea lui Edgar despre locurile minunate pe care le-a văzut și despre aventurile pe care le-a trăit.

La început, Edgar era invidios pe curajul lui Zâmbărel, dar în timp, a început să înțeleagă că și el poate să-și depășească temerile. Zâmbărel i-a arătat cum să-și imagineze că orice aventură nouă este ca o poveste fantastică în care el este personajul principal. Astfel, Edgar a învățat că gândurile pozitive pot învinge frica.

Edgar era fascinat de povestirile lui Zâmbărel și de culorile sale strălucitoare. Deși era doar un copil simplu, el se bucura de fiecare clipă petrecută în preajma fluturelui aventurier. Împreună, au descoperit grădinile pline de flori parfumate și pădurile misterioase, unde ciripeau păsările exotice.

Zâmbărel i-a arătat lui Edgar cum să vadă frumusețea în lucrurile mărunte, cum să observe detaliile minuscule și să le aprecieze. Fluturile îi vorbea despre ciclul vieții și despre cât de importantă este protejarea mediului înconjurător.

Într-o zi, Zâmbărel i-a povestit lui Edgar despre o călătorie specială pe care a avut-o într-o zonă necunoscută a pădurii. Acolo, a găsit o lumină strălucitoare și misterioasă, numită "Steaua Pădurii". Aceasta emana o energie magică și proteja întreaga pădure de răutate. Zâmbărel și Edgar au hotărât să pornească într-o nouă aventură pentru a găsi această stea.

Călătoria lor a fost plină de provocări și surprize. În drumul lor, au ajutat animalele sălbatice în nevoie, au străbătut râuri și munți, și au depășit obstacolele cu încredere și prietenie. Pe măsură ce înaintau, prietenia lor se întărea și legătura dintre ei devenea din ce în ce mai puternică.

În cele din urmă, după multe aventuri și momente amuzante, au ajuns în locul în care se afla "Steaua Pădurii". Era o floare de lumină care se înălța deasupra pădurii și emana o strălucire blândă. Se simțea o energie magică în jurul ei.

Edgar și Zâmbărel au înțeles că această stea trebuia protejată și păstrată în secret, pentru ca pădurea să continue să prospere. Așa că au promis să nu spună nimănui despre descoperirea lor și să revină în fiecare an pentru a-i aduce ofrande și a o proteja.

De atunci, prietenia lor a rămas neschimbată, iar Edgar a învățat că aventurile pot fi trăite și în cele mai obișnuite locuri, cu prieteni de nădejde alături. Cu încredere în visurile lor și cu respect față de natură, cei doi au continuat să exploreze lumea împreună, bucurându-se de fiecare nouă zi de aventură alături de prietenul lor, Zâmbărel.

Împreună, cei doi au continuat explorarea locurilor inedite. Au explorat vârful muntelui înalt, au călătorit pe apele liniștite ale râului și au zburat printre nori. Fiecare experiență nouă aducea bucurie în inima lui Edgar și îl ajuta să devină din ce în ce mai curajos.

Într-o zi, în timpul unei aventuri prin pădure, au găsit o peșteră întunecată și misterioasă. Zâmbărel era încântat să intre și să descopere ce se află înăuntru, dar Edgar era speriat. Cu toate acestea, își amintea de sfatul lui Zâmbărel despre gândurile pozitive. Așa că, cu inima bătând tare, a intrat împreună cu prietenul său.

În interiorul peșterii, au observat o lumină puternică ce venea de la o comoară strălucitoare. Edgar și Zâmbărel s-au bucurat de descoperirea lor și au învățat că uneori, să înfrunți frica și să mergi înainte poate duce la lucruri minunate.

De atunci, Edgar a devenit cel mai curajos din pădure. Prietenia lui cu Zâmbărel și aventurile lor împreună l-au învățat că viața este plină de surprize și că fiecare zi poate fi ca o nouă pagină dintr-o poveste minunată.

Astfel, Edgar a înțeles că, uneori, cel mai important lucru este să-ți învingi temerile și să fii deschis către aventuri noi și că prietenii adevărați sunt cei care te susțin și îți arată că poți fi puternic chiar și atunci când te simți vulnerabil.

Și, în timp ce Edgar și Zâmbărel continuau să exploreze împreună lumea minunată din jurul lor, cei mici care ascultau această poveste învățau că pot găsi curajul în ei înșiși pentru a înfrunta orice provocare și că prietenia este o comoară prețioasă în călătoria vieții.

DEZRĂDĂCINARE...

Autor: Preda Luminița-Elena

Școala Gimnazială Nr.79

București, sector 4

Septembrie cu aromă de castane coapte... După o vară toridă și o vacanță binemeritată, iată-mă din nou în clasă, în fața elevilor mei. Aceiași, dar unii mult schimbați, de parcă timpul din basme s-a pogorât pe pământ: au crescut în două luni, cât alții în doi ani.

Am deschis catalogul pentru a-i striga în ordine alfabetică. Când am întors ultima filă a catalogului, surpriză!: un nume nou, cu litere întortocheate, greu de pronunțat. Era o elevă dintr-o altă țară. I-am zâmbit și i-am urat „Bun-venit!”. Am întrebat-o dacă vorbește românește, dar mi-a răspuns în limba engleză că înțelege puțin. Mi-am dat seama că o aștepta un parcurs greu în gimnaziu, fiind originară dintr-o altă țară, dezrădăcinată dintr-o altă cultură, lăsând în urmă un mediu lingvistic și social diferit. Era puțin dezorientată. Dar ceea ce m-a intrigat a fost expresia feței sale: serioasă și, în același timp, ostilă.

Această expresie a avut-o mai mult de două luni. La ore comunica puțin, lucru de la sine înțeles, refuzând orice interacțiune cu elevii și cu noi, profesorii. Am reușit totuși să aflu de la ea, evident în limba engleză, că nu-și dorise să se mute în România, că familia fusese nevoită să plece din țară, că îi regreta pe foștii colegi și viața pe care o lăsase în urmă. Era un pui de om tare încercat! Iar eu mă simțeam neputincioasă. M-am oferit să o învăț limba română sau să găsesc pentru ea cursuri de limba română pentru străini. A refuzat ajutorul, spunându-mi că părinții ei s-au ocupat de acest aspect. Părea că în relația cu ea, băteam la o poartă închisă.

În timp și-a făcut o nouă prietenă: pe colega ei de bancă. Când eu predam sau purtam discuții cu elevii din clasă, colega ei îi traducea în limba engleză o mare parte din ceea ce spuneam eu. De-abia atunci am constatat că manifesta un oarecare interes pentru lecțiile mele. O observam cu coada ochiului: de unde mai altădată stătea numai cu capul în jos, treptat a început să privească la tablă, să fie mai atentă. Mi-am dat seama că o puteam capta cu noi strategii: am ales din lectura suplimentară opere care erau scrise și ecranizate și în limba engleză. Apoi le-am dat elevilor ca sarcină să lucreze anumite proiecte în echipă, plecând de la volumele și filmele recomandate. Am întrebat-o despre cărțile citite de ea, despre autorii ei preferați și am obținut, în sfârșit, răspunsuri. Le-am recomandat și colegilor săi una dintre acele cărți, apoi am organizat mici dezbateri pe marginea celor citite. M-a cuprins o mare bucurie când și ea a participat la discuții. Am întrebat-o apoi despre materiile preferate.

Era pasionată de matematică. În sfârșit, făcusem un pas important: fata acceptase să comunice cu mine.

Pentru că acum înțelegea mai bine limba română și se familiarizase cu alfabetul latin, am elaborat o programă școlară nouă în baza căreia am început să-i dau și câteva teme ușoare. Acesta a fost un alt pas mare. Nu se înțelegea scrisul ei, era mai mult un amestec de semne chirilice și latine, dar fata venea la școală cu temele făcute. Într-o oră de comunicare, am reușit să o conving să ne povestească despre foștii ei colegii, despre sistemul de învățământ din țara de origine. Ne-a împărtășit câteva amintiri și informații într-un mod reținut, dar reușita venea din faptul că ne acceptase, pe mine și pe colegii ei români, în universul său. Așa am aflat că la școala în care studiase era o elevă foarte bună și că îi plăcea să învețe. Aici, în România îi era foarte greu să se adapteze, poate și din cauza faptului că nu-și dorise să se stabilească într-o altă țară. Nu-i plăcea sistemul de învățământ de la noi, nici colegii; mi-era clar că avea o stare de anxietate și din cauza unui „șoc cultural”.

Într-o vacanță, a plecat în străinătate cu părinții, o călătorie prelungită cu câteva zile. Informația mi-a dat-o chiar prietena ei atunci când am întrebat de ce lipsește colega ei de bancă. Când s-a reîntors la școală, fata s-a supărat foarte tare, pentru că noi aflaserăm despre această călătorie. I-am spus că mi-ar plăcea să scrie o compunere scurtă, în limba română, în care să împărtășească impresiile ei din vacanța petrecută peste hotare, urmând să fie ajutată și de prietena sa. Mi-a adus-o în câteva zile și i-am dat prima notă de 10,00. A fost foarte fericită. Expresia ostilă de pe fața ei dispăruse.

Încet-încet, am început să-i dau și teste accesibile. Se descurca foarte bine, obținând la majoritatea note maxime. Aflând că desenează foarte frumos, am rugat-o să realizeze câteva ilustrații pentru revista clasei și am simțit-o foarte mândră că a participat și ea.

Finalul anului școlar mi-a adus o mare satisfacție. Fata m-a rugat să-i dau câteva activități suplimentare pentru a-și mări media. Evident că am acceptat. Și în ultima oră de limba română, am văzut primul ei zâmbet.

LEGENDA ORAȘULUI BACĂU

Dîrlău Gruia Alexandru

Clasa a VI-a F, Școala Gimnazială Nr. 79

Profesor coordonator, Preda Luminița Elena

În vremurile de demult, pe când oamenii străbăteau meleagurile Moldovei, un cuvânt misterios se răspândise în toate satele și târgurile din apropiere - "BÂC", fiind pe buzele tuturor. Oamenii spuneau că acest cuvânt însemna "bour" și se referea la locul unde trăiau în sălbăticie cirezile fără de sfârșit de bouri. Țăranii susțineau că BÂC-ul era un tărâm magic, un paradis ascuns în mijlocul naturii, în care bouri mari și falnici pășteau în voie pe câmpiile mângâiate de soare.

Curând, curiozitatea și dorința de a vedea aceste cirezi legendare au atras în zonă numeroși exploratori, aventurieri și căutători de comori. În drumul lor, ei au descoperit așezări de neuitat, o regiune care i-a fermecat cu peisajele sale pitorești și bogăția naturii din jur: dealuri cu vârfuri plăcut rotunjite, acoperite de stejari falnici, ape cristaline, resurse naturale de cărbune și păcură, toate într-un singur teritoriu. Astfel, în inima acestui tărâm mirific, s-a format o așezare nouă ce a purtat numele Băcău, care în timp a devenit Bacău.

Pe măsură ce localitatea a crescut și s-a dezvoltat, oamenii au menținut legenda vie, păstrând simbolul boului pe blazonul așezării. Astfel, Boul a devenit reprezentarea orașului Bacău, simbolizând puterea, dârzenia, înțelepciunea și demnitatea locuitorilor săi. Pe lângă simbolismul său cultural, Boul a devenit un personaj important în sărbătorile locale și tradițiile populare. Festivalurile anuale, cunoscute sub numele de "Zilele Boului", atrag turiști din toate colțurile țării și îi îmbie să descopere frumusețea și bogăția culturală a orașului Bacău, să cunoască istoria locurilor.

Astfel, dintr-un cuvânt magic al sălbăticiei, Băcăul a crescut și s-a transformat într-un oraș modern, dar cu o puternică legătură cu tradițiile și moștenirea sa. Legenda BÂC-ului, cu cirezi de bouri care pășteau în voie pe câmpiile sale, continuă să trăiască în amintirea oamenilor și în identitatea unică a orașului Bacău.

ÎNCREDEREA

Dumitrescu Daria Ioana

Clasa a IV-a D, Școala Gimnazială Nr. 79

Profesor coordonator, Dîrlău Oana

La periferia unui mic orășel se afla o academie de căței. Aceasta se numea „Academia Cățelușilor”. Acolo veneau fel de fel de patrupede.

Pe când norii de zahăr acopereau razele aurii ale soarelui, la academie a venit Max. V-aș lăsa să ghiciți, dar la cât de cunoscut este... v-ar lua mult timp. Max era un labrador timid și neîncrezător în el. Cred că ar trebui să aflați și cum a ajuns el la academie. Totul a început cu două zile în urmă, când Max s-a pierdut de părinții lui, așa încât a decis să meargă la academia despre care i-au povestit aceștia.

Intră timid în curtea instituției. Când ajunsese în fața ușii, Max ridică o lăbuță și bătu încetișor. În fața lui se arătă o doamnă cu părul brunet, ochii ciocolatii și un zâmbet de bun venit pentru patruped. La intrare se afla o pancartă pe care scria „Ziua Înscrierilor la Academie”, ceea ce însemna că în acea zi toți cățelei veneau să dea niște probe pentru a putea intra la academie. Max, nefiind foarte încrezător, se așeză printre ultimii la coada pentru probele de admitere. Pentru a le trece, acesta trebuia să conducă o doamnă nevăzătoare și să depășească niște obstacole. Trebuia să treacă măcar una din cele două probe pentru a fi admis. Din păcate, acesta nu a reușit la prima probă. Cu moralul la pământ, se îndreptă spre camera unde trebuia să dea a doua probă. Eșuând și de această dată, Max a fost nevoit să părăsească academia. Cu capul în pământ, iese din curte trist.

În scurt timp, chiar în fața curții academiei, o doamna nevăzătoare încerca să treacă strada, neștiind că se apropie o mașina cu viteză. Max o vede, dar speriat că nu va reuși să o ajute, a rămas încremenit. Decide totuși să încerce. Fuge pe trecere și apucă bastonul doamnei, trăgând-o încet spre trotuar. Toată lumea a ieșit din academie și a alergat spre Max și spre doamna care a fost ajutată. Atunci, Max a aflat că acea doamna era Doamna Lea, șefa academiei.

- Cine m-a salvat merită să fie admis la academie indiferent de rezultatele pe care le-a obținut până acum!

Încrederea i-a revenit lui Max și nu și-a mai pierdut-o niciodată!

IUBIREA

Nayyerani Masume Zeinab

Clasa a IV-a D, Școala Gimnazială Nr. 79

Profesor coordonator, Dîrlău Oana

Când era mai mic, un copil era tot timpul certat de către tatăl său: „Stinge lumina sau aerul condiționat”! Zi de zi, an de an, el suportase aceste observații până când, într-o zi, fiind deja băiat mare, a hotărât să meargă la o fabrică renumită pentru a obține un loc de muncă. Când a vrut să iasă din casă, tatăl lui l-a oprit, i-a dat câțiva bani și l-a îmbrățișat. În acel moment băiatul și-a zis în mintea sa: „Și momentul acesta important mi-l strică cu observațiile sale...”. Însă, tatăl i-a zis:

- În viață trebuie să fii ordonat, să ai încredere în tine, să repari acolo unde vezi că nu arată bine!

Văzând că a terminat, băiatul îi mulțumi și plecă. Pe drum a văzut un tomberon și gunoaie pe lângă el, le-a luat și le-a pus la locul lor, apoi a văzut că la ușă nu era niciun paznic, așa că a intrat. În grădină robinetul era deschis așa că l-a închis, a intrat în clădire și a văzut o clanță de la o ușă care nu era stabilă, a luat-o și a fixat-o, a observat că luminile erau aprinse, așa că le-a stins și, în final, a văzut că aerul condiționat era pornit, așa că l-a oprit cu gândul la sfaturile tatălui său. În sfârșit, a ajuns într-o cameră unde erau și alți adulți ca el, doar că mai elegant îmbrăcați. Toți cei de acolo se lăudau că au învățat în țări străine și că știau multe limbi, dar fiecare care intra în camera de interviu nu stătea mai mult de două minute, așa că el își pierdea din ce în ce mai mulți speranța gândindu-se că nu va avea nicio șansă. Exact atunci când voia să plece și-a auzit numele, așa că a intrat, gândindu-se că nu mai are nimic de pierdut. A observat că erau doar trei oameni. Unul dintre ei l-a întrebat:

- Când vrei să-ți începi munca?

Atunci, și-a adus aminte de vorba tatălui său: „Să ai încredere în tine”. El a răspuns imediat:

- Imediat când voi fi angajat.

- Ești deja angajat. Poți începe munca chiar acum, a zis unul dintre ei.

- Păi, nu mi-ați adresat nicio întrebare până acum. Ce fel de interviu este acesta? a întrebat el nedumerit.

- Noi te-am urmărit prin camerele de vedere și am văzut ce ai făcut. Le-am pus în mod special acolo deoarece voiam să verificăm dacă putem avea încredere în persoana căreia îi încredințăm postul.

În acel moment a uitat de tot: de angajare, de bani, de tot! În mintea lui era doar chipul blând al tatălui. Abia atunci și-a dat seama de ce tati și mami sunt atât de importanți în viața fiecărui copil, indiferent de vârsta lui!

COPACUL VIETII

Oprișă Denis

Clasa a IV-a D, Școala Gimnazială Nr. 79

Profesor coordonator, Dîrlău Oana

A fost odată, într-o pădure de lângă un oraș, un copac. Acesta era verde, avea crengi lungi și groase. Frunzele sale verzi se legănau în vânt, iar păsările veneau din locuri îndepărtate pentru a sta pe crengile sale și ciripeau bucuroase cântecele lor. Era un copac frumos și vesel.

Copacul avea o legătură specială cu un băiețel care locuia în orașul din apropiere. Acesta venea în fiecare zi să se joace cu copacul. Mânca merele și împărțea cu copacul ideile sale și planurile de viitor. Stăteau ore în șir de vorbă și râdeau împreună. Băiatul îl considera norocos pe copac, deoarece avea parte de cea mai frumoasă priveliște, ape strălucitoare, apusul soarelui, briza și considera că ar fi putut să locuiască acolo pentru totdeauna. Însă, bucuria copacului era prezența băiatului cu care ar fi împărțit orice. Odată cu trecerea timpului, băiatul creștea, avea prieteni noi și petrecea din ce în ce mai puțin timp cu copacul. Băiatul își dorea să-și construiască un viitor și erau zile întregi când acesta nu mai vizita copacul. Într-o zi, băiatul a venit la copac și i-a spus că este deja prea mare să se mai urce în el, să mănânce mere și să se lege pe crengi. Acesta își dorea să călătorească, însă era trist că nu avea bani. Considera că doar dacă ai bani poți fi fericit. Atunci, copacul i-a dăruit toate merele pe care le avea pentru a le vinde. Credea că așa băiatul o să fie fericit.

După mai mult timp, băiatul s-a întors și i-a spus că este căsătorit și că are copii. Copacul l-a văzut trist pe băiat și l-a întrebat ce îi lipsește pentru a putea fi fericit. Acesta i-a spus că are nevoie de o casă. Auzind acest lucru, copacul i-a dăruit crengile sale pentru ca băiatul să-și poată construi o casă. Băiatul a tăiat toate crengile și a plecat.

După câțiva ani, băiatul care acum era un adult, s-a întors trist la copac. Când acesta l-a văzut atât de trist și-a dorit să afle ce s-a întâmplat. Atunci a aflat că băiatul fusese părăsit de soție, iar copiilor nu le mai păsa de el. În acel moment copacul a realizat că nu mai are crengi cu care să-l mângâie și nici mere să-l poată înveseli, așa că l-a întrebat ce l-ar face fericit. Acesta i-a răspuns că și-ar dori să aibă o barcă pentru a putea naviga în apele cristaline și să aibă parte de căldura soarelui. Aflând dorința băiatului, copacul i-a spus să-i taie trunchiul și să-și construiască o barcă pentru a putea naviga departe, așa cum își dorește. Băiatul a tăiat trunchiul, iar copacul era fericit că l-a ajutat pe băiat, dar trist că îl vedea pe acesta plecând.

Anii au trecut, iar din copacul minunat a rămas doar un ciot. Nu se mai putea bucura de vântul care îi legăna crengile, de frunzele dese și frumoase, de merele mari și roșii, de ciripitul păsărilor și de prezența băiatului. Oamenii defrișaseră pădurea și au construit multe clădiri înalte. Băiatul, care acum era un bătrânel, s-a întors la copac. Din cauza poluării, acesta nu mai putea să respire bine. A văzut că pădurea a dispărut și a realizat că betonul nu poate oferi aer curat. Era bătrân și obosit tot timpul. Copacul, care acum era un ciot i-a spus să stea pe el și să se odihnească. Au stat de vorba și copacul s-a bucurat de prezența prietenului său, căruia i-a oferit tot ce se putea.

Aceasta poveste este despre prietenie și despre iubirea necondiționată a naturii. Oamenii nu pot trăi fără copaci și nici copacii fără oameni. Natura trebuie prețuită!

TOLERANȚA

Panait Mihnea Alexandru

Clasa a IV-a D, Școala Gimnazială Nr. 79

Profesor coordonator, Dîrlău Oana

La o școală s-a înscris o elevă nouă, cu câteva probleme legate de aspectul pielii, ea având o boală din naștere. Fata era numită Sam. Când a intrat în clasă, bullyul clasei, pe nume Yasmine, își făcuse deja un plan cum să o facă să se simtă rău. În următoarea pauză, a venit la ea și a spus:

- Bună, fată nouă, cum te cheamă?
- Bună, mă cheamă Sam.
- De acum o să îți spun piele de șopârlă, pentru că asta ești! Apoi a început să râdă în hohote...

Sam a făcut nenumărate reclamații, dar Yasmine nu se oprea până când, într-o zi, mama ei a văzut-o cum îi făcea poze lui Sam pentru a le posta și pentru a râde de ea și în mediul online. Când mama fetei a văzut cum fiica ei făcea poze altei fete cu care ea avusese ceva în comun, a luat-o pe Yasmine lângă ea și i-a spus că și ea a avut aceeași boală în copilărie și că nu se simțea deloc bine când ceilalți râdeau de ea.

Fata și-a cerut scuze pentru tot ce a făcut și, treptat, a devenit prietena lui Sam.

POVEȘTILE STRĂBUNILOR

Prof. Sava Elena

Școala Gimnazială Specială nr. 4, București

La marginea unui mirific sătuc de munte, unde șiroaiele line ale pâ râului se aud melodios din generație în generație, tot la fel se transmit povețele, poveștile ce imprimă în sufletul nepoților o taină ce este descoperită și înțeleasă în filele vieții de adult.

O astfel de poveste este pilda celor doi lupi. Pe măsură ce creștem în viața adultă, uneori simțim că sunt doi lupi în interiorul nostru care se luptă să preia controlul, să fie mai presus, manifestându-se în și prin comportamentul nostru.

Așa cum ne povestea bunica, cu multă blândețe și bucurie, în interiorul nostru există un lup cu păr moale cărunț, ca un bun înțelept, cu o privire blândă ce se descoperă în ochii calzi, și un zâmbet blând pe buze ce schimbă orice vreme cu nori din sufletul amărât de poverile vieții.

Acest lup vede frumusețea din sufletul oamenilor, din preajma lucrurilor simple ce îl înconjoară. Este un lup ce mulțumește cu recunoștință pentru darul vieții, pentru pace, pentru bunătate și vede iubirea manifestată prin tot ceea ce are numele creației Domnului.

Precum spunea bunica, pentru acest lup, dragostea este ceea ce contează mai mult decât orice altceva, el știe că fără iubire, lumea noastră cu animale și oameni ar înceta să mai existe.

Pășim în această lume ca urmare a unui act de iubire și creștem prin dragostea pe care ne-o arată părinții, bunicii, neamul nostru.

Dorim să fim iubiți și viețile noastre sunt hrănite și îmbogățite atunci când iubim și suntem iubiți în schimb. Suntem iubire și transmitem iubire.

De asemenea, lupul pare să știe că bunătatea face parte din iubirea aceea. Când suntem buni cu ceilalți este posibil – deși nu întotdeauna – să ne ofere și ei bunătate înapoi, să oglindim exact ceea ce este în adâncul inimii noastre.

Zâmbește cuiva și există o șansă mare să zâmbească înapoi, zâmbetul este molipsitor și aducător de trăirea frumoasă a momentului aici și acum.

Ajută, întâmpină cu bunătate și vei putea muta munții din loc, mai spunea draga bunică.

Dar, a continuat bunica, să ne imaginăm că în haită mai este și un alt lup care nu gândește la fel. Acest lup are o față cu adevărat răutăcioasă și urâtă. El se arată amenințător față de celelalte animale, iar când se manifestă, de obicei o face pentru că simte mai degrabă frică decât dragoste și respect. Acesta este lupul fricii, lăcomiei și urii.

Poate că este speriat sau îi este frică, și aceea este întotdeauna în gardă, rănilor lui sufletești mocnesc permanent. Din păcate, nu a învățat că, fiind atât de furios sau agresiv față de ceilalți, gândindu-se la cine sau ce urăște, mai degrabă decât pe cine sau ce iubește, creează o mulțime de sentimente nocive în sine și printre ceilalți.

Acest lup vrea să fie el pe primul loc, în timp ce lupul păcii, dragostei și bunătații se îngrijește atât de fericirea și bunăstarea altora, cât și de a lui.

După cum vă puteți imagina, doi astfel de lupi dintr-o haită ar putea fi într-o luptă permanentă pentru a vedea care dintre ei va decide soarta haitei și calea pe care o vor urma.

Lupul păcii, al iubirii și al bunătații vrea să împărtășească acele valori cu toată lumea, în timp ce lupului fricii, lăcomiei și urii îi pasă numai de sine.

În acest mod, mai spunea bunica, se luptă și cei doi lupi în interiorul nostru. Noi suntem răspunzători pentru ceea ce alegem să păstrăm sau să transmitem în interacțiunea cu cei din jur, câștigătoare fiind acțiunile dătătoare de bunătate, smerenie, credință și speranță.

Așa cum spune și un proverb din folclorul românesc: „ceea ce semeni aceea vei culege”.

Acest proverb, alături de povestea celor doi lupi spusă de bunica, să ne rămână ca povața și îndemn pentru o viață trăită în iubire, pace și bunătate.

SĂ FIM COPII!

Prof. Sava Cristian

Școala Gimn. Specială nr. 4, București

Odată, un profesor celebru se întorcea acasă de la o prelegere importantă pe care tocmai o ținuse în fața unui grup de stimați colegi și era foarte mândru de laudele pe care le primise.

Drumul lui spre casă trecea pe lângă plajă. Aici, pe plajă, ceva i-a atras atenția. Un copilaș de pe plajă construia cel mai mare și mai elaborat castel de nisip pe care profesorul îl văzuse vreodată.

Copilul era foarte atent când scotea și ridica nisipul în palmele sale, așezându-l ferm, dar ușor, în poziția dorită. El a creat cu grijă turnuri și turnulețe, a săpat un șanț și a ridicat steaguri, într-o totală atenție și concentrare.

Când copilul și-a terminat impresionanta operă de artă, s-a întins pe nisip, părând că își admiră lucrarea.

Apoi, brusc, dintr-o dată, a sărit înainte, a sărit pe castel, l-a doborât, l-a împrăștiat peste tot pe nisip și a privit cum val după val spală orice dovadă a existenței sale. Acum era ca și când castelul nu ar fi existat niciodată, era o plajă curată.

Profesorul a fost șocat. „Ce risipă!”, a gândit el.

„De ce a trebuit să fie distrusă o astfel de realizare?

De ce și-ar distruge un creator propria opera?”

A traversat plaja până la copil și l-a întrebat pe acesta:

- „De ce îți petreci atât de mult timp și depui atât de mult efort construind un castel așa de uriaș și complex doar pentru a-l dărâma la final?”
- „Părinții mei mi-au pus aceeași întrebare”, a mărturisit copilul.
- „Mama vede ceva foarte simbolic în ceea ce fac, dar așa este mama mea. Ea îmi spune că fiecare grăunte de nisip este ca o trăsătură, o calitate a omenirii.

Împreună, oamenii, pot crea ceva impresionant, dar când uită de relațiile unora cu alții și încearcă să existe ca un grăunte de nisip solitar, ajung să distrugă ce este în jurul lor, cam în același mod în care am distrus eu castelul sau în care oceanul l-a rupt în milioane de bucăți și l-a împrăștiat de-a lungul plajei.

- „Tatăl meu, însă, spune că este un mod de a învăța despre viață. Nimic nu ține la nesfârșit.

Ca și castelul de nisip, totul este creat și distrus, există și dispare, este trecător. Când apreciem acest lucru, putem începe să ne bucurăm de timpul pe care îl avem la dispoziție.

El spune că prin construirea de castele de nisip copiii pun în practică o modalitate de a învăța intuitiv și de a înțelege unele lecții importante ale vieții.

"Pentru mine!?" spune copilul. „Pentru mine, este doar un joc. Vreau doar să mă bucur de ceea ce fac și să mă distrez. Vreau doar să mă joc!"

Lectorul și-a desfăcut șireturile de la pantofi, și-a dat deoparte încălțăminte, și-a dat jos șosetele și si-a îndoit pantalonii. Și-a desfăcut cravata, câțiva nasturi de la cămașă și s-a așezat lângă copil, direct pe nisip, întrebând: „Pot să stau și să mă joc și eu cu nisip?"

POVESTEA CĂȚELUȘILOR

Sonustun Ayda

Clasa a IV-a D, Școala Gimnazială Nr. 79

Profesor coordonator, Dîrlău Oana

Robert și Andra erau verișori primari și de două săptămâni se aflau în vacanță la bunici. Aceștia locuiau într-o zonă de deal, într-un sat aflat la treizeci de km de primul oraș. În spatele grădinii curgea un râu a cărui apă rareori ajungea până la genunchi, rece ca gheața și limpede ca un cristal. Între casă și hotarul unde curgea râul era o livadă cu pomi fructiferi, iar mai în spate patru nuci imenși umbreau pământul în zilele dogoritoare. Acolo cei doi copii își stabiliseră locul de joacă. Aduseseră din casă o măsuță, câteva scăunele mici, jucării, iar toate acestea le așezaseră într-un cort improvizat de ei. Aici, Robert, Andra și alți copii de prin vecini cu care se împrieteniseră își petreceau mare parte din timp. În acea zi plouase de dimineață, iar copii își petrecuseră timpul în casă. După prânz, când ploaia a încetat, soarele s-a ivit de după nori. Bucuroși, au ieșit afară la joacă, dar pământul era ud și cortul asemeni, deci nu se puteau bucura de locul lor de joacă.

Robert care se juca cu o minge mică de tenis se oprește brusc și spune:

- Andra, ce-ai zice dacă am merge la plimbare pe malul râului, până la podeț?

Podețul nu era foarte departe. Era construit din lemn și se putea traversa râul numai pietonal, fiind și foarte îngust.

- Ce bine zici!

- Hai să mergem! Dar mai întâi, să o anunțăm pe buni!

Cei doi au rupt-o la fugă spre casă, iar când s-au apropiat au început să o strige pe bunică.

- Ce e, dragilor? zise aceasta ieșind îngrijorată din bucătărie.

- Am vrea să mergem până la podeț în plimbare! zise Andra.

- Numai dacă îmi promiteți că veți fi cuminți și mergeți doar până la podeț.

- Mulțumim! Vom fi cuminți!

Cei doi, plini de entuziasm, au pornit spre râu având fiecare în mână câte o gălețușă în care să pună pietricele frumos colorate și mai deosebite. Până să ajungă la râu, s-au oprit din când în când atunci când observau câte o piatră demnă de colecția lor.

Deodată, Andra se oprește și spune:

- Robert, tu auzi?

- Ce?

- Ascultă! Se aud niște sunete...

- Hai să ne uităm prin tufișuri, spuse Robert.

Copiii începură să caute locul de unde venea zgomotul. Deodată, Andra a început să strige:

- Robert, Robert, vino repede aici!

Acesta, care se afla prins printre niște rugi de mure, la strigătul Andrei, încercând să iasă de acolo, s-a zgâriat pe picioare și și-a sfâșiat pantalonii.

- Ce e? Ce e? zise acesta supărat.

- Vino repede aici!

Ajuns acolo, văzu trei cățeluși mici care dădeau fericiți din coadă și lătrau bucuroși la vederea lor. Erau așa de mici că de-abia puteau sta pe picioare. Erau tare pufoși, ca niște cățeluși de plus, iar ochii le străluceau ca niște mărgeluțe.

- Oare unde o fi mama lor? întrebă Andra.

- Eu ... eu, cred că sunt abandonați. Altfel ar fi fost aici!

- Și acum, ce facem?

- Așteptăm, Andra, să vedem dacă se întoarce!

În timp ce copiii se jucau cu cățelușii, un vecin pe nume Nea Costică, pe care copiii îl cunoșteau, tocmai trecea pe acolo. Văzându-I, îi întrebă:

- Ce faceți acolo, copii?

- Am găsit niște cățeluși și așteptăm să vină mama lor!

-Așteptați voi mult și bine, că mama lor nu mai vine! Aceștia sunt abandonați, ieri erau tot aici. Eu plec, aveți grijă să nu vă prindă seara pe aici.

Andra, cu ochii umezi de lacrimi și voce tremurândă, zise:

- Robert, eu zic că dacă-i lăsăm aici nu voi putea dormi la noapte.

- Hai să-i luăm acasă, sunt sigur că bunica ne va certa, dar ne vom ocupa să găsim noi stăpân potrivit pentru ei.

Zis și făcut! Ajunși acasă cu cei trei cățeluși, contrar așteptărilor, bunica nu a fost supărată, ba chiar a dat dovadă de bunătate.

- Copii, dacă vreți să îngrijiți acești cățeluși până le vom găsi stăpâni, am câteva condiții. Rămân în sarcina voastră exclusiv, vor dormi în magazie și voi le veți găsi stăpân.

- Bunico, esti cea mai bună! strigă Robert.

- Hai, acum duceți-i în magazie și puneți-le lăptic, că sigur le este foame!

Cu inimile pline de bucurie, Robert și Andra au dus cățelușii în noua lor casă, i-au hrănit și le-au făcut un culcuș unde să doarmă. Tot în acea seară i-au și botezat: Rex, Sara și Jazz.

Dimineața, când s-au trezit, primul lucru pe care l-au făcut a fost să meargă la micuții lor prieteni. Regulile bunicii au fost respectate întocmai. După o săptămână, cățelușii prinseseră putere

și alergau prin curte. Primul care și-a găsit stăpân a fost Jazz, acesta fiind adoptat de către Nea Costică, iar ceilalți doi au plecat unul la București, cu Robert, și altul la Pitești, cu Andra.

Și uite așa, cei trei cățeluși sunt bine și sănătoși, alături de noii lor stăpâni!

OPTIMIZAREA ATENȚIEI LA ELEVII CU CES INTEGRAȚI ÎN ȘCOALA DE MASĂ

Felicia Iacob, profesor educator
Școala Gimnazială Specială "Sfântul Nicolae"

Adaptarea școlară a elevului presupune existența unui set de resurse psihofizice precum și multiple capacități compensatorii.

O problemă importantă în adaptarea școlară a copiilor cu CES o reprezintă modul de organizare a activității psihofiziologice a acestora, capacitatea lor de a-și ierarhiza tendințele și de a colecta selectiv informațiile.

Atenția este un proces psihofiziologic complex de utilizare selectivă a resurselor cognitive în vederea realizării eficiente a activităților noastre. Ea este o condiție primară pentru funcționarea cognitivă și comportamentală a subiectului uman.

Atenția prezintă mai multe însușiri, dintre care cele mai importante sunt: volumul atenției, stabilitatea, mobilitatea, distributivitatea și selectivitatea/concentrarea atenției.

Definitorie pentru atenție este selectivitatea/concentrarea. Aceasta se referă la focalizarea resurselor cognitive de prelucrare a informațiilor pe informațiile relevante pentru scopurile sau sarcina subiectului și la ignorarea informațiilor irelevante în raport cu acestea.

Modelele tradiționale ale atenției consideră că informațiile care sunt receptate la nivelul analizatorilor sunt prelucrate automat, mai mult sau mai puțin sofisticat. Astfel, unele sunt prelucrate la nivelul trăsăturilor fizice, în timp ce altele sunt prelucrate până la nivel semantic.

Acest model care consideră că mecanismul principal al atenției concentrate îl constituie activarea și prelucrarea preferențială a informației relevante pentru subiect, care la rândul ei indirect determină/favorizează ignorarea informațiilor irelevante pentru subiect, s-a exprimat în mai multe teorii specifice concretizate în teste clasice de atenție precum Testul de atenție Toulouse-Pieron, Testul de atenție Praga. Recent însă acest model a fost redimensionat. Astfel s-a avansat ideea că atenția concentrată nu înseamnă activarea informațiilor relevante, ci inhibiția activă a informațiilor irelevante pentru subiect.

Această reconceptualizare teoretică are un impact semnificativ asupra metodologiei și instrumentarului psihologic.

Cercetările care operaționalizează atenția concentrată s-au concretizat în mai multe concluzii:

1. Atenția concentrată este mai slabă la nivelul copiilor, crește la vârsta adultă, ca apoi să se reducă la vârsta înaintată.

2. Atenția concentrată este redusă în anumite tulburări psihice și emoționale precum schizofrenia, tulburări cognitive.

3. Atenția concentrată este asociată, corelând pozitiv, cu diferite trăsături de personalitate (ex: sugestibilitatea, hipnotizabilitatea).

4. Fiind o componentă a capacității generale de învățare, atenția concentrată este o precondiție importantă precum orice proces de învățare și pentru reușita într-un spectru larg de activități umane.

5. Atenția concentrată este o precondiție importantă pentru reușita în diverse meserii.

Sistemul orientării de bază funcționează prin mai multe componente. Componenta de baza este reflexul de orientare (RO).

Componentele psihologice și psihobiologice ale copilului sunt componente ale RO la schimbarea câmpului de stimuli vizuali și auditivi.

Există trei clase de comportamente reflexive de bază (după Nicolai Socolov):

a) reacții de orientare (OR)

b) reacții defensive (DR)

c) reacții de adaptare (AR)

Sistemul de orientare este dinamic, reglator și prevăzut cu feedback, având rolul de a regla schimbul de informații dintre organism și mediu. OR pregătește organismul pentru o recepție selectivă a stimulilor externi.

La copilul cu CES, atenția este caracterizată printr-un grad crescut de instabilitate.

În activitatea de stimulare cognitivă cu această categorie de elevi, am avut în vedere stabilirea unui nivel optim de activare psihonervoasă prin folosirea adecvată a modului de expresie verbal și gestual.

Prezentăm cazul elevei NG din clasa a III-a, Școala Generală nr. 170, cu diagnosticul psihologic de deficiență mintală ușoară (QI=75), diagnosticul educațional, dislexo-disgrafie și diagnosticul medical, endocardită. Până în prezent, eleva a fost inclusă în programul de sprijin, beneficiind de ajutorul specializat al profesorilor itineranți.

Particularitățile psihoindividuale ale elevei:

- somatic: dezvoltare armonioasă;
- psihic: întârziere în dezvoltarea psihică;

deficit de concentrare a atenției;

memorie predominant mecanică;

limbaj și comunicare: comunică cu ușurință (este vorbăreată),

vocabular bine dezvoltat

temperament extravert.

- social: socializare bună;

susținere familială bună.

- educațional: recunoaște și reproduce relativ bine literele alfabetului, dar nu le poate integra la nivelul cuvântului;

capacitate redusă de a diferenția unele sunete ale limbii (p-b);

incapacitate de a scrie sau citi spontan după dictare;

memorează foarte ușor cuvintele simple și le reactualizează;

recunoaște cifrele (cu unele excepții);

calculează (oral și scris) cu greutate în centrul 1-10.

- atitudinea personală față de activitățile programului de sprijin:

activitatea de învățare i se pare împovărătoare, dar s-a conformat

încă de la începutul programului.

Obiectivele programului:

A. Cognitive

1. Formarea deprinderilor corecte de scris- citit și înlăturarea celor deficitare;
2. Formarea deprinderilor de calcul matematic oral și scris;
3. Formarea capacităților de concentrare a atenției;
4. Stimularea capacității mnezice.

B. Afective

1. Armonizarea afectiv-motivațională;
2. Stimularea dezvoltării încrederii în sine.

C. Psihomotrice

1. Armonizarea psihomotrică.

În lucrarea noastră am folosit extensia unui obiectiv cognitiv: stimularea capacității de concentrare a atenției.

Strategiile de intervenție folosite pentru stimularea capacității de concentrare a atenției au avut în vedere două momente:

- captarea atenției;
- menținerea atenției.

Pentru captarea atenției am folosit:

- limbaj receptiv și expresiv;
- prompting verbal și postural care a fost scăzut treptat de-a lungul unei activități;
- stabilirea contactului vizual;

- jocul.

Pentru menținerea atenției am folosit probe curriculare și probe psihologice.

A. Probele curriculare folosite pentru menținerea atenției:

Am solicitat eleva să rezolve anumite probleme școlare, repetând solicitarea până la rezolvarea corectă și formarea autonomiei. Timpul de lucru a fost crescut progresiv.

Exemple de exerciții:

Limba română:

- citirea și scrierea alfabetului;
- exerciții de copiere, citire, dictare de cuvinte simple și propoziții scurte, corectarea acestora cu ajutorul elevei;
- exerciții de imitare (scriere) a modelului ideal și repetarea acțiunii până când dispare greșeala;
- exerciții de formare de cuvinte din litere și sunete care pot fi confundate;
- sublinierea sunetelor asemănătoare dintr-un text;
- sublinierea (căutarea) unei litere într-un text;
- citirea textelor școlare, exerciții de dezvoltare a vorbirii.

Matematică

- exerciții de comparare a grupurilor de obiecte;
- exerciții de grupare și regroupare a obiectelor;
- exerciții de numărare din 1 în 1, 2 în 2, 3 în 3;
- exerciții de adunare și scădere cu numere naturale de la 0 la 30 fără trecere peste ordin;
- exerciții de descompunere a numerelor;
- decuparea unor figuri geometrice desenate.

B. Probele psihologice folosite pentru menținerea atenției:

Am solicitat eleva să rezolve în mod repetat sarcini din teste (probe) destinate evaluării capacității de concentrare și a capacității de distribuție a atenției. Exemple de probe:

- testul Bourdon
- testul Toulouse-Pieron
- testul Praga
- testul de atenție distributivă M. Peteanu
- testul de atenție concentrată BTPAC

Stimularea cu ajutorul probelor psihologice de atenție a urmărit gradual dezvoltarea următoarelor capacități:

- capacitatea de a distinge elementele similare într-un spațiu neomogen;
- capacitatea de adaptare la sarcină și creșterea rezistenței la oboseală;

- viteza și acuratețea cu care copilul poate să se focalizeze selectiv;
- capacitatea de a-și menține atenția focalizată pe ținte vizuale din zone delimitate;
- capacitatea de a-și distribui atenția;
- capacitatea de a-și menține atenția concentrată prin inhibiția activă a informațiilor irelevante.

La sfârșitul programului de sprijin alocat clasei a III-a, eleva se adapta mult mai bine sarcinilor școlare, datorită faptului că însușirile atenției au dobândit indici superiori, caracteristici formării deprinderilor psihice.

Următorul an de studiu, activitatea a fost continuată folosind în principal aceleași metode de stimulare.

Bibliografie:

1. Psihologia dezvoltării umane- Ana Muntean, Editura Polirom, Iași, 2006;
2. Bateria de teste psihologice de aptitudini cognitive-Manual de utilizare (BTPAC), COGNITROM, Editura ASCR, 2003;
3. Metode de psihodiagnostic- Valentina Horghidan, Editura R.A, București, 1997;
4. Sinteze de psihopedagogie specială- Alois Gherguț, Editura Polirom, Iași, 2007.

ÎN LUMEA LUI „VREAU” ȘI „DĂ-MI”

Profesor învățământ primar Oana Dîrlău

Școala Gimnazială Nr. 79, București

Ionel abia împlinise zece ani. Era înăltuț, cu fața ca o inimioară, încadrată de o mulțime de cârlionți blonzi. Din acest motiv primise porecla „Zuluf”. Era un copil drăgălaș, puțin cam static, dar cu rezultate foarte bune la școală.

Locuia împreună cu familia lărgită: cele două surori mai mari, mami, tati și bunicii paterni. Era mezinul și, se înțelege, răsfățatul familiei. Tot ce își dorea primea imediat: fetele îl ajutau când întâmpina dificultăți la școală, îi explicau de fiecare dată când ceva nu îi era clar, îl lua la plimbare prin parcul central, la film, la mall, la cumpărături, dar ce nu făceau pentru satisfacția lui?!

Părinții, la rândul lor, nu știau cum să-l mulțumească mai repede. Nici nu deschidea bine gura cum că-și dorea ceva și aceștia se și grăbeau să-i cumpere: adidași scumpi, haine de firmă, care mai de care mai sofisticate, nimic nu conta! Toate pentru a-l face fericit pe Ionelaș, unicul băiat din familie.

De bunici, ce să mai spun... Le era lumină ochilor! Cum se făcea dimineată se și duceau în camera lui Ionelaș pentru a-l trezi, mângâindu-l pe spate, făcându-i puțin masaj la piciorușe... Răsfățat era puțin spus... Despre mâncare, ce să vă mai povestesc: aproape tot meniul casei era stabilit în funcție de dorințele băiatului.

Și totuși, chiar în aceste condiții, nimeni nu ar fi avut nimic de spus dacă...

- Buni, dă-mi hainele!
- Mami, vreau la film!
- Dă-mi jocul de pe dulap, bunicule! Și mai repede, că n-am timp liber la dispoziție!
- Vreau la mall acum! striga din capul scărilor spre sora mijlocie.

Da, v-ați dat seama, e adevărul adevărat: copilul Ionel vorbea în acest fel cu toți cei din jurul său! Nu existau formule de politețe, deși, la școală, doamna învățătoare pusese mare accent pe aceste conținuturi. Niciun „te rog...” sau „ai putea să...”! Considera că ar fi doar o pierdere de vreme și el nu avea timp de pierdut!

Vacanța de vară sosi și, odată cu ea, apărură și zilele călduroase, sufocante uneori.

- La plimbare vreau, buni! Acum! Mă topesc de căldură și-mi stă gândul doar la gelateria din centrul parcului.

Imediat s-a îmbrăcat bunica, ca nu cumva să-și piardă răbdarea băiețelul. Au ajuns repede la locul dorit, dar coada era destul de lungă. Nimic surprinzător ținând cont de căldura apăsătoare! Reuși cu greu să-și păstreze răbdarea, iar când ajunse în fața vitrinei strigă:

- Să-mi dați rapid două cupe de înghețată cu aromă de caramel!

Vânzătoarei îi dispăru zâmbetul din colțul gurii. Se uită pe deasupra ochelarilor când la copil, când la bunică, după care îi spuse calm, dar apăsător:

- Următorul, vă rog!

Apoi s-a întors spre Zuluf:

- Te rog să te reasezi la rând. Îți mulțumesc!

Bunica nici nu îndrăznea să se uite în ochii doamnei vânzătoare. Cu capul plecat, îl luă pe băiat de mână și se așeză din nou la coadă.

- Dar, de ce?? o tot întreba nedumerit băiatul pe bunicuță, însă aceasta nu scotea niciun cuvânt. Ce doamnă nepoliticoasă!!! Incredibil! Le va spune acasă părinților și-i va trimite să o reclame!

În sfârșit, cu greu îi veni din nou timpul pentru a cumpăra înghețata preferată. Doamna vânzătoare îi zâmbi binevoitoare, apoi îl întrebă:

- Ai putea să-mi spui ce anume dorești să cumperi?

- Puneți-mi urgent două cupe de înghețată! Cu aroma de caramel să fie!

Dar doamnei deja fața îi devenise serioasă, iar bunicii îi crăpă obrazul de rușine!

- Un elev cu rezultate atât de bune la școală, dar cu un comportament atât de nepotrivit... Păcat, mare păcat! Te rog să revii când vei ști să te adresezi corespunzător. Sper să înțelegi și să îndrepti repede acest aspect. Îți mulțumesc!

Bunica îl luă din nou de mână. Nu se mai așeză la coadă, ci găsi o bancă retrasă, la umbra unei sălcii bătrâne. Lacrimile începură să-i curgă pe obraz, ca o ploaie mărunță, dar deasă. Ionel era nedumerit. Se uita la ea neștiind cum să reacționeze. Cu ce greșise atât de mult încât să o facă pe buni să plângă?

- Dar, buni... , te rog, eu te iubesc mult... , nu vreau să fii tristă din cauza mea! Spune-mi, cu ce te-am supărat? Vreau să-mi îndrept greșeala!

Cu ochii plini de lacrimi, buni i-a explicat ce înseamnă să fii politicos, să folosești formulele speciale, să-i respecti pe cei din jurul tău, indiferent de vârstă sau profesie. Au stat mult timp pe acea bancă, au discutat diferite situații când el s-a adresat nerespectuos, când i-a jignit pe cei din jur prin tonul nepotrivit sau cuvintele greșit alese. Rușinat peste măsură, Ionel îi ceru scuze bunicii pentru toate neplăcerile create, apoi se ridică de pe bancă spunându-i:

- Te rog să mă aștepti aici! Revin cât pot de repede, nu te îngrijora, voi fi atent și respectuos!

Se îndreptă direct spre gelaterie. Cu capul în pământ, îi spuse doamnei vânzătoare:

- Vă rog să mă scuzați pentru felul în care v-am vorbit și m-am comportat! Lecția dumneavoastră a fost usturătoare, dar atât de necesară! Nu pot decât să vă mulțumesc din toată inima!

Doamnei i se luminează chipul. Se uită la el cu blândețe și îl întreabă:

- Te pot ajuta cu ceva? Ai vrea o anumită înghețată? Fac eu cinste! și îi făcu cu ochiul, aplecându-și privirea spre vitrina cu arome.

Ionel luă două cornete: primul cu aromă de căpșune, preferata bunicii, și altul cu aroma de caramel. Îi mulțumi doamnei, apoi, zâmbind cu mândrie, se întoarse la buni.

AURORA

Pătru Iulia Aurora
îndrumător Preda Luminița,
Școala Gimnazială nr.79 București

Mi-am trântit hanoracul în valiză, cu tristețe. Nu voiam să mă mut în Canada. Era prea departe. Totuși, mama a primit o ofertă minunată. Știu că acest lucru o va face fericită, de aceea am mințit-o că sunt de acord. Am închis fermoarul și am scos geamantanul pe hol. M-am uitat pentru ultima oară în camera mea. Odată, plină cu păpuși, plușuri și alte jucării, acum era goală, ca un șantier de construcții. Amintiri fericite îmi veneau în minte, parcă cu scopul de a mă face și mai tristă. Am privit geamul, care, acum câteva luni, era plin de abțibilduri cu personaje mai curajoase și mai puternice decât mine. Acum se putea vedea clar casa vecinei noastre. Cel mai rău îmi părea că nu mă mai puteam duce la bunica în fiecare vară.

Dintr-odată, am auzit-o pe mama strigându-mă:

- Aurora! Suntem gata de plecare.

Am coborât cu domnul Porcușor în brațe. Mă întrebam dacă a venit doamna Peters, fosta colegă a mamei care ne-a cumpărat mașina. Mama a zis că ea ne va duce la gară, de unde vom lua trenul spre aeroport. Mi s-a părut un pic cam ciudat, dar nu hotărâam eu.

Mama mă aștepta la ușă, îmbrăcată în paltonul ei alb cu negru. Mă uitam în jos, încercând să ascund faptul că ochii mei erau umpluți cu lacrimi. Deja aveam doisprezece ani, iar asta nu e o vârstă la care să mai plângi.

- Ești gata de plecare, scumpo? m-a întrebat mama, punându-și geanta bleu pe umăr.

- Da, îl am până și pe domnul Porcușor, i-am răspuns. M-a ajutat bunica în weekendul acesta să îi pun un petic pe burtică, unde l-a rupt verișorul Victor.

- Chiar mai plimbi porcul acela de pluș pe oriunde mergi? a râs ea. Nu mai ai cinci ani! Speram și eu că poți să i-l lași lui Victor, dacă tot l-a rupt...

M-am uitat la ea în același fel în care se uită un vultur la prada sa. Domnul Porcușor îmi era cel mai bun prieten, iar dacă i-l lăsam lui Victor, probabil ar fi ajuns jucărie pentru căței sau prăfuit prin pod. Știu că nu sunt prea generoasă, dar m-ar fi întristat să i-l dau.

Am ajuns la aeroport. Drumul ne-a luat o oră. Nu mai fusesem decât de două ori cu avionul: o dată în Franța, în urmă cu trei ani, și o dată în Republica Moldova, dar atunci eram foarte mică. Mereu mi-a plăcut să zbor cu avionul. Îmi place și mai mult atunci când nu mă dor urechile. În timp

ce aşteptam la rând să ne verifice paşapoartele, m-am uitat la domnul Porcuşor, gândindu-mă dacă mama avea dreptate. Nu a durat mult până am trecut de securitate şi am ajuns la poarta de îmbarcare.

Când a venit ora de plecare, ceilalţi pasageri s-au înghesuit care să urce mai repede în avion. Eu nu mă grăbeam, chiar dimpotrivă. Nu voiam să plec deloc. În câteva minute am ajuns şi noi în avion. Scaunele erau moi şi albastre. Ne-au mai dat o păturică şi o pernuţă. Deja se însera, deoarece luaserăm biletele astfel încât să ajungem la prânz în Canada. Îmi era somn. M-am învelit cu păturica şi l-am luat pe domnul Porcuşor în braţe. Am adormit mai rapid decât un bebeluş.

M-am trezit într-un vis care părea foarte real. Mă simţeam sufocată şi fără aer, ca şi cum cineva mă sugruma. Locul în care eram semăna cu oraşelul în care trăieşte bunica, iar eu mă aflam în faţa casei ei. Țiglele erau în aceeaşi poziţie, iar uşa avea aceeaşi nuanţă de roşu-ţipător. Am deschis poarta. La intrarea în casă m-au întâmpinat florile, îngrijite zi de zi de bunica. Totul arăta exact aşa cum îmi aminteam. Am realizat că mi-era dor de bunica şi de verile petrecute cu ea. O lacrimă de durere s-a rostogolit pe obrazul meu şi a căzut pe pământ. Picătura a început să se înnegrească până a devenit la fel de neagră ca cerneala. Apoi a crescut, s-a transformat într-o baltă care tot creştea. În scurt timp, pantofii mei albi erau înecaţi în mâzga neagră. Am încercat să alerg, dar îmi simţeam picioarele mele lipite de podea. Am încercat să ţip, dar nici asta nu puteam să fac. Mi-am închis ochii. M-am gândit la ceva frumos: la restaurantul chinezesc de lângă şcoală, la domnul Porcuşor şi la pisici.

Când mi-am deschis ochii mă aflam din nou în avion. Eram plină de transpiraţie şi gâfâiam de parcă alergasem la maraton. Eram grozav de speriată. Mâinile îmi tremurau şi arătam ca şi cum aş fi văzut o fantomă. Mama, care aţipise odată cu mine, acum era trează şi mă privea, înapăimântată. Cu o voce adormită, m-a întrebat:

- Eşti bine, scumpete?
- Da. Adică nu prea, dar per ansamblu... da, i-am răspuns.
- Bine, acum culcă-te la loc. O să fii obosită când ajungem.

M-am foit în scaun de câteva ori, până când, în sfârşit, m-am aşezat comod. Dar după visul acela ciudat, nici într-o mie de ani nu m-aş mai fi culcat!

După ceva timp, pilotul ne-a anunţat că aterizăm. Două clinchete s-au auzit din difuzoare. Pe geam, norii pufoşi pluteau sub avion. Mi-ar fi plăcut să pot sta pe un nor pentru totdeauna şi norul să mă conducă ACASĂ, pe roţile lui din abur. Lacrimi jucăuşe se rostogoleau pe obrajii mei. Voiam să mă întorc acasă.

Am aterizat, în sfârşit! Mi-am strâns bagajele şi am coborât din avion, fără să-i suflu un cuvânt mamei. Nu voiam să ştie că am minţit-o.

Iată-ne în noul nostru apartament! M-am trântit pe salteaua de pe podeaua camerei mele. Nu aveam încă mobilă. Camera era mică. Avea un singur geam prin care se vedeau mai multe blocuri.

Pe ecranul telefonului meu, a apărut o poză, iar sub ea, scris cu litere mari de tipar: „BUNICA”. Am răspuns fără să ezit. Vocea blândă a bunicii m-a făcut să mă simt ca și cum aș fi din nou acasă.

- Bună, scumpo, ai ajuns? Deja mi-e dor de tine!

- Da bunico, am ajuns. Și mie mi-e dor de tine. Ce face Ursuleț?

Urs, sau mai bine-zis Ursuleț, e pisoiul bunicii. L-a găsit pe străzi și i s-a făcut milă de el.

- E bine, a mâncat mult azi. Parcă s-a mai îngrășat! mi-a răspuns, cu fericire în glas. Tu cum ești?

- Eu...

Mi se pusese un nod în gât. Nu știam dacă să mai născocesc un „Sunt bine.” sau să îi zic adevărul.

- Nu am vrut deloc să mă mut... și mi se pare că mama e un pic... stresată. De exemplu, mi-a zis că ar fi trebuit să i-l dau pe domnul Porcușor lui Victor.

- Da? Dar știe că domnul Porcușor e plușul tău preferat. O să vorbesc cu ea. Te iubesc, scumpo!

- Și eu, i-am răspuns bunicii.

Am auzit-o pe mama. Vorbea la telefon. După ce a închis, a venit la mine și m-a întrebat:

- De ce nu mi-ai zis? m-a întrebat.

- Ce să îți zic? am răspuns.

- Că nu vrei să te muți, mi-a spus mama, parcă tristă. Știi de ce te-am numit Aurora? Pentru că așa se numește localitatea în care m-am născut. Mi-a fost foarte greu să mă mut la București. M-am simțit de parcă cineva ar fi rupt o bucată din inima mea: copilăria. Știu exact prin ce treci și promit că o să-ți fiu alături, cât timp vei avea nevoie de mine.

Ochii noștri erau plini de lacrimi. Ne-am îmbrățișat, ținând fiecare capul pe umărul celeilalte.

A trecut un an de atunci. M-am acomodat cu Canada și cu noua mea școală, ba chiar mi-am făcut prieteni noi. Acum avem și mobilă. În fiecare vacanță de vară mă duc la bunica și ne jucăm împreună cu Urs. Cel mai important lucru este că eu și mama ne înțelegem mult mai bine: mergem împreună la cinema, la teatru și chiar la cumpărături din când în când.

ÎNTRE DOI PINI ESTE O UȘĂ CĂTRE O LUME NOUĂ. POVESTEA A DOUĂ CĂRȚI

Șerban David, Focșa Patrick, Școala Gimnazială Nr. 79, sector 4

Prof. coordonator, Panait Irina Andreea

Pe un deal pitoresc cu stânci albe, într-o feerică și neobișnuită pădure de pini, trăiau Pinus și Sylvestris. În infinita ei generozitate, natura le-a dăruit rădăcini viguroase, cu o mare putere de adaptare, tulpini cilindrice, coroane dense și rotunjite, frunze aciculare dispuse în mănunchiuri și posibilitatea de a atinge înălțimea de 40-50 de metri. Pinus și Sylvestris nu se temeau de îngheț, zăpadă, vânt sau secetă, dar amândoi erau sensibili la poluarea din aer. Cel mai mult iubeau lumina soarelui și cea mai mare dorință a lor era să crească într-atât de înalți, încât în zilele noroase, să-și poată strecura vârfurile dincolo de perdeaua de nori, convinși fiind ca soarele strălucitor le va zâmbi și le va mângâia binevoitor ramurile.

În fiecare dimineață priveau cum orizontul se îmbujorează devenind tot mai purpuriu și-i dădeau binețe soarelui, scuturându-și roua de pe crengi. Apoi se bucurau de cântecelele păsărelelor revărsând-se din văzduh și făcându-le acele vesele, să vibreze. Nu puține erau zilele în care vântul dansa pretutindeni în pădurea de pini, trecându-le printre ramuri și făcându-i simțitori la sunetele naturii. Alteori, pânze de păianjen le împodobeau ramurile ca niște șiraguri de perle minuscule, gâdilându-le crengile și făcându-le câte un con să se desprindă de ele. Sub cerul înstelat de vară petreceau ore întregi discutând fie despre credința chinezilor conform căreia pinii plantați aproape de casă, aduc fericire și longevitate, fie despre mitul grecesc antic care povestește că pinii provin din nimfa zorilor Pitis, pe care zeul vântului nordic Boreas, chinuit de gelozie, l-a transformat în acest copac, iar alteori discutau despre originea denumirii lor științifice, din cuvântul celtic prin care însemna "munte" sau "stânca", din numele grecesc pentru pin, "pinos", menționat de Teofrast, și din cuvintele latine picis, pix, care înseamnă "rășină".

Timpul părea nesfârșit pentru cei doi pini ale căror rădăcini viguroase se ancoraseră atât de puternic în solul de pe dealul pitoresc cu ale sale stânci albe, încât o posibilă dezrădăcinare a lor, părea curată fantasmagorie.

Depart de pădurea de pini, în lumea dezlănțuită a oamenilor, aceștia ajunseseră să nu mai aibă timp să cunoască nimic și nici să mai comunice între ei față în față. Încercând să găsească o alternativă la comunicarea la distanță, au descoperit hârtia. Nu putem spune că nu s-au străduit sau că n-au dat dovadă de ingeniozitate: au transformat planta de papirus în hârtie, apoi i-au găsit un

concurrent, pergamentul, care era realizat din piei de vițel și capră spălate și șlefuite mai târziu au construit primele mori de hârtie; Guttenberg a inventat tiparul și, în cele din urmă, a ajuns să fie fabricată din pulpa lemnoasă a unor specii de arbori de esență moale, în special cea a coniferelor, printre care și pinii.

Așadar Pinus și Sylvestris nu mai reprezentau în ochii și conștiința oamenilor o comoară de umbră și umiditate, nici nu mai simbolizau longevitatea și vitalitatea și încetaseră să mai constituie o ascunzătoare pentru insecte sau pentru poezii sau să înfățișeze viitorul, un mugure de viitor.

Valorau doar lemnul lor, hârtie albă, moale și netedă. Când au fost tăiați, drujba le-a secționat inima...

Organismele vii precum plantele și copacii chiar dacă nu se deplasează, nu au rinichi sau ficat, ele posedă propriul set de "organe", au propria pulsație, propriul ritm. O anumită bătaie similară cu cea a inimii umane este prezentă la copaci. Pentru cei doi pini acea bătaie, acea pulsație, simțită în tot trunchiul, avea să fie ultima. Nu vor mai da binețe soarelui, căci nu mai exista răsărit pentru ei, nici vântul nu va mai valsa printre ramurile lor și va sufla turbat, păianjenii vor rătăci prin iară căci nu vor mai putea împodobi ramurile lor, păsărelele vor rămâne fără scenă, fără casă, la fel și numeroase insecte.

Un singur trunchi culcat la pământ, numeroase victime...

Povestea celor doi pini, Pinus și Sylvestris merge mai departe... Au fost încărcăți în mașini separate. Pinus a fost dus la o fabrică de prelucrare unde mai întâi i-a fost îndepărtată scoarța, după care trunchiul său a fost introdus într-o mașină care mărunțește lemnul, apoi bucățile de lemn au fost amestecate cu apa formând o pastă care a fost tratată cu produse chimice pentru a-i da hârtiei rezistență, iar, în cele din urmă, pasta a fost împrăștiată pe o plasă de sârmă care a scos apa din ea.

În tot acest timp... După un drum anevoios, Sylvestris, privat de mângâierea soarelui și de măreția naturii, de prietenele păsări și de mândrii frați, ajunge în una dintre clădirile agitate și poluate ale oamenilor, înspăimântat de ceea ce urma să i se întâmple. Era singur, într-o lume nouă și înfricoșătoare. În acele momente, îi ura pe oamenii care i-au răpit libertatea, darul oferit de bunul Dumnezeu. Ei credeau că ceea ce nu mișcă și nu se exprimă prin viu grai, nu posedă sentimente, astfel că nu simțeau remușcări atunci când îi despărteau de pădure, locul magic în care își trăiseră viața până atunci. Tânărul nostru pin ar fi vrut să plângă, dar nu avea lacrimi. Chipurile oamenilor care lucrau de zor, învârtindu-se în mijlocul propriei lor axe fără să vorbească sau să schimbe zâmbete calde, fără să istorisească împreună povești care mai de care, lumina orbitoare a becurilor, toate acestea îl nelinișteau pe Sylvestris. Ce rost mai avea el pe lume? Unde ar mai putea ajunge? Care era locul său acum, în această mare nesfârșită și involburată? Pinul văzuse cum un aparat ciudat se apropiase tot mai tare de el. Oare ce era acela și ce urma să îi facă? Sylvestris se simțea ciudat, ca și cum ar fi fost întins și dispersat. Oamenii doreau să îl transforme în hârtie. Ar fi putut fi această situație fatidică, în

aparență, o nouă șansă la viață? Exista oare un bine în tot acest amalgam de rău? Șirul de litere care urmau a fi turnate pe el ar putea ajuta pe cineva? La astfel de întrebări încerca Sylvestris să-și răspundă în acele câteva momente. Pe el ar fi putut fi scrise povești frumoase, cu prinți și prințese care, prin imaginația unui autor, ar fi putut prinde viață și să-și croiască un țel, o inspirație pentru micii cititori. Sau, ar putea fi mijlocul prin care două suflete separate să-și găsească drumul înapoi spre celălalt. În același timp, ar putea ajuta cercetătorii în demersurile lor, reprezentând o cale de a transmite informații prețioase generațiilor viitoare. Pagini de istorie ar ajuta mulți oameni și ar putea rezolva multe conflicte ulterioare. Dar chiar era nevoie de un astfel de sacrificiu? Atâtea vieți distruse? Un rău produs naturii ar putea avea o finalitate mai degrabă pozitivă? Ar putea îndrepta tot oamenii acel rău? Deocamdată, pinul nu știa ce să creadă.

Trecuseră câțiva ani, iar Sylvestris se transformase într-o carte plină de pagini scrise, locul unde o minte sclipitoare își așternuse gândurile. Mulți oameni începuseră să citească această carte și să facă fapte bune. Se pare că Sylvestris luase forma cărții Wangari Maathai. Era o carte despre o femeie care plantase milioane de copaci, spre a îndrepta răul provocat de alții. Sylvestris se simțea util acum. Deși îi fusese provocat un rău, a putut să ajute lumea să devină un loc mai bun, prin secretele care se aflau în interiorul său.

Transformarea lui Pinus în cartea Micul Prinț, a dăruit lumii unul dintre cele mai simpatice, sincere și inocente personaje, dar și speranța că oamenii își pot păstra intacte virtuțile copilăriei și forța încrederii, cu o singură condiție: să-și amintească că înainte de a deveni maturi, au fost mai întâi copii.

POVESTEA URIAȘULUI CEL FRICOS ȘI A PITICULUI CURAJOS

-poveste terapeutică-

Prof. Iacob Felicia

Școala Profesională Specială “Sfântul Nicolae”

Într-o pădure îndepărtată, locuia odată un Uriaș. Și era tare înalt Uriașul acesta, înalt, înalt cât un copac. Și mergând într-o zi Uriașul prin pădure se împiedică de o creangă uscată de copac. Sub talpa lui, creanga trosni și făcu un zgomot neasemuit. Părea că cineva a strivit o grămadă de crengi în același timp.

Auzind acest zgomot, care, din cauza ecoului, răsună mai tare decât era de fapt, Uriașul crezu că este cineva în preajmă. Se întoarse, se uită cu atenție în jur, dar nu văzu pe nimeni. Din nou porni la drum, și iarăși călcă pe o creangă uscată. Se uită încă o dată înapoi și... nimic:

- Măi să fie, strașnică treabă, dar ce-i cu zgomotul ăsta?

Și am uitat să vă spun că acest uriaș era tare fricos. Trăind în pădure, nu se întâlneau prea des cu oameni, și nici cu animalele cele feroase, ci câteodată, în calea sa mai vedea iepurași sau căprioare, ori vreo veveriță alergând prin vreun copac.

Văzând că nimeni nu-i prin jurul său, Uriașul merse ușor la pas câțiva metri, iar apoi, de frică se retrase speriat și o rupse la fugă prin pădure. I se părea că toți copacii o iau după el, iar în zgomotul pașilor săi i se păru că aude o voce care îl striga. Se sperie și mai tare, și înteeți pasul. Și alergă el, până nu mai putu și se opri într-o poieniță în mijlocul pădurii. Și poienița aceasta era atât de frumoasă că aproape uită de ce fugea. Totul în jur era de o frumusețe neasemuită, iarba proaspătă ascundea niște floricele multicolore de care nu mai întâlneau vreodată prin pădure. Apropiindu-se mai mult spre mijlocul poienii, văzu un lac frumos cu o apă lină și transparentă. Sub bolta cerului, lacul căpătase o culoare albastră azurie. Uriașul înaintă cu grijă către oglinda lacului și se aplecă ușor. Dar imediat se îndepărtă. Cineva care semăna cu el era acolo, în apă. Cine să fie oare? Încercă să se uite din nou, dar iarăși se sperie de cel care-l privea din lac. Ar fi vrut să bea puțină apă din lac, căci tare-i era sete, dar se temu ca Cel din lac să nu îl tragă în apă. Se îndepărtă atunci câțiva metri de lac și se întinse pe pajiștea plină de flori colorate. Închise ochii, dar nu apucă să ațipească deloc că auzi un fâșâit chiar lângă el. I se păru că cineva se apleacă deasupra sa. Tremurând de frică, deschise ușor ochii și rămase uimit văzând cum în fața lui stătea un pitic cu barbă. Așa cum stătea el întins pe iarbă, piticul părea mult mai mare decât era de fapt. Uriașul tresări, și într-o clipă fu în picioare, dar îndată înțelese că ființa din fața lui este o făptură inofensivă. Atunci se grăbi să-l întrebe ca să se lămurească:

- Cine ești și ce dorești? De ce mă urmărești prin pădure? zise el cu o voce de copil speriat.

- Eu? Cu mine vorbești? Întrebă piticul zâmbind calm, mângâindu-și barba tacticos. Credeam că vorbești de ursul acela care tocmai a intrat în pădure, spuse acesta râzând în hohote.

- Unde, unde? Care urs? se bâlbâi Uriașul trăgându-se iute doi pași înapoi. Ajutoor! Hai să fugim repede până nu vine!

- Las' că a plecat, nu mai vine! se perpeli Piticul prin iarbă de râs. Mai bine, hai să stăm pe buturuga asta, să mâncăm ceva.

Auzind acestea, Uriașul se mai liniști și văzu cum Piticul scoase din traista lui un crod de pâine și niște brânză. Se bucură tare mult, căci după atâta sperietură i se cam făcuse foame. Piticul împărți frățește pâinea și brânza alături de noul său prieten.

Piticul era așa, cam de un cot de înalt, însă era tare vesel și vioi. Și ai fi zis că nu se teme de nimic. Cum îl vedeai de prima dată îți părea un copil mic, dar purtând barbă, înfățișarea lui aducea cu a unui bătrân înțelept și încărcat de ani. Avea așa o blândețe pe chip și un zâmbet cald și, doar când îl priveai te simțeai în siguranță. Uriașul îl privea uimit în timp ce mușca cu poftă din bucata de pâine primită, și se minuna de vioiciunea Piticului. Doar privindu-l, Uriașul simțea cum capătă niște puteri pe care nici nu le bănuia. Se simțea în siguranță alături de noul venit.

După o vreme, nu putu să reziste și îl întrebă pe Pitic:

- Dragă prietene, spune-mi te rog, cum faci să fii așa de vesel, dar și atât de liniștit? Eu, bunăoară, nu pot sta o clipă liniștit, aici în pădure. De unde vii? Locuiești aici? De ce nu te-am văzut niciodată în pădure?

- Desigur, spuse Piticul vesel. Locuiesc în aceste locuri uitate de lume, și când te-am observat, mergeam prin pădure să adun niște lemne pentru diseară ca să mă pot încălzi puțin ... Și piticul se ridică în picioare dând să plece grăbit.

- Stai, stai, unde pleci? zise Uriașul speriat că noul său prieten va dispărea și odată cu el și curajul său. Spune-mi te rog, cum reușești să fii atât de vesel, să mergi fără nicio teamă prin sălbăticia asta? Eu locuiesc aici de multă vreme, dar nu ies prea des din coliba mea căci mă tem să nu întâlnesc vreun animal sălbatic, sau cine știe ce altceva.

- Prietene, viața e un dar prea frumos ca să o irosești stând ascuns. Sincer îți spun că, uneori, și eu mă tem că pot întâlni vreun animal sălbatic, dar asta nu mă împiedică să trăiesc. Bunăoară, ursul de adineauri mi s-a părut chiar simpatic, și părea că îmi zâmbește, zise el hohotind.

- Un urs, care urs? Să fugim!

- Stai locului frate, unde să fugi? Nu-i niciun urs! Ai văzut cum te-ai speriat? Unde ai văzut tu urs în pădurea asta? Locuiesc de atâta timp prin locurile astea, dar niciodată ochii nu mi-au văzut vreun urs. Înainte de a fugi, asigură-te că ai de cine să fugi, afară poate numai de umbra ta, continuă piticul râzând cu poftă.

Rămase Uriaşul pe gânduri, şi parcă trezindu-se dintr-un vis urât văzu soarele cu străluceşte, auzi cântecul suav al păsărilor, şuieratul melodios al vântului, topăitul iepuraşului care tocmai apăruse în faţa lui. Privi liniştit în zare cum Piticul cel curajos se depărtează şi dispare în adâncul pădurii. Se odihni puţin, apoi se apropie de lac, se aplecă şi luă în palme puţină apă ca să îşi potolească setea şi îl văzu în lac din nou pe Cel care îi semăna atât de mult şi răsuflă uşurat: era chiar el.

STUDIU DE CAZ

DISLALIE, BÂLBÂIALĂ, MUTISM, DISLEXO-DIGRAFIE

Prof. Valentina Mănescu,
Școala Profesională Specială „Sf. Nicolae”

G. P., născută la 20 februarie 2015, în satul Dobreni, județul Giurgiu. A început terapia logopedică la vârsta de 8 ani, fiind în clasa întâi.

I. Anamneza

Nașterea a avut loc la termen. Pe parcursul sarcinii, mama (diagnosticată ca fiind oligofrenă) a avut diferite conflicte și a trecut prin numeroase stări tensive. Copilul prezenta la naștere defecte ale cavității bucale, ceea ce a dus la tulburări în dezvoltarea vorbirii. Este în plasament de la 10.03.2015. Primele cuvinte le pronunța după 9 luni, urmând o evoluție încetinită a limbajului. Primele cuvinte cu sens le pronunța în jurul vârstei de 2 ani. După această vârstă s-a observat o stagnare de lungă durată a vorbirii și apariția unei bâlbâieli puternice. Cuvintele achiziționate în continuare erau foarte denaturate și legate de necesități imediate.

Începând din anul 2021 a fost înscrisă la școală, unde s-au semnalat imediat aspecte ale inadaptării școlare, inadaptare determinată de factori biologici, psihologici și sociali, deficiențe senzoriale și motrice, stări anxioase și timiditate. A pornit cu destul interes în primele zile de școală, dar datorită instabilității psihice și celorlalte tulburări senzoriale, nu a reușit să facă față cerințelor școlare chiar de la început (nu se încadra în liniatura caietului, nu executa corect semnele grafice, nu le putea memora). Eșecul a dus la pierderea încrederii în forțele proprii, la apariția unei temeri de eșec, refuzând apoi să scrie, să citească, să vorbească, la instalarea unui mutism selectiv.

II. Ancheta socială

Este al doilea copil. Mai are o soră născută la 26 decembrie 2001. La nașterea copilului, mama avea 38 de ani. Mama are patru clase și nu are ocupație în prezent. Locuiesc împreună cu o altă persoană, în vârstă de 80 de ani, pensionară (nu sunt relații de rudenie cu aceasta), în casa acesteia. Conform adeverinței medicale emisă de medicul de familie rezultă că mama este oligofrenă. Cealaltă fiică, conform adeverințelor medicale eliberate de același medic de familie nu se află în evidență ca având același diagnostic ca mama sa.

Condițiile de locuit sunt necorespunzătoare deoarece au o singură cameră de locuit în suprafață de circa 9 metri pătrați și o sală, pardosite cu lut pe jos, fără lumină corespunzătoare, igrasioase. Nu posedă alte bunuri mobile sau terenuri. Condițiile de igienă sunt de asemenea

necorespunzătoare datorită mamei care este oligofrenă și prezenței persoanei de 80 de ani, bolnavă de diferite boli specifice vârstei.

III. Evaluare psihologică (psihodiagnoza)

- Dezvoltare intelectuală - deficiență mintală medie (Q.I.- 48); atenție instabilă, slabă putere de concentrare, fatigabilitate rapidă, memoria și gândirea slab dezvoltate, limbaj sărac, slab dezvoltat.

- Dezvoltare psihomotrică - reprezentarea spațială și raporturi slab dezvoltate, timp de reacție și viteza mișcărilor reduse.

- Dezvoltare afectiv - psihomotrică - se remarcă lipsa efortului motivațional, instabilitate și fragilitate afectivă, emotivă, irascibilă, neechilibrată, închisă în sine.

- Abilități, interese speciale, dificultăți și/sau trăsături specifice de comportament și personalitate - prezintă interes legat de ceea ce dorește ea să facă (activități practice), dificultăți de limbaj (dislalie, mutism). Prezintă și tulburări de comportament de natură socială, tradusă prin opoziționism, refuz de a comunica. Deși cunoaște deprinderile de comportare corespunzătoare, reușește să reacționeze adecvat numai atunci când nu se află într-o atmosferă neobișnuită, care să-i provoace un tonus afectiv negativ. În asemenea situații se comportă foarte ciudat, este agitată, vorbește incoerent și fără legătură cu subiectul discuției, cu numeroase onomatopee și gesturi neadecvate.

- Comportament socio- afectiv - vrea să participe la activitățile de grup, dar se adaptează greu cerințelor de limbaj. Limbajul greoi a creat o inhibiție mărită, caracter închis, irascibilitate.

IV. Dezvoltarea fizică

Din punct de vedere somatic copilul prezintă o dezvoltare staturală normală.

V. Concluzii logopedice

Întârziere la nivelul limbajului, o ușoară dislalie de cuvânt datorată tulburărilor de organizare temporală, care o împiedică uneori să respecte succesiunea corectă a elementelor cuvintelor. Bâlbâiala este datorată în parte dezechilibrului afectiv care-i produce modificări și la nivelul vorbirii. Această bâlbâială a apărut ca o consecință a conflictelor afective, determinate de insuccese. Insuccesele școlare și alte fenomene traumatizante din școală i-au agravat bâlbâiala și au dus la instalarea unui mutism în unele perioade. Dislalia, bâlbâiala, mutismul au apărut pe un fond nevrotic: tulburări de somn, epuizare intelectuală rapidă, sensibilitate emoțională excesivă, teama de eșec. Toate acestea au dus la modificarea raporturilor cu școala, societatea. Vorbirea expresivă este inexistentă, datorită greutăților în realizarea mișcărilor verbale și a tulburării grave a analizei și sintaxei fonemice. Auzul fonematic este grav tulburat. Din această cauză nu sesizează și nu diferențiază semnele vorbirii. Atenția și memoria pentru vorbirea orală sunt foarte deficitare, imaginile fonetice labile și difuze. Se observă o insuficientă a manifestării verbale pe fondul unei deficiențe mintale (întârziere în dezvoltarea psihicului) care au condus la recomandarea și înscrierea

în cadrul unui învățământ de tip special. Prezintă unele tulburări afazice ca bună înțelegere, însușire și reproducere a limbajului. În general înțelege cuvintele cu un conținut din viața de toate zilele și unele propoziții simple. Înțelegerea cuvintelor mai complicate din punct de vedere structural și semantic este deranjată simțitor.

- Diagnostic logopedic - dislalie, bâlbâială, mutism, dislexo - disgrafie.
- Prognostic - evoluție lentă, cu posibilități limitate de recuperare datorită invalidității sale psihice.

Evoluția pe parcursul terapiei logopedice

Complexitatea tulburării a impus inițierea unei terapii complexe, urmărindu-se acționarea asupra diferitelor laturi: a limbajului, memoriei, atenției, gândirii, afectivității. S-a acordat prioritate realizării unui echilibru psihic, prin îndepărtarea factorilor traumatizanți, creșterea încrederii în propriile posibilități. S-a urmărit modificarea atitudinilor afective și mintale față de activitatea școlară, de relațiile cu învățătorul și colegii de clasă. Acestea s-au făcut cu scopul de a înlătura fenomenele de inadaptare și crearea terenului necesar înregistrării unor succese.

În prima etapă s-a urmărit:

- dezvoltarea auzului fonematic pentru o bună sesizare și diferențiere a sunetelor;
- educarea atenției și memoriei auditive care să-i permită urmărirea conștientă, activă a exercițiilor logopedice, să-i ușureze realizarea vorbirii articulare și imitarea vorbirii orale;
- trezirea interesului, precum și crearea unui tonus afectiv pozitiv.

Copilul este tratat cu afecțiune, i se acordă sprijinul necesar la timp, nu i se fac observații, severitatea este exclusă, reușindu-se o creștere a încrederii în posibilitățile proprii. Pe parcurs i-au fost încredințate diferite sarcini pentru a o scoate din starea de singularitate, pentru a-i da sentimentul utilului și pentru dezvoltarea simțului răspunderii. Având înclinații gospodărești, a fost numită responsabil cu ordinea, împărțirea și strângerea caietelor, ștersul tablei, aranjarea planșelor etc.

Cerințele au fost gradate în dificultate, pe măsura creșterii posibilităților de realizare, pentru a se evita eșecul. Treptat a început să răspundă la întrebări, vocea abia șoptită și gătită de emoții a devenit mai puternică și mai sigură. Răspunsurile, care la începutul terapiei erau monosilabice sau nu existau, au devenit mai complexe. Greșelile făcute în această perioadă au fost tratate cu aparentă indiferență, pentru a nu suprima primele încercări de răspunsuri. Starea de agitație a scăzut în intensitate, devierile comportamentale erau mai temperate și mai rare.

S-a lucrat și în înlăturarea dislexo-disgrafiei. Eleva prezenta mari dificultăți la încadrarea în spațiu, în executarea bastoanelor, buclilor, ovalelor, abateri grave de la formă și proporția literelor, legături inestetice, ștersături, îngroșări, spasme ale mâinii. Au fost făcute numeroase exerciții de gimnastică a mâinii, folosindu-se mult timp dirijarea mâinii în scriere. Dacă la început ea refuză să

scrie până nu îi era purtată mâna, după un timp s-a observat tot mai mult tendința de a-și elibera mâna și de a scrie singură.

Au fost efectuate exerciții de gimnastică ale aparatului fonoarticular, a mâinii, a întregului corp asociate cu vorbirea, exerciții respiratorii, urmărindu-se prin acestea ameliorarea spasmelor din vorbire, educarea respirației și a echilibrului dintre inspirație și expirație, cu scopul realizării unei pronunții corecte.

Metoda de corectare a scris-cititului a fost metoda fonetico-analitico-sintetică. Pentru dezvoltarea auzului fonematic s-a folosit mult analiza kinestezică și optică. Tot în scopul dezvoltării auzului fonematic au fost folosite ilustrații în denumirile cărora existau sunete identice, în diferite poziții. Au fost făcute exerciții de diferențiere a sunetelor apropiate în pronunțare: p-b, f-v, c-g, folosindu-se procedeul opunerii, cuvinte apropiate în pronunțare, dar deosebite ca sens (fata-vata, sare-zare, varză-varsă etc.), prezentându-i fie obiectele, fie imaginile acestora, concentrându-i astfel atenția și ajutând-o să-și însușească și rolul semantic al sunetelor vorbirii.

În scris, pentru realizarea analizei, a fost antrenat analizatorul vizual, urmărind pe buze silabele și descompunerea lor. Pentru evitarea greșelilor în scrierea unor cuvinte mai lungi, acestea au fost analizate în prealabil, descompuse în silabe, numărate silabele, stabilită ordinea acestora în cuvânt, înainte și după scrierea lor. Citirea acestora s-a făcut la început pe părți și apoi în întregime.

Pe măsura învățării literelor, au fost compuse silabe, cuvinte, la început mono, bi și trisilabice și apoi polisilabice, care au crescut în dificultate. Cuvintele au fost compuse din literele alfabetului decupat. Cuvintele, după analiza lor fonetică au fost compuse din silabe colorate, citite, scrise apoi pe caiet și iar citite, aceasta ușurând analiza și sinteză. Citirea celor scrise pe caiet, pe tablă, din abecedar, s-a făcut întâi model, apoi asociat și la urmă individual, urmărindu-se permanent corectarea pronunției.

În scopul formării atenției și memoriei auditive, a acomodării cu activitatea logopedică, pentru început au fost folosite o serie de procedee nonverbale, sortări de obiecte colorate, cu diferite forme, desene de colorat, desene pe pătrate, reproducerea gesturilor, exerciții de atenție etc. Pe măsura creșterii posibilității de a asculta și de a înțelege vorbirea, au fost inițiate activități mai complicate: formarea deprinderii de a asculta povești după ilustrații, discuri, participarea la jocuri cu reguli, raportarea atenției și auzului diferențiat la obiectele respective (cum face?, cine face?) arătând și denumind în același timp. Prin toate aceste exerciții s-a urmărit formarea deprinderii de a asculta, de a înțelege și de a participa la diferite acțiuni.

După un an de terapie logopedică fetița a reușit să aibă o citire și o scriere acceptabilă. Vorbirea s-a ameliorat, a devenit mai relaxată, reacțiile afective mai ponderate. Evoluția terapiei se face însă în salturi, perioadele de bună performanță alternând cu perioade de eșec total. Dislexo-

disgrafia s-a ameliorat, dar n-a putut fi înlăturată total. Odată cu stabilirea unui mai bun echilibru afectiv și ritmul vorbirii s-a îmbunătățit, bâlbâiala ameliorându-se considerabil.

Evoluția lentă și în salturi, plus recidivele, fac necesară continuarea terapiei logopedice.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

1. Boșcaiu, E., Prevenirea și corectarea tulburărilor de vorbire în grădinițele mici, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1973.
2. Burlea, G., Tulburările limbajului scris-citit, Editura Polirom, Iași, 2007.
3. Mateiaș, A., Evaluarea competenței de comunicare verbală a copiilor din grădiniță și din clasa I, Universitatea București, Facultate de Sociologie, București, 1998.
4. Moțet, D., Tulburările de vorbire la copil (care sunt și cum se pot corecta), Editura Semne, București, 2012.
5. Păunescu, C., Calavrezo, C., Verza, E. (coord.), Tulburări de limbaj la copil, Editura Medicală, București., 1984.
6. Rosetti, A., Introducere în fonetică, Editura Științifică, București, 1967.
7. Stănică, C.; Vărășmaș, E., Terapia tulburărilor de limbaj, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1994.
8. Verginia, C., Intervenția recuperativ-terapeutică pentru copiii cu dizabilități multiple, Editura Pontos, Chișinău, 2006.
9. Verza, E., Conduita verbală a școlarilor mici, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1973.
10. Verza, E., Tratat de logopedie, volumul I, Editura Fundației Humanitas, București, 2003.
11. Verza, E.; Verza, F. E. (coord. st.), Tratat de psihopedagogie specială, Editura Universității din București, București, 2011.
12. Vlad, E., Evaluarea în actul educațional terapeutic, Editura Semne, București, 1999.
13. Vărășmaș, E., Să comunicăm cu plăcere: ghid pentru părinți, educatori și alte persoane implicate în lucrul cu copiii care au dificultăți de comunicare, Editura Unicef, București, 2003.
14. Vărășmaș, E., Set de instrumente, probe și teste pentru evaluarea educațională a copiilor cu dizabilități, Editura MarLink, București, 2003.

FURIA – SĂ MĂ ENERVEZ SAU NU?

Psiholog Elena NIȚU

Pe oameni îi tulbură NU ce se întâmplă, ci gândurile lor legate de ceea ce se întâmplă.

Epictet, sec I, d. Hr.

Offf, furia! Ce emoție enervantă! Sunt atâtea păreri despre ea... Mama sau tata ori un psiholog mă învață cum să îmi controlez furia, altcineva zice că ar fi bine să mă îndepărtez de situația în care am simțit furie. Ce să fac? Să exprim furia sau să o suprim, să o ascund sau să o controlez? Ce pot face să mă simt bine, dar și cei din jurul meu să fie bine, atunci când sunt furios?

Este bine de știut faptul că furia este considerată o emoție secundară, deoarece noi o folosim pentru a ne proteja sau pentru a acoperi emoții care ne fac să ne simțim vulnerabili. Dacă ne uităm la noi înșine, atunci când ne înfuriem, înainte de a simți furie, simțim o altă emoție. Aceasta poate fi: teamă, frustrare, dezamăgire, tristețe, rușine, durere, umilință, lipsă de respect sau de control (neputință).

Ce “secrete” am aflat și ți le pot transmite despre furie?

- În primul rând, furia este o emoție bună, normală; nu este rău să simt furie, pentru că ea semnalizează că ceva nu este în regulă; sentimentele de furie pot duce la o schimbare pozitivă, ele pot fi mobilizatoare când mă provoacă să lupt pentru o nedreptate.
- Apoi, mă crezi sau nu, cel care mă duce la furie sunt EU, gândurile mele despre ceea ce s-a întâmplat. Îmi este mai ușor să dau vina pe persoana din fața mea, dar nu ea îmi provoacă emoția, ci ceea ce îmi spun în gând despre aceea persoană sau despre situația pe care a creat-o, prin vorbele sau comportamentul ei.
- Poate ai avut și tu gândul acesta uneori, că NU pot controla ceea ce se întâmplă – oamenii spun și fac lucruri fără să îmi ceară voie, dar...
- Chiar dacă pare foarte greu, eu pot controla ceea ce gândesc, pentru că...
- Ceea ce gândesc determină felul în care mă simt (vesel sau trist, furios sau temător).
- Reacțiile pe care le am “la furie” – să lovesc pe cineva, să rup sau să sparg ceva – sporesc intensitatea furiei.

Exact așa simt furia - ca un foc care arde. El poate scăpa de sub control. Îi poate frige pe cei care se apropie prea mult. Depinde doar de mine dacă furia crește ca o flacără sau se stinge.

Revenind la ce e mai bine să fac într-o situație frustrantă sau dificilă pentru mine...

➤ Dacă îmi exprim furia, adică explodez în mod agresiv sau violent, verbal sau fizic, efectele sunt negative: îi rănesc (emoțional sau fizic) pe cei din jur, stric relații, distrug obiecte. Cum mă pot simți după...? Singur, vinovat, am remușcări, trist sau deprimat, gândesc că nu îmi pot controla emoțiile intense, e posibil să folosesc mai puțin rațiunea în situațiile frustrante, iar ciclul violenței poate fi reluat până la consecințe penale.

➤ Dacă îmi suprim furia (implozie), adică îmi țin furia în interior, îi neg existența și mă concentrez pe alte lucruri, mă pot simți stresat, deprimat, ostil sau cinic, pot avea un comportament pasiv-agresiv (pare că nu mă afectează situația, dar îmi vine să necăjesc pe cineva sau fac în gând planuri de răzbunare).

➤ Soluția potrivită în astfel de situații ar fi să încerc să mă calmez, în sensul să îmi schimb, în primul rând, gândurile “furioase” sau aprinse – “Nu e corect!”, „A făcut-o special!”, „Urăsc când se întâmplă asta!” - cu gânduri limpezi - lucruri pe care mi le spun pentru a mă calma - „Pot să fac față!”, „Așa se întâmplă câteodată...”, „Nu merită să mă enervez pentru asta!”. Apoi să încerc să îmi liniștesc reacția din interior (îmi controlez respirația, detensionează mușchii, „împrăști” emoțiile care însoțesc furia).

Realitatea îmi confirmă faptul că mulți dintre noi avem tendința de a reacționa mai degrabă pasiv sau agresiv în situații dificile.

Oricâtă încredere am în mine, îmi poate fi dificil să fac față în unele situații. De exemplu:

- Când un coleg este foarte insistent
- Când cer ceva înapoi cuiva căruia i-am împrumutat un lucru
- Când reacționez la supărarea sau furia cuiva
- Când comunic despre ceea ce simt celor apropiați

Ce atitudine pot avea în astfel de situații?

- PASIVĂ – când nu îmi exprim emoțiile, nevoile, opiniile și drepturile, dar exagerez importanța emoțiilor, nevoilor, opiniilor și drepturilor celorlalți; sau
- AGRESIVĂ - când îmi exprim emoțiile, nevoile, opiniile, drepturile fără să țin cont de ceilalți;
- ASERTIVĂ – când îmi exprim emoțiile, nevoile, drepturile și opiniile cu respect pentru cei din jur și pentru dorințele și nevoile acestora.

În unele situații în care simt furie este de folos să fac o pauză (time-out) și să mă îndepărtez de locul sau situația în care m-am enervat (poate fi o persoană care se înfurie ușor și care îmi „varsă” furia pe mine). În alte situații este important să mă confrunt cu furia pe care o simt și să mă apăr - aș putea spune persoanei care mă rănește, să se oprească: “Nu îmi place ceea ce spui sau faci. Vreau să te oprești!”

Cu trecerea anilor am învățat că în situații dificile este important să comunic - ceea ce gândesc, simt și ce nevoi am (de atenție, de respect, de încurajare sau susținere, etc.). Să vorbesc cu cineva în care am încredere, nu să stau singur și să “mestec” la gândurile mele aprinse, care fac furia să “crească”, în loc să o “stingă”.

Atât vreau să țin minte despre furie:

Nu este nimic greșit în faptul că simt furie sau supărare.

Am motive să mă enervez / înfurii dacă mă simt nerespectat/ă, dacă cineva mă jignește sau mă umilește, mă lovește sau mă bate, dacă cineva mă ignoră sau țipă la mine, dacă râde de mine sau dacă nimănui nu îi pasă de ceea ce vreau.

Ce este cu adevărat important este modul în care gândesc și acționez atunci când sunt furios sau supărat.

Voi renunța la ideea că situațiile nedrepte, persoanele dificile și frustrările majore mă fac în mod automat furios. Eu sunt responsabil pentru ceea ce gândesc și simt.

Bibliografie:

Dawn Huebner, Ce să faci... când îți ieși din fire, editura Trei, București, 2015

Dr. Zoe Doina Niță, Managementul furiei (suport de curs), editura Catharsis, București, 2022

POVESTIREA, METODĂ DE ANTRENARE A PROCESELOR PSIHICE

Vitan Codruța Ermilia

Educația, ca și istoria umanității începe cu a fost odată.... Povestea trezește în sufletul copilului curiozitatea de a afla lucruri noi. Povestirea educatoarei trebuie să se construiască pe suportul unui mister creat printr-o atmosferă propice- sonor, jocuri de lumini, stimulare polisenzorială ca debut care să-i facă pe copii să devină foarte atenți. Captarea atenției grupului de preșcolari asigură eficiența în înțelegerea conținutului povestit de educatoare. Povestirea educatoarei este metoda didactică de expunere a unui conținut informațional epic prin care se urmărește înțelegerea unei „istorii”, și deschide drumuri în mintea preșcolarului.

„Povestirea, metodă preponderent verbală, expozitivă este „acasă” în educația preșcolară; este folosită pentru prezentarea unor texte literare, cu caracter realist - științific sau fantastic, în special în activitățile destinate educației limbajului și dezvoltării capacităților de comunicare. Ca procedeu, poate să apară și în contextul unor activități muzicale. În cadrul observației după natură, în anumite momente ale convorbirilor, la începutul jocurilor didactice; de asemenea unele activități libere pot să debuteze cu o scurtă povestire, rostul ei fiind acela de a trezi interesul copiilor.”, (Colceriu Laura, 2010, pag. 60)

Povestirea educatoarei dezvoltă următoarele procese psihice: gândirea logică, datorită succesiunii întâmplărilor din conținutul poveștilor și povestirilor; memoria voluntară, deoarece copiii trebuie să rețină desfășurarea evenimentelor și să le expună pe baza unor procedee și mijloace specifice; imaginația, proces cognitiv complex, de exersare prin crearea unor imagini noi pe baza prelucrării reprezentărilor și a experienței cognitive anterior formate; limbajul, ca mijloc fundamental de comunicare; atenția, datorită căreia, copiii memorează numele personajelor, fragmente de povești, basme, rețin succesiunea întâmplărilor, trăsături și comportamente ale personajelor etc. Povestirea este și metoda cea mai eficientă pentru transmiterea conținutului unui basm. Această metodă le satisface copiilor nevoia de cunoaștere și de afectivitate, le stimulează imaginația și constituie cadrul optim de exersare a capacității de comunicare.

Povestirile educatoarei se organizează cu întreaga grupă, ca activitate obligatorie sau în timpul jocurilor și activităților alese cu toată grupa sau pe grupe mici de copii. Prin conținutul ei această activitate lărgeste sfera de cunoștințe ale copiilor. Copiii urmăresc cu atenție întâmplările poveștii, memorează, descoperă trăsături și comportamente ale personajelor, analizează și compară, stabilesc anumite relații între fapte și personaje, ajung la generalizări. Receptarea atentă a poveștii contribuie

la familiarizarea copiilor cu structura limbii, cu bogăția și expresivitatea limbajului, își însușesc cuvinte cu sensuri proprii și figurate, expresii poetice, formule specifice acestor creații literare, construcții ritmate și rimate, zicale, proverbe, structuri gramaticale.

„Povestea are atât valoare formativă, cât și etică, contribuind la formarea conștiinței morale; copiii descoperă trăsături de voință și caracter, își aleg modele de viață, cunosc întrupări și manifestări ale binelui și ale răului.., (Andreea Nițu, 2020, pag.112)

Tematica operelor literare expuse în activitatea de povestire se diferențiază de la o grupă de vârstă la alta. La grupa mică povestirile trebuie să fie scurte, accesibile, atractive, să dezvolte sentimente și stări afective pozitive. Sunt recomandate povești din lumea viețuitoarelor ca cele scrise de Călin Gruia. La grupa mijlocie se pot folosi opere literare care să-i familiarizeze pe copii cu diverse aspecte ale vieții și să le influențeze comportamentul. Sunt potrivite poveștile lui I. Creangă, P. Ispirescu. La grupa mare povestirile devin mai complexe, au ca scop sesizarea planului real și cel ireal, stimularea creativității copiilor, exersarea capacității de comunicare. Toate basmele copilăriei de la cele ale lui Ch. Perrault până la cele ale lui Andersen, sunt la ele acasă în povestirea educatoarei la această vârstă.

Povestirea educatoarei, învățătorului, trebuie continuată de pre/școlari în sarcini de joc. Ce-ar fi dacă..., e un joc care stimulează imaginația, comunicarea alternativă, iar dacă suntem atenți, vom învăța împreună să descifrăm cauzele comportamentelor dorite sau nedorite ale copiilor, vom învăța să le numim astfel încât când ne vom afla într-o situație să știm să ne comportăm adecvat.

Scopul jocului: crearea unei stări de empatie, descoperirea, crearea unui final al poveștii de către fiecare copil.

Instructaj/Sarcina didactică: Se cere fiecărui copil să asculte cu atenție povestea și să povestească cum cred ei că ar trebui să se termine povestea.

Conținutul jocului constă în povestirea educatoarei, urmată de „încheierile copiilor,,.

Textul povestirii:

Într-o zi m-am oprit în fața unui magazin cu jucării. În magazin erau două fete cam de vârstă voastră împreună cu mămicile lor. Am intrat în magazin să privesc rafturile cu cărți de povești și din întâmplare am auzit-o pe una dintre fete în timp ce o ruga pe mama ei să-i cumpere o cutie cu plastilină. Mămica fetei a privit-o trist. M-am îndreptat spre casă să plătesc o cârtică și am cumpărat și o cutie cu plastilină. Înaintea mea era cealaltă mămică cu fetea ei căreia tocmai îi cumpărase o păpușă mare, într-o rochiță frumos colorată, dar spre surprinderea mea, fetea cu păpușa bătea din picioare trăgând-o pe mama ei de mână înapoi spre magazin. Am ieșit din magazinul de jucării și în același timp cu mine și fetea care își dorea plastilină, i-am întins cutia în timp ce ochisorii ei s-au luminat, ochii mamei s-au umplut de lacrimi. Între timp au ieșit și cealaltă mămică împreună

cu fetița ei și în timp ce-i dăruia păpușa aceea mare și frumoasă ochii mamei au lăcrimat, iar fetița era tare nemulțumită.

Răspunsurile preșcolarilor:

-unii au repovestit și atât;

-alții au trecut la etapa întrebărilor: „De ce?,”

-jumătate din copii au încercat să respecte cerința lecției/joc de rol-„ce-ar fi dacă ai fi în locul unuia din personaje.

Regulament: fiecare copil trebuie să croșeteze un alt final pe care să-l motiveze

Surpriza: Cum ați fi procedat dacă erați în locul fetiței a cărei mămică i-a cumpărat păpușa?

Întrecerea: nu e prezentă în acest joc, fiecare copil având o exprimare personală.

Mișcarea: La sfârșitul poveștii vom încinge hora pe cântecul „Dacă vesel se trăiește!,”

Concluzie: povestirea educatoarei antrenează toate funcțiile gândirii și e un centru metodic de care se leagă celelalte metode în activitatea preșcolară, e un motiv de gândire pentru copii.

MANAGEMENTUL EDUCAȚIONAL, UN EXERCITIU DE NAVIGAȚIE

Prof. psihopedagogie specială Popa Sorin Valentin

Școala Gimnazială Specială nr.4 București

Managerul unității școlare este un comunicator în relația familie-școală, în cazul nostru. El este o „ofertă educațională”, în vivo, care face familia să se decidă asupra alegerii grădiniței/școlii copilului lor și să aibă satisfacția alegerii bune. Autoritatea iubitoare și competentă a directorului dă siguranță familiei pentru alegerea făcută privind viitorul copilului lor. Comunicarea este instrumentul esențial în educație. Managerul grădiniței/școlii e nevoit să găsească cele mai bune soluții pentru situații conflictuale sau neprevăzute, astfel încât părinții să lase liniștiți copiii la grădiniță/școală și să participe cu bucurie la evenimentele și la acțiunile cotidiene ce fac necesară participarea părinților. Transmiterea informației și formarea deprinderilor de viață s-a realizat eminamente prin comunicare în decursul istoriei umanității. Educația e un fel de zbor în stol cu-n rând de aripi, de aceea, e foarte important să ne sincronizăm mișcările, obiectivele, acțiunile și interacțiunile: manager-profesori-familie-copil.

Directorul este o instituție de conducere care a păstrat de-a lungul timpului viziunea, misiunea și prestigiul unității școlare. Directorul trebuie să construiască un plan de dezvoltare instituțională cu o viziune și o misiune, dar și ținte strategice care să conducă la creșterea calității actului educațional în instituția pe care o conduce. Avem un director care așteaptă în hol copiii să intre la clasă. Părinții sunt uimiți dar rușinați și siguri că lasă copiii lor pe mâini bune. Rolul managerului presupune următoarele aspecte:

- autoritatea morală, fizică și profesională care se condensează în statut;
- capacitatea de organizare a mediului școlar ca mediu securizat afectiv, cu scop educativ;
- aptitudinea de a conduce sistemul educativ la nivelul instituției;
- luarea deciziilor alături de consiliul de administrație;
- comunicarea cu actorii educaționali în vederea atingerii idealului educațional. Directorul e un garant al calității actului educațional.

Managementul educațional este o concepție integrativ explicită, o atitudine, o metodologie de acțiune orientată spre obținerea succesului în educație, cuprinzând un ansamblu de principii și funcții, de norme și metode de conducere prin intermediul cărora se asigură realizarea obiectivelor sistemului educativ pe care directorul o urmează sau își abandonează misiunea. „Managementul educației reprezintă acea știință pedagogică, elaborată interdisciplinar, pentru studierea evenimentelor care

intervin într-o activitate pedagogică: decizie, organizare, gestiune. În sistemul social de educație și învățământ, educatorii trebuie să se raporteze la cei pe care îi educă, să stabilească relații de cooperare cu părinții acestora și cu alți factori interesați ai societății.,(Tomșa, Ghe.,2005, p.138). Directorul își creează condițiile necesare pentru reușita activităților în școală, nu numai sub aspectul precizării clare a obiectivelor, prelucrării conținutului tematic, alegerii strategiilor, etc., ci și al celorlalte date care facilitează desfășurarea optimă în plan pedagogic: condiții ergonomice, psihologice, sociale, operaționale, inovatoare, normative.

Directorul are menirea de a articula nevoile copilului și ale părinților cu oferta grupului educațional în care este inserat copilul prin înscriere la grădiniță/școală, cunoașterea colegilor și a părinților acestora dar și a personalului grădiniței/școlii și confirmarea încrederii pe care părinții trebuie să o capete în ceilalți actori educaționali. Familiile ar trebui educate în școală, la dr. de familie, la preot, în alte context culturale și neapărat în familiile de origine ale noii familii că școala și grădinița nu sunt niște asociații de binefacere ori bănci de valori unde duci copilul fără nimic și-l iei tobă de carte și cu deprinderi de conduită și profesionale maxime. Un copil fără creioane sau fără caiete și cărți, nu va avea pe ce, cu ce, de unde scrie, citi, socoti, învăța, repeta, înțelege. Directorul are misiunea delicată de manager care trebuie să explice rolul investiției de timp, resurse, încredere, muncă și recunoștință în activitățile unității școlare în educație. O etapă necesară la care încă se cere lucrat, este transparentizarea, adică, treptat, managerul grădiniței/școlii dar și al grupei/clasei, trebuie să facă la primele ședințe, exerciții de inter-cunoaștere între membrii comunității educaționale-părinții ce intră în acest parteneriat.

Managerul școlii coagulează și direcționează interesele părinților către obiectivele educaționale care duc la dezvoltarea personalității preșcolarului. Din perspectivă organizațională, stilul managerial reprezintă „modul în care managerul își asumă puterea cu care este investit prin statusul său în școală și arta de utilizare a puterii în practici manageriale care să permită atât realizarea obiectivelor organizației școlare, cât și asigurarea unui climat de participare și manifestare personală a fiecărui membru al comunității școlare” (Păun, E., 1999, p.121).

Bibliografie:

Păun, E., 1999, „Școala - abordare socio-pedagogică”, Iași; Polirom
Tomșa, Ghe., 2005, „Psihopedagogie preșcolară și școlară”, București

JOC DE COPII ... CU NORI

ANDREI DALILA,
Școala Gimnazială „ȘERBAN-VODĂ”
Sector 4, București

Copilărie fericită dorește fiecare părinte pentru copilul său...

Și cum să nu fie fericită când pe buzele copilului vezi lumină și bucurie în fiecare clipă? căci despre aceste momente mi-am propus să vorbesc în această zi.

... căci a fost odată ca niciodată un copil bălai cu priviri de chihlimbar și buzele cireșii. Mergea agale pe aleile din fața blocului și privea teii în floare, mirosind parfumul îmbietor. Victor răscolea frunzele ruginii, rupte de zăpada trecută și căuta găngăanii mici, să le admire mersul vioi spre intrarea culcușului descoperit, când îl văzu pe Milică.

-Ce facem astăzi?

-Privim cerul care adună norii plumburii. Va ploua cu găleata. Privește și tu, ce mareșal uriaș este urmat de soldații care se aliniază în spatele lui!

-Ba mie mi se pare că o droaie de furnici gonesc spre mușuroi să nu îi prindă ploaia!

-Ce spui, tu? Sunt niște soldați viteji. Uite-le săbiile ascuțite!

-Mulțimea de furnici se grăbește. A ajuns deja și descarcă merindele culese. Sigur sunt și firimiturile de pâine aruncate de mine aseară, după cină. Le vor ajunge câteva zile, până se va usca ploaia din grădinița blocului. Crezi că va ține mult ploaia? Eu zic că va ploua cinci zile, căci prea sunt mulți nori adunați pe cer.

-Cine știe?! Eu vreau să se termine lupta mareșalului meu, înainte să înceapă ploaia.

Și prima picătură îi umezi nasul lui Victor, dar acesta se încăpățână să privească furnicile grăbite. Norii își pierdură conturul și se amestecară unii cu alții. Un fulger auriu brăzdă imensitatea și se cutremură pământul de un tunet asurzitor, dar Milică, neclintit, privea satisfăcut sfârșitul victoriei viteazului mareșal.

-Of, Victore, blocurile acestea sunt prea înalte ca să pot cuprinde cu privirea unde se îndreaptă spre casă oastea mareșalului meu!

-O vezi după ce trece ploaia, ca în fiecare zi, până te vei face suficient de mare să lupți în armata țării! Dar ce zici tu despre gândacii mei, că au ieșit să facă un duș în ploaie? După ce trece ploaia aceasta scurtă, voi mătura frunzele uscate din toamnă. Se vor putea mișca mai bine goangele mele spre casa lor, fără să fie nevoie să escaladeze uscăciunile foioaselor din calea lor.

-Să ne grăbim în scara blocului, că ne face ciuciulete!

-Mie îmi place să plouă, mă udă și mă răcorește!

-Nu te-a răcorit zăpada destul?

-Primăvara aceasta este prea călduroasă și îmi doream să îi simt stropii reci. Tu, nu?

-Prefer să mă bronzez și să privesc doar norii, care mă înveselesc cu chipurile lor felurite. Aș sta zile întregi pe terasa blocului să îi privesc, dar nu mă lasă nea Pavel. Zice că este periculos să urc pe bloc neînsoțit, iar tata vine de la serviciu când norii nu se mai disting în văzduh.

-Brrr! Da` reci mai sunt picurii norilor!

... și ziua se scurge mult mai plăcut pentru cei doi prieteni, căci joaca s-a sfârșit în împrejurimile orașului și va continua în casa fiecăruia, după cum le este obiceiul.

EXERCİȚIU DE CONSILIERE

Prof. psihopedagog Geabău Marilena

Școala Gimnazială Specială nr. 4 București

Omul e ca pământul din care s-a născut! Ori e stâncă ori e lut/mal, ori e flacăra ori val!

A fost cândva o familie care nu avea copii iar soții își doreau un suflet cu care să împărtășească bucuria vieții lor. Bărbatul era urmașul unei familii de funcționari celebri iar femeia venise la studii dintr-o regiune îndepărtată. Au găsit un băiețel abandonat într-un centru de plasament și l-au adoptat la vreo patru anișori. Pe la vreo cincisprezece ani, copilul, care era foarte bun la învățătură, a început să fugă de acasă cu țigani din vecini sau cu foști colegi din orfelinat.

În ultima clasă de gimnaziu, părinții au fost chemați la școală să li se spună că fiul lor a făcut cunoștință unei colege cu un dealer de droguri. S-a aflat că toată clasa știa numele acelui dealer și locul unde putea fi găsit dar Ionel a fost cel care a dat sugestia la vedere iar fata a ajuns la spital. Ionel s-a speriat, a furat bani din casă și a găsit o țigancă de vârsta lui care l-a adăpostit și ..., l-a făcut bărbat....., Părinții l-au recuperat, dar au rămas speriați și i-au luat telefonul, calculatorul și chiar televizorul.

Ionel a povestit cum stătea el într-un colț la orfelinat și era înfricoșat de ceea ce i se putea întâmpla... spune că nu-și cunoaște părinții naturali dar are și acum legături cu foștii lui colegi de orfelinat, cu care vagabondează când fuge de acasă. Văzând cât insistă tatăl să fie prezent la conversația noastră, îmi dau seama că acest copil nu are parte de intimitate. Ionel mi-a spus că dorește să facă Agronomia pentru a continua tradițiile familiei, bunica după tatăl adoptiv fiind specialist în agronomie și atrăgându-l în acest univers al naturii vii. Ionel e un copil inteligent și destul de matur. E ca o pasăre hăituită de pretenții, neîncredere și dezamăgiri.

Am adus la cunoștință constatările mele privind traseul posibil al vieții fiecărui părinte în funcție de modul în care s-a exprimat verbal și nonverbal la prima întâlnire comună, astfel:

Tata - Ați fost crescut într-o familie unde se practica despotismul față de copii! Unul din părinți, încercând să fie protectiv cu Dvs. a devenit posesiv, adică s-a transformat în proprietarul Dvs. și din acel moment ați trecut de la starea de teamă absolută, la starea de „Stăpânul inelelor! „ Acest lucru v-a determinat să aveți o nevoie obsesivă de control absolut al celor care sunt familia Dvs.! Ați proiectat starea Dvs. de proprietate afectivă a unui părinte, la statusul rolului de proprietar al membrilor

unei familii! Trebuie să vă eliberați de această condiție pentru a nu vă face rău fiindcă riscați să rămâneți singur și nu veți face față acestei situații! Trebuie să știți că un copil și celălalt soț nu sunt proprietatea Dvs. ci daruri de la Dumnezeu în care trebuie să investiți încredere, bani, timp, fapte împreună! Puteți să-i arătați fiului dvs. în fiecare seară cum vă iubiți soția, dansând cu ea pentru a-l învăța să danseze, apoi rugați-l și pe el să danseze cu mama! Dacă-i faceți să se simtă prețioși, vă vor face și pe Dvs. să vă simțiți prețioși! Împărtășiți cu ei bucuria de a trai împreună cu ei! Nu le reproșați asta, dovediți-le că sunteți minunat!

Mama: Aveți un parcurs de viață cu multe frici și dorințe neîmpărtășite! Vă sugerez să mergeți la un preot să vă spovediți și să vă exersați curajul de a vorbi despre nevoile, dorințele și temerile dumneavoastră cu soțul și fiul dumneavoastră. Luptați pentru demnitatea dumneavoastră, pentru intimitatea dumneavoastră în comunicare. Vă purtați ca un om cu aparatul vorbirii despicat și obligat să vorbească totuși, ca un om ucis și pus într-un vârf de par ca și capcană pentru vânatoarea altor suflete! Puteți împărtăși emoțiile dumneavoastră pozitive și negative, neajunsuri, dorințe, realizări și cu psihologul și o prietenă de încredere. V-ar ajuta mult să vă eliberați și să vă mobilizați în tehnici de comunicare și interacțiune cu fiul și restul lumii! Atunci când a sunat telefonul mamei, a avut o mișcare care m-a pus pe gânduri: l-a pus automat pe difuzor, ceea ce însemna că această femeie era controlată constant!

Sfaturile mele pentru acești părinți au fost îndemnuri de respectare a unei rânduiei firești de relație între părinți: Să nu uitați că suntem respectați de copii în măsura în care ne respectăm partenerul de viață fiindcă un copil vânează orice fisura între părinți ca să scape de obligații și respectă atât cât e respectat în intimitatea sa!

Un copil nu e un tablou expus la galerie ci un șantier de construcții! Putem să-l facem casă de locuit sau mausoleul care ne pândește ca să ne îngroape sub pietrele lui!

Imaginea de sine e un construct de personalitate care se edifică din prima zi de viață prin atitudinea celor care se implică în creșterea copilului, familiei ori persoane ce vin în relație directă și permanentă cu copilul. Începând cu stimularea formării deprinderilor simple de autonomie personală cum ar fi apucarea biberonului pus lângă el sau a jucăriilor din apropierea lui, copilul învață că trebuie să-și folosească corpul pentru a-și rezolva necesitățile și astfel își clarifică încet ideea că cei din jur nu sunt doar mijloace de satisfacere a nevoilor sale. Astfel vom face primul exercițiu de respect prin partea copilului.

A crea o imagine de sine obiectivă înseamnă a atrage copilul să lucreze cu familia sa la problemele curente – gospodărie, teme, altele, a-i arăta astfel că poate face și el ceva la fel de important ca toți ceilalți. Considerația de sine se construiește treptat prin formarea deprinderii de a aprecia corect responsabilitățile raportate la drepturile pe care le are el - copilul.

Stima de sine este reflexia unui sistem de valori personale funcționale. De pildă antrenăm mereu copilul să-și facă ordine în camera sa, să se autoservească, să-și facă temele și el va ști la un moment dat că poate face asta, va face ce trebuie fără să mai fie atenționat și se va bucura de independența pe care a câpătat-o în viață. Ajutați-vă copiii să se ajute singuri și veți crea o imagine de sine obiectivă copilului, îi veți crea stima și respectul de sine corespunzător modului în care îi valorizați potențialul de care dispune. Imaginea de sine este un construct axiologic cu suport afectiv și determinări cognitive.

Autopercepția copilului este direct proporțională cu antrenamentul de participare de care dispune el, cu modul în care se înțelege pe sine și pe ceilalți își înțelege sarcinile, posibilitățile, se bucură pentru ceea ce face, evoluează secvențial, se implică și se adaptează superior la noua situație, devine stăpân pe sine și pe problemele pe care le are de rezolvat. Pentru asta el trebuie încurajat întrebându-l zilnic ce a făcut la școală, pe drum, acasă, cu ceilalți oameni, cu copiii, cu lucrurile. Creștem imaginea de sine dacă antrenăm copii în treburile noastre, dacă îi lăsăm treptat să ne înlocuiască, dacă ne bucurăm pentru realizările lor, dacă ne facem timp să le spunem povești, să ne jucăm zilnic cu ei de exemplu: „Nu te supăra frate,,; Scrabble, Șah, Table, etc, să facem excursii împreună, să-i implicăm în proiecte comunitare care să-i maturizeze și să-i îmbuneze, să-i motivăm să aibă o ritmicitate a activității, să le formăm deprinderi de autonomie și să le creștem încrederea de sine și în noi, până la preluarea deciziilor în activități gospodărești și efectuarea temelor.

Imaginea de sine e un construct de personalitate care se edifică din prima zi de viață prin atitudinea celor care se implică în creșterea copilului, familiei ori persoane ce vin în relație directă și permanentă cu copilul. Începând cu stimularea formării deprinderilor simple de autonomie personală cum ar fi apucarea biberonului pus lângă el sau a jucăriilor din apropierea lui, copilul învață că trebuie să-și folosească corpul pentru a-și rezolva necesitățile și astfel își clarifică încet ideea că cei din jur nu sunt doar mijloace de satisfacere a nevoilor sale. Astfel vom face primul exercițiu de respect din partea copilului.

A crea o imagine de sine obiectivă înseamnă a atrage copilul să lucreze cu familia sa la problemele curente – gospodărie, teme, altele, a-i arăta astfel că poate face și el ceva la fel de important ca toți ceilalți. Considerația de sine se construiește treptat prin formarea deprinderii de a aprecia corect responsabilitățile raportate la drepturile pe care le are el - copilul.

Intimitatea e o necesitate acerbă pentru un copil aflat la adolescență! Respectați intimitatea copilului pentru a-i crește stima de sine! Asta presupune:

- camera personală a copilului la care bateți la ușă și așteptați sa vi se răspundă ca să intrați;
- un telefon cu care sa comunice cu prietenii pe care-l rugați să vă prezinte, avertizându-l ce înseamnă să se pună în pericol cu prietenii nepotrivite! Spuneți-i să-și caute prieteni în rândul colegilor de calitate, dar nu găști, ci persoane, prieteni de familie, vecini de calitate!

- un timp pe care-l petrece cu acești prieteni, 2-3 ore pe zi în vacanță și în weekend;
- televizor în camera dar cred că nu e cazul să vorbim de asta;
- credință ca nu-i umblați prin lucruri în cameră;
- o discuție la masa de seară despre cum a decurs ziua în curs în care să nu insistați asupra secretelor lui, nici să nu-l etichetați mincinos! Poate-i este jenă să spună anumite lucruri și atunci porniți cu auto-dezvăluirea dvs.: odată când eram de vârsta ta, am făcut asta....
- condiționarea operantă (dacă faci așa cum trebuie, obții!!!) e mai eficientă decât pedeapsa!
- amenințarea întărește copilul, nu-l disciplinează!

Păcat! Părinții acestui copil nu au vrut să schimbe nimic din „colivia de aur”, în care au hotărât să-și închidă copilul deja ajuns în pragul adolescenței iar Ionel a ales să plece din nou de acasă și a declarat poliției că părinții nu-l respectă și vrea înapoi la orfelinat! Deși i-am rugat să aducă copilul la terapie, nu l-au adus, nu i-au dat telefonul, nici televizorul, nu-l lăsau să iasă din casă....Dacă în secolul XXI tratăm un copil ca în secolul XIX, rupând dreptul său la comunicare, control și competență, nu putem avea pretenția să fim părinți! Și ar fi fost atât de aproape!

ROLUL PROFESORULUI ÎN CREAREA COEZIUNII GRUPULUI CLASEI

A face dintr-un grup social o echipă e greu dar, nu e imposibil. Regulile fac jocul iar dascălul are menirea de a prinde școlarii în jocul comunicării. Copiii trebuie lăsați să-și aleagă singuri prietenii din școală. Ne vom mira poate de unii copii pe cine va alege ca partener de joacă și comunicare. Nu trebuie să ne îngrijorăm, ci doar să urmărim progresele și modul de comportare și să intervenim numai dacă e nevoie. Dirigintele trebuie să ia măsuri atunci când unele fapte nedorite se repetă (jignește, lovește...) dacă nu le stopăm la timp, devin automatisme și greu se mai pot corecta.

Ca manager al clasei e necesar să impunem anumite reguli, încurajându-l când credem că a făcut fapte laudabile oferindu-i ceva ce i-am promis. În calitate de diriginte, e important să-l învățăm să-și recunoască vina / fapta imediat și să nu-l certăm, altfel nu va mai spune niciodată (am jignit, am furat, am lovit colegul...)

Socializarea este primul pas important din viața școlarului. Dacă îl realizăm, urcușul pe treptele care urmează se va realiza mult mai ușor. O socializare de calitate creează o stare de bine în grupul clasei or această stare este esențială în realizarea performanțelor școlare. Comportamentul emoțional este rezultatul dispozițiilor psihosomatice pe care copilul îl manifestă de la naștere și care în combinație cu reacțiile oamenilor care îl înconjură de la naștere până la moarte dau atitudini de apărare și ofensivă, de afirmare a eului, de adaptare la mediul social pe o spirală a progresului afirmării personalității. În cadrul interacțiunilor zilnice, copiii își dezvoltă și optimizează abilitățile socio-emoționale. Ei învață:

- să își rezolve problemele apărute în interacțiunea cu ceilalți (să își definească problema, să caute și să aleagă soluții adecvate);

- să își înțeleagă emoțiile – să identifice și numească emoțiile proprii și ale celorlalți, să le lege de contextele în care apar în mod tipic (de exemplu bucuria la primirea unui cadou, supărare atunci când ne doare ceva);

- abilități necesare pentru a lega prietenii (de ex. cum să se alăture altor copii care vorbesc sau se joacă, cum să ceară și să împartă lucruri necesare, cum să ofere ajutor altora, cum să își ceară scuze;

- să își gestioneze furia (învățând să și-o conștientizeze și să folosească metode simple pentru a și-o controla; „ Geabău M, 2016, Eul emoțional, în revista „Copilul, un univers în mișcare,,)

Surprinzător, abilitățile socio-emoționale sunt un predictor mai bun al reușitei la școală decât abilitățile intelectuale. De exemplu, copiilor le este mai dificil să învețe să citească dacă se confruntă cu probleme care îi distrag de la activitățile clasei – dacă nu știu să ceară ajutor, nu sunt capabili să

urmeze instructiuni, dacă nu reușesc să se înțeleagă bine cu cei din jur, sau să își exprime adecvat și să își gestioneze emoțiile negative. Dirigintele are menirea de a ajuta elevii să facă toate cele enumerate mai sus dacă reușește să-i împrietenească unii cu alții, să-i ajute să-și găsească puncte comune de discuție, interese și hobby-uri comune pe elevii săi.

Starea de bine a școlarului nu e neapărat una de rutină confortabilă ci se atinge prin exerciții de adaptare la provocări ce vin din partea obiectivelor educaționale și prin exerciții de integrare, elevul raportându-se și la experiențele și solicitările pe care le au din partea colegilor. Managerul clasei este în primul rând un mediator de comunicare, un mentor pentru aspirațiile elevilor, un suport pentru nevoile lor, un antrenor al emoțiilor care ajută copiii să participe, înfruntând eșecurile și bucurându-se de victoriile lor și ale colegilor, făcându-i să înțeleagă că munca și încercările sunt mai importante decât victoria.

- Bunăstarea școlarului poate fi analizată la mai multe niveluri (de individ, de relații și de context) pe mai multe dimensiuni, și aspecte pentru fiecare din nivelurile considerate.
- Cu siguranță, nu toate elementele care compun "starea de bine" țin de școală și nici nu pot fi abordate exclusiv la nivel de climat al clasei de colegi.
- Orice activitate care duce la ameliorarea stării de bine, pe oricare dintre dimensiunile universului afectiv al școlarului, poate fi luată în considerare la evaluarea modului în care dirigintele ca manager al clasei asigură și îmbunătățește bunăstarea copilului. De exemplu, pe lângă activitățile care se adresează explicit copilului ("individului") sau relațiilor în care acesta este angajat, școala poate iniția sau participa la activități care vizează nivelul instituțional, de exemplu, prin activități interculturale, care promovează "norme sociale pozitive" (și valori precum diversitatea sau toleranța), prin găzduirea unor evenimente comunitare, prin diversificarea activităților recreative etc.

Dirigintele/managerul clasei e un garant al coeziunii grupului, urzind interdependența între rezultatele învățării și starea de bine: rezultatele bune cresc bunăstarea elevului și clasei din care face parte; o bunăstare sporită motivează elevul pentru obținerea unor rezultate mai bune. Fiecare dintre elevi devine un blazon pentru valoarea clasei iar gradul de coeziune al grupului școlar e blazonul celui care conduce acest grup: managerul clasei-dirigintele.

SPAȚIUL AFECTIV, UN SPAȚIU UMAN

Prof. psihopedagog Geabău Marilena
Școala Gimnazială Specială nr.4 București

Spațiul e acea dimensiune a realului care ca și timpul, configurează lucrurile cu măsură, adică dimensiuni și forme. Omul a descoperit pe parcursul istoriei că lumea apare, există și dispare, evoluând pe coordonatele spațiului și timpului. Spațiul și timpul ne guvernează existența, din ritmul și măsura lor, generându-se forme, tipuri și structuri ale realului. „Așadar spațiul și timpul pot fi caracterizate dual, anume:

- Ca efecte ale materiei și energiei,
- Ca principii prime, ca surse de cauzalitate, producătoare ale formei și procesului.,,

Primul spațiu pe care îl percepe afectiv omul, este camera în care trăiește alături de cei care-l îngrijesc. Copilul simte și „distanța afectivă,, dintre el și cei care-l au în grijă, astfel încât, în consecința apropierei sufletești între el și „ceilalți,, se organizează arhitectura sentimentelor noului născut. Cei ignorați, cad în prăpastia ignoranței adulților și riscă autizarea, cei foarte iubiți, se simt uneori sufocați și „își fac loc,, adică își construiesc un „ego,, foarte înalt care uneori îi ajută, alteori devin ei înșiși munți de egoism, spații energofage.

Educația este al doilea principiu care construiește spații afective superioare generate de sentimente civice cum ar fi patriotismul. Patria e cel mai înălțător spațiu afectiv generat de educația care delimitează și definește identitatea unui om aparținând la un spațiu simbolic numit patrie în funcție de apartenența sa la un neam, limbă, cultură, spațiu istoric, obiceiuri.

În zonele rurale, unde copiii se întâlnesc la biserică și la școală, pe înașul animalelor și la evenimentele creștine, solidaritatea și apropierea sufletească, „spațiul lor afectiv,, e mult mai strâns, adică ei nu sunt atât de străini unul, altuia, distanța lor afectivă e mult mai mică față de nevoia de „spațiu personal,, pe care o au copiii din oraș unde lipsa spațiului din apartamente și a unei curți care să genereze concomitent un orizont afectiv și cognitiv, duce la stres și nevoie de a sta la distanță de ceilalți și de a păstra un spațiu mai mare în jurul lor atât din punct de vedere fizic, cât și spiritual.

Arhitectura spațiului afectiv e generată de modul în care principiile sunt înțelese și urmate. Cei șapte ani de acasă sunt temelia edificiului educațional al fiecărui om care își construiește propriul său univers informațional și funcțional ce consistă în conduite adaptative de o anumită calitate și în cantități variabile. Spațiul afectiv e rezultatul mecanismelor de adaptare ce antrenează și construiește

spațiul cognitiv. Personalitatea e unică prin dimensiunile spațiilor afective și cognitive pe care le configurează ca orizonturi și refugii afective și informaționale.

Spațiul potențial mai degrabă filozofic decât științific, ar fi un spațiu nelimitat, care se autocrează, dar fără temporalizare, un spațiu independent de substanță și energie, care nu doar că nu conține forma și transformarea, dar nici nu le poate conține, care se autospațiază doar pe sine, fără a prelua, întreține și conecta procesul materia și energia. Personal, cred că ceea ce dă formă spațiului e ritmul și sensul mișcării, iar ceea ce dă timpului prezența e același ritm și sens al mișcării, așa cum ceea ce dă dimensiune spațiului afectiv e comunicarea și educația.

Bibliografie: DEX

Captivi sau liberi în spațiul virtual!

Echilibrul psihic al ființei umane e deosebit de fragil și depinde de „sateliții afectivi,, ai universului în care copilul trăiește și se dezvoltă. Ființa umană evoluează într-un spațiu afectiv propice care o face să se simtă securizată fizic și moral. Reperele ancorării copilului în realitate, țin atât de calitatea factorilor educativi umani care-l înconjură cât și de experiențele trăite cu sau fără voia celor ce-l înconjoară.

Copilul care se pierde azi în spațiul virtual e un exemplu de Dl. Goe „din secole trecute sau o victimă a indiferenței familiei în care trăiește. Una din marile probleme ale accesării spațiului virtual este că omul își pierde ritmul trăirii care dă sens vieții. Pierderea programului de viață și a mișcării fizice a cauzat nenumărate tipuri de depresii. Lecțiile online sunt un exemplu de aruncare în neant a ființei umane care pentru a deveni om trebuie să socializeze. Socializarea online e un experiment în care se amputează afectiv răspunderea emoțională, dar și sentimentul victoriei și cel al eșecului. Educația online pare un experiment într-un spațiu ce refuză gravitația. Participă „toți copiii la lecție dar câți își păstrează trează atenția sau chiar ființa corporală? Cum simt ei răspunsurile celorlalți. E ca și cum am face o lecție cu un grup aruncat în imponderabilitate. Câți dintre noi am fost absenți cognitiv sau afectiv la cursuri pe care le-am parcurs online?

Satelitul e o ancoră afectivă ca simbol al psihismului, un reper de care ne agățăm dar și pe care îl trimitem în recunoaștere pentru a ne asigura că suntem protejați. Există minți care și-au folosit „sateliții umani din viața lor,, pentru a-și investiga siguranța pașilor ce-i au de făcut în viitor și a lua decizii în funcție de răspunsurile primite de la acești „sateliți,,. Sigur că proiecția spațiului cosmic în spațiul psihic, fie el cognitiv sau afectiv ține de capacitatea de reprezentare și simbolizare a fiecăruia dar odată ce omul și-a lărgit tot mai mult spațiul fizic de cercetare, i-au crescut atât certitudinile cât și incertitudinile.

O formă de terapie pentru depresivi este privirea cerului noaptea, vreme de câteva minute. Mișcarea luminii pe întunericul cerului face omul să iasă din carapacea fricii. Poate că cel mai bun

satelit al vieții omului e puterea de a iubi și a se lăsa iubit sau de a atrage „gravitațional”, iubirea semenilor lui dar oare aceste puteri sunt sateliți sau bumerangul. O altă formă de terapie este urmărirea unui punct în mișcare pe orbita unui corp care poate imita un corp ceresc- adică pe simulator. Toate aceste forme de vindecare sunt realizate pe modelul modului în care interacționează corpurile în spațiu pentru a-și păstra identitatea și a rămâne în armonie cu ceilalți. Nu știu dacă îngerii păzitori sunt sateliți ai ființei noastre dar cred că Dumnezeu i-a trimis pe îngerii ca pe niște sateliți să ne protejeze și să ne amintească de faptul că avem nevoie de ajutor, sprijin moral și repere în ceea ce facem și suntem.

„ȘCOALA –INIMA UNEI HĂRTI,, APLICATIE IN PROIECT „PĂRINTI MODEL, COPII LA FEL,,

Prof. psihopedagog Geabău Marilena
Școala Gimnazială Specială nr.4 București

Școala ne adună ca un stup în jurul ei, mic cu mare, fapt pentru care se cuvine să ajutăm copiii să-și construiască primele reprezentări despre traseul /drumul fiecăruia de la școala –acasă și posibile punți spre comuniune. Sunt situații în care e nevoie și e bine să-ți cunoști colegii vecini ca să poți lua o temă, să ieși la joacă, să ai cui povesti, să te bucuri de ajutor, prietenie și susținere. Atât copiii sănătoși cât și cei cu dizabilități, trebuie învățați cât mai curând cu putință să-și reconstituie drumul de acasă spre școală. Înfărcarea emoțională are ca un corolar și un obiectiv forte desprinderea copilului de grija securității sale în deplasare arondat părinților până când se consolidează sentimentul că fiii lor pot merge singuri la școală și apoi în viață.

Am folosit harta localității pentru a vedea câți copii pot reconstitui cu ajutor sau singuri, traseul lor de la școala-acasă descoperindu-și astfel și vecinii. La sfârșitul aplicației vom uni extremitățile pentru a descoperi care este arealul de pe care se adună în școală ca inimă a unei hărți, colegii de clasă. Pentru a motiva copiii am utilizat o legendă:

Au fost odată doi copii care erau vecini la bloc și mergeau la aceeași școală dar, nu știau că sunt vecini. Dacă unul se îmbolnăvea, nu știa că are un coleg vecin de la care poate lua temele fiindcă la fiecare venea mama sau bunica să-l ia de la școală și-l ducea într-un parc înainte să ajungă acasă, dar drumurile lor nu se alăturau niciodată din întâmplare. Fiecare din ei a mers la alt liceu și au făcut meserii diferite, dar au ajuns să lucreze în aceeași fabrică, dar în ture diferite.

Amândoi au fost tineri pretențioși pe care i-a ocolit norocul, au rămas necăsătoriți și nu s-au întâlnit decât în ziua când alergau să ajungă la festivitatea de pensionare, împiedicându-se unul de altul pe scări. Aproape nu se mai recunoșteau și fiecare a întrebat pe celălalt ce caută acolo. Au fost uimiți să afle că locuiau de 60 de ani în acel bloc și că nu s-au mai întâlnit vreodată ca vecini. Au depănat amintiri și au constatat că au ratat o viață în care puteau să comunice, să se ajute, să se iubească fiind bărbat și femeie, să aibă copii, să meargă împreună la serviciu, să facă economii de spațiu, de timp și singurătate. Au hotărât să se logodească a doua zi după pensionare și s-au mutat împreună din acea zi. Fiecare zi în care se descopereau unul pe altul îi făcea să regrete timpul pierdut și privirea întoarsă către sine în loc de celălalt. Ni se întâmplă adesea să fim atenți doar la noi și să pierdem toate ocaziile de a fi fericiți. Vă doresc să vă cunoașteți cât mai curând spre a nu vă irosi

viața în zadar, să priviți în apropierea voastră. Rog învățătorii să prezinte elevilor pe vecinii lor de care mulți nu știu altfel.

Școala e inima unei hărți, harta devenirii noastre. Vă rog să luați o coală albă și să notați pe ea punctele cardinale, apoi să scrieți în centrul paginii numele școlii voastre. Ideal ar fi să aveți o hartă a localității voastre la voi. Gândiți-vă apoi din ce parte a localității veniți voi către școală și să trasați cât se poate de aproape de adevăr acel drum, notând, dacă știți, cartierul din care veniți și străzile mai importante pe care le parcurgeți. Pe spatele colii sau jos de tot, puteți scrie mijloacele de transport cu care veniți de acasă la școală și de la școală până acasă. Vă invit pe rând și la tablă, să suprapuneți drumurile voastre pentru a vedea cât de aproape stați de unii colegi și cât de mult comunicați cu ei.

COORDONATELE DEZVOLTĂRII PSIHICE ALE PREȘCOLARULUI

Geabău Alexandra

Anul II, FSAS, Universitatea București

Coordonatele dezvoltării psihice sunt: senzorialitatea, motricitatea, afectivitatea, limbajul, intelectul și activitate voluntară. La vârsta preșcolară, senzațiile copilului se organizează în sisteme informaționale care configurează percepții și apoi reprezentări. Pe baza percepțiilor și reprezentărilor, mentalul copilului construiește prin actene, dactene și praxene, structurile psihomotrice de culoare, spațiu, timp, formă. „Motricitatea și acțiunea cu obiectele contribuie nu doar la îmbogățirea și diversificarea planului cognitiv al copilului, ci și la închegarea personalității sale. Pe măsura elaborării și consolidării diferitelor tipuri de conduite motorii independente, preșcolarul se detașează tot mai pregnant de mediul înconjurător, se individualizează.” (Golu P., Zlate M, Verza, E., 1994, Psihologia copilului, Manual pentru clasa a XI-a, Școli normale, E.D.P., București, p. 80-81)

Afectivitatea copilului e rezultatul relațiilor pe care familia sa ori mediul în care trăiește, au reușit să-l antreneze spre a răspunde corespunzător mediului în care comunică și se dezvoltă. Copilul care crește și se dezvoltă în siguranță, va avea emoții pozitive care-l vor ajuta să-și clădească o personalitate armonioasă. Copilul crescut în tensiune, stres sau indiferență, va deveni o persoană problemă, cu comportamente nedorite care de fapt sunt forme de apărare.

Respingerea față de grădiniță, aversiunea față de preocupările școlare pot apărea și ca urmare a neconcordanței între posibilitățile copiilor și perspectivele învățării în grădiniță. Copiii răsfățați sunt hipersensibili. Dacă au o nereușită, o conștientizează imediat și excesiv. Ei pot fi invidioși pe reușita unor colegi. Aceste dificultăți pot constitui începuturile unei atitudini de respingere față de sarcinile școlare și, în acest caz, dacă părinții sunt interesați și reacționează bine, situația se rezolvă iar în cazul în care nu sunt preocupați de aceste situații, le ignoră, le considera minore, apreciind că pot fi depășite, supraestimând posibilitățile copiilor, fie sunt prea indulgenți și solicită prea puțin efort în comparație cu cerințele școlare.

În aceste situații copiii acumulează lacune în cunoștințe, nu sunt motivați pentru eforturi, trăiesc în permanent conflict determinat de „neconcordanță dintre cerințele școlii și rezultatele obținute de ei, de evaluarea rezultatelor de către școală pe de o parte și părinți pe de altă parte,,.” (Verza, E., 2000, Psihologia vârstelor, Ed. Pro Humanitate, București, p. 98).

Copiii sunt derutați. Toate acestea exprimă tulburări de atitudini ale copiilor față de școală, la care contribuie mult atitudinea fie temătoare, agresivă sau nepăsătoare a părinților față de rezultatele

copiilor. De regulă, copiii răsfățați, când cunosc primele insatisfacții nu le mai place să participe, dispare dorința de a cunoaște, evită sarcinile. Se pot chiar simți stresați de situație. Dificultățile de integrare și adaptare ale acestui tip de copil rezidă în dimensiunea egocentrismului său, refuzând reguli și relații uneori, manifestând adesea tulburări de comportament.

Pot apărea tensiuni la grădiniță datorită competiției la care ei nu fac față, nu se adaptează. Datorită educației din familie ei opun deseori rezistență interioară față de școală și măsurile pe care educatoarea le ia. Pe de altă parte, la grădiniță nefiind răsfățați ca și acasă, ei trăiesc o profundă nemulțumire și dezorientare. Autonomia personală și socială a copiilor preșcolari se realizează treptat, fapt pentru care integrarea lor are nevoie de suportul material și afectiv al adulților din familie și grădiniță într-un efort concertat.

Cooperarea bazată pe încredere asigură integrarea socială a copiilor. Educatorul trebuie să recunoască rolul părinților în educație și se pot ajuta prin colaborare cu aceștia pentru integrarea cu succes a preșcolarilor în grădiniță și mai apoi în școală. Școala și familia sunt stâlpii de rezistență ai edificiului educațional, la care se adaugă comunitatea în care trăiesc, a cărei resurse trebuie valorificate. Mediile educaționale trebuie să se completeze și să conlucreze pentru a construi personalitatea armonioasă a fiecărui copil care este obiect și subiect al educației în egală măsură.

Copilul dezvoltă nevoi pe care noi, profesorii, trebuie să-i ajutăm mereu să le satisfacă sau să le înțeleagă și excludă, iar nevoile de comunicare și cunoaștere sunt esențiale și se susțin cu o atitudine binevoitoare, de suport emoțional, din partea educatoarei. E nevoie să construim chestionare în care să solicităm părinților să expună nevoile copilului lor și specificul de manifestare pentru a veni în ajutorul lor.

Copiii trebuie stimulați să manifeste diverse modalități de cooperare, de exprimare a dezacordului, de împărtășire a sentimentelor, de comunicare și de afirmare în cadrul grupului pentru a deveni autonomi, pentru a căpăta autonomie personală și socială în familie și în societate. Ei trebuie să învețe să câștige dar să și piardă. Astfel, dacă în jurul vârstei de 3 ani, adultul este perceput ca o amenințare, puțin înainte de 4 ani, adultul este perceput ca rival și abia pe la 5 ani, adultul este perceput ca partener egal de activitate. Cooperarea este, după opinia specialiștilor, slab prefigurată, confuză la preșcolari, iar criteriile raționamentului moral cuprind o doză mare de subiectivism, motivarea faptei morale realizându-se mai mult din perspectiva afectivă decât cognitivă.

Copilul preșcolar e un univers în mișcare, personalitatea sa e ca o carte în devenire care se scrie și rescrie zi de zi. Părinții și educatoarele sunt arhitecții personalității lui. De modul în care vor fi abordate eșecurile vor depinde succesele fiecărui adult în devenire. Dacă a fost culpabilizat fără rost sau prea aspru criticat pentru eșecurile lui, copilul acela are mari șanse să devină o victimă, un om slab. Dacă reușim să facem copilul să înțeleagă unde și de ce a greșit, și-l încurajăm să reia activitatea sau experiența în care a avut eșec, pe alte coordonate, atunci îl încurajăm să-și valorifice

potențialul, îi creștem stima de sine. Autopercepția corectă a copilului duce la configurarea - imaginii de sine corecte;

- construcția unei stime de sine valorizante și productive;
- elaborarea unui respect de sine cu efecte benefice asupra echilibrului său cotidian.

Copiii sunt stimulați în grupa de grădiniță să activeze în calitate de membri ai unui grup, să participe în activități de echipă, să se adapteze la așteptările altor membri, să respecte drepturile și sentimentele altora. În afară de aceasta, copiii învață cum să-și exprime emoțiile într-un mod acceptabil în funcție de contextul social, altfel în familie decât la grădiniță sau în parc cu prietenii. „Jocul este un mijloc de cunoaștere și autocunoaștere, de exersare a unor capacități de socializare primară, de antrenare și dezvoltare a capacităților cognitive, de exteriorizare a emoțiilor și sentimentelor.,, (Laura Ciolan,2018,Pedagogia învățământului preșcolar, Jocul, Universitatea din București, Ed. Credis, PPT)

Bibliografie :

Golu P., Zlate M, Verza, E., 1994, Psihologia copilului, Manual pentru clasa a XI-a, Școli normale, E.D.P., București, p. 80-81

Verza, E., 2000,Psihologia vârstelor, Ed. Pro Humanitate, București, p. 98

Laura Ciolan,2018,Pedagogia învățământului preșcolar, Jocul, Universitatea din București, Ed. Credis, PPT

VALOAREA EDUCAȚIEI

Nicula Ionuț Flaminu

Valoarea educației diferă de la o epocă istorică la alta căpătând repere specifice comunității în care se desfășoară. Educația contează pentru că ne ajută să ne valorificăm aptitudinile și să ne integrăm cu succes. E unul din cele mai grele treburi să faci un copil să iubească învățătura, dacă ne gândim la coeficienți de educabilitate, rezistența la efort și înțelegerea imperativului ascultării și efectuării sarcinilor de către educabili, dar cei care pot înțelege și asculta, au o mie de șanse în plus față de cel care nu înțelege, nu ascultă sau nu are posibilitatea să meargă la școală.

Educația ne ajută să devenim conștienți de limitele noastre și să cerem ajutor într-un mod acceptat social, fără a-i pune în pericol pe ceilalți, așa cum sugerează mai mulți intervievați din film. Sacrificiile pe care unii oameni le-au făcut ori le fac pentru educația lor sau a persoanelor dragi: copii, frați, merită răsplătite cu recunoștință. Dascălul oferă în circuitul educațional repere de orientare pentru sensul vieții fiecăruia din noi. El trebuie să formeze deprinderi pentru parcursul corect al drumurilor vieții. Educația contribuie decisiv la reconstrucția spirituală, la redefinirea unor noi sisteme de valori.

Școala preia portofolii de personalitate care adesea sunt greu de sincronizat. Educația e un act de sincronizare a potențialelor și acțiunilor individuale ale educabililor. A sincroniza înseamnă a găsi un numitor comun al potențialelor și tendințelor copiilor spre a se integra în grup și a atinge obiectivele educaționale stabilite. „Educația nu se reduce doar la influențele favorabile, ci înseamnă și controlul exact a ceea ce modelează puterea creatoare a copilului, pentru ca în caz de modelare eronată, să pregătească o cale către îndreptare. Calea mai bună este intensificarea cooperării cu semenii și interesului pentru aceștia.,, (A.Adler,1933,p31)

Educația are drept scop internalizarea valorilor de la nivelul generalității maxime la nivelul individualității personale. Valorile personale servesc drept factori motivaționali ce îndrumă acțiunile adolescenților. Ei pot fi cei mai aspri judecători atunci când constată că cei care le-au interzis mult și le-au cerut un autocontrol total, sunt lipsiți de scrupule și de principii în acțiunile lor. Puterea exemplului e cea mai ușoară formă de a educa în spiritul valorilor durabile, adolescenții. Valorile ne determină modul în care ne folosim atenția, timpul și resursele spre ceea ce considerăm noi a fi important. Construim continuu o ierarhie a valorilor noastre dar suntem determinați de profilul valorilor sociale la un moment dat.

RESPECTUL DE ALȚII, RESPECTUL DE SINE

Prof. Ristea Camelia,
Școala Gimnazială nr.79 București

A fost odată un copil care, trecând pe lângă un om din sat, l-a salutat. Omul n-a răspuns iar copilul, care mergea de câțiva ani la școală, s-a gândit: „poate era abătut și nu m-a văzut, poate are vreo supărare cu cei din neamul nostru, poate că nu-i un om cu mintea întreagă ori poate gândește că nu mă cunoaște și nu trebuie să-mi răspundă!,,

O umbră de îndoială s-a strecurat totuși, în mintea copilului și când a ajuns acasă, a trecut pe lângă fratele lui, fără să-l salute. Frământându-se cu gândul: „cât însemn eu pentru alții,, a ajuns să piardă bucuria a „ceea ce înseamnă alții pentru el,, . A fugit în livadă și s-a așezat pe bancă cu capul în mâini, să se gândească la întâlnirea de pe stradă dar, l-a ajuns din urmă fratele său cu un salut de întrebare:

- Bună și ție , dragă frate, nu mă mai vezi sau nu mai am nici o însemnătate pentru tine?

-Nici eu nu cred că însemn ceva pentru anume oameni din sat. Am trecut pe lângă un om care nu mi-a răspuns la salut.

-Însemnăm atât cât construim în sufletul oamenilor! Poate omul acela nu te cunoștea dar eu sunt alături de tine din prima zi de viață! Cine ți a dat să mănânci când eram singuri acasă și erai mic? Cine ți-a șters lacrimile când te-ai lovit ori te-a durut ceva? Cu cine te-ai jucat până acum? Cine așteaptă o vorbă bună și salutul tău?

-Iartă-mă frate! Nu m-am gândit că nu putem aștepta respect de la necunoscuți dar am înțeles că prețuirea celor pe care îi cunoști și alături de care trăiești e tot ce-ți poți dori!

STUDIU DE CAZ

privind o situație de criză educațională și modalitățile personale de soluționare adoptate

Prof. Înv. Primar Ionescu Daniela Georgeta
Școala Gimnazială Nr. 79, București, sector 4

Într-o clasă cu un număr crescut de băieți (20 din 33 de elevi), am un caz special. Este un băiat provenit dintr-o familie cu părinți divorțați, crescut de bunicii materni care aveau un comportament total nepotrivit pentru școală. Atitudinea lui față de mine (cadru didactic), față de colegii lui și față de părinții și bunicii pe care nu îi asculta și cărora nu le recunoștea autoritatea, ducea uneori la crize educaționale în sala de clasă și în școală. Uneori nu-l puteam stăpâni și chiar îmi puneam la încercare capacitatea de a gestiona o situație conflictuală. Comportamentul lui cuprinde acțiuni de violență față de colegi, limbaj nepotrivit, gesturi de provocare la conflicte, distrugerea unor lucruri materiale ale colegilor sau din sala de clasă, răspunsuri obraznice și față de cadrele didactice care îi atrăgeau atenția atunci când greșea, folosirea unor cuvinte jignitoare. Țin minte că mi-a spus o dată „Te urăsc” la clasa pregătitoare.

Ca modalități de răspuns la comportamentul lui sau de soluționare a situației de criză, am folosit consilierea individuală, consilierea împreună cu membrii familiei, jocuri de rol la orele de dezvoltare personală și încurajarea motivației pentru schimbare prin oferirea de smiley face/buline/ștampiluțe/ încurajări verbale sau chiar laudă.

În cadrul orelor de consiliere individuală, l-am ajutat pe elev să emită singur o judecată de valoare asupra propriului comportament: să ofere reguli comportamentale explicite și repetate consecvent; să înțeleagă implicațiile sociale pe termen lung ale comportamentului lui, fără să impun un sistem de valori unic. De exemplu: „Fapta ta încalcă regulile stabilite în clasă?”, „Ești mulțumit de ceea ce ai făcut?”, „I-ai ajutat pe ceilalți în vreun fel cu fapta ta?”, „Cum te-ai fi simțit tu dacă ți se întâmpla lucrul pe care tu l-ai făcut colegului tău?”

Am completat un angajament comun în care stabilisem de comun acord reguli de comportare și sancțiunea pentru fiecare. La sfârșitul fiecărei zile completam acel tabel, iar la sfârșitul săptămânii avea de câștigat sau de pierdut în funcție de comportamentul avut. Apreciam comportamentul lui corect și-l laudam pentru eforturile lui zilnice. Colegii îl ajutau și îi reaminteau atunci când nu respecta regulile.

În cadrul activităților antiviolență și stop bullying desfășurate cu clasa, am pus în aplicare jocuri de rol care să accentueze faptul că un comportament greșit va fi taxat de copii prin încetarea prieteniei sau ignorarea și înlăturarea din grupul de prieteni. Am scos în evidență că un copil care recunoaște că a greșit și încearcă să se schimbe, este ușor acceptat de colegi în grupul de prieteni sau de joacă.

Părinții nu aveau autoritate în fața lui, deoarece se jigneau unul pe altul și fiecare îl vorbea copilului de rău pe celălalt în absența lui. În cadrul orelor de consiliere comună, își aruncau vina unul altuia în legătură cu eșecul de a-i da o educație bună băiatului. Băiatul nu mai avea respect și nu mai asculta de nimeni. Fiecare părinte îl răsfăța atunci când aveau de petrecut timp împreună și nu impuneau respectarea regulilor stabilite la școală, ca o continuitate firească a programului elevului. Bunicii materni, cei care se ocupau mai mult de creșterea și educația lui, aveau și ei un comportament și un limbaj necorespunzător pentru un copil de 9 ani. Angajamentul stabilit la școală, acasă nu era respectat, așadar eficiența lui a fost minimizată.

Din păcate, oricât de mult ne-am dori, nu putem schimba atitudinea și comportamentul elevilor. Putem, cu mult efort și perseverență, să monitorizăm și să îmbunătățim într-o măsură mai mare sau mai mică acest lucru.